

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 180,
78.180, Wien št. 105.241.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za tuzemstvo 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Zdravim varstvo, bolnim pomoč!

Pod tem geslom stopa Jugoslovenska protituberkulozna liga z današnjo nedeljo v letošnji propagandni in nabiralni protituberkulozni teden. Bolj ustrežajočega, resničnega in vsakomur razumljivega vodila si gotovo ni mogla izbrati.

Zdravje je najdragocenejša človekova dobrina, ki jo znamo pravilno ceniti šele tedaj, če jo izgubimo. Skrb za dolgo in trajno ohranitev zdravega telesnega in duševnega stanja nam mora biti vsem prva in poglavna osebna dolžnost. Protituberkulozna liga si je v svoj program postavila najprej varstvo zdravja. Držala se je pri tem stare resnice, da je mnogo lažje zdravje ohraniti, kakor že enkrat izgubljeno nazaj pridobiti. To pravilo velja za vse bolezni, a zlasti za jetiko, ker se ta, čim se je enkrat pojavila, odzdraviti le po velikih gnetih in časovnih žrtvah. Tuberkuloza je črv v človekovem telesu; kar odgrize, nikdar ne raste nazaj. Del telesa, ki ga tuberkuloza uniči, je uničen za vedno. V vseh dobah človeškega življenja zahteva svoje žrtve, najbolj občutljivo pa v prvi otroški ter v polni mladeniški in delovni dobi.

Zdravniška dognanja pri nas, kakor tudi povsod drugod, so pokazala, da so v naši civilizirani dobi skoro vsi ljudje okuženi z bacilom tuberkuloze. Mi vsi torej nosimo v sebi to bolezensko kal, dasi se tega radi svojega dobrega zdravja po večini ne zavedamo. Nesrečo začetimo komaj tedaj, ko nas neposredno doleti. Kakor so se vsi, ki slučajno ta čas bolehalo za tuberkulozo, rekrutirali iz vrst zdravih, ne da bi pred tem vedeli, da bodo zboleli, tako lahko mnogi med nami že čez nekaj časa tudi pridejo v vrste bolnikov, čeprav se danes počutijo popolnoma zdrave. Da se število teh bodočih bolnikov kar najbolj zmanjša, za to skrbijo in dela protituberkulozna organizacija. To ji bo uspelo, ako ji sledi v strnjeni vrsti ves naš narod ter ne dovolijo širjenja novih in ponovnih okužb. Vsaka okužitev prihaja namreč izključno od že obolele osebe. Gre torej pred vsem za to, da ti bolniki sejejo bolezenske kali.

To je tudi glavna naloga protituberkulozne organizacije in njene propagande v tem tednu. Da zavarujemo same sebe, smo dolžni iz prav osebnih koristi doprinesiti vsaj majhno žrtev in s tem podpreti to človekoljubno organizacijo pri ustvarjanju njenih tako plemenitih ciljev. Nobena sila in nobena umetnostna naprava pa nas ne moreta ločiti od bolnikov. Zato skrb za sebe samega narekuje vsakemu, da skrbi in dela tudi za uspešno zdravljenje že obolelega sočloveka.

Če se vprašamo in pogledamo na okrog, kako je pri nas urejeno protituberkulozno skrbstvo, vidimo mnogo razveseljivih, a žal tudi mnogo še žalostnih pojavov. Do osvobojenja v Sloveniji ni bilo v tem oziru ničesar stvarnega storjeno; povsod smo bili šele pri prvih korakih in nismo mogli dalje. Bistveno spremembo je tudi na tem polju prineslo osvobojenje. Vrh tega je poprej vladalo obče naziranje, da je jetika neodzdravljiva bolezen, to pa predvsem radi tega, ker so nam bile nove metode, katerih so se posluževali drugi, svobodni narodi, neznane ali vsaj nedostopne. Kakor pri vseh drugih državnih dobrinah smo tudi tu bili državljanji drugega reda.

V novi državi je takoj v začetku moderna socialna medicina zajela ves narod in zastavila prve in osnovne smernice za narodovo zdravje. Dobili smo moderna, uspešna zdravilišča. V veliki meri s pomočjo privatne iniciative pod vodstvom protituberkulozne lige smo izgradili omrežje protituberkuloznih dispanzerjev, ki so osnovne edine protituberkulozne borbe na terenu. Nad tri četrtine vseh tuberkuloznih bolnikov in njih družin v Sloveniji se danes že nahaja v trajni zdravstveni oskrbi. Vsak, kdor je potreben, lahko poišče v dispanzerjih potrebno pomoč. Razume pa se, da je ta pomoč zlasti v socialnem oziru odvisna od razpoložljivih sredstev, ki pa jih niti iz strogo finančnih niti iz psihološko moralnih razlogov ne more prispevati izključno država sama. Sodelovanje vsega naroda, vseh posameznikov, je neobhodno potrebno.

Nezadovoljni moramo biti s tem, da nimamo v Sloveniji še večje protituberkulozne bolnice, ki je nujno potrebna v organizaciji tega dela. Zahteva po taki bolnici mora znova oživeti. Mnogo je še takih bolnikov, ki bi na vsak način morali imeti bolniško oskrbo, zaradi sebe in zaradi drugih, a je nimajo iz enostavnega vzroka, ker nam primanjkuje bolnic in ljudskih zdravilišč, za zdravljenje v sanatorijskih panimajo denarja. Dalje je potrebno spremeniti socialno zakonodajo z ozirom na delavstvo, obolelo za tuberkulozo, ker sedanja nikakor ne odgovarja za-

Tretji dan berlinskega obiska

Nj. Vis. knez namestnik in kneginja Olga sta bila včeraj v Potsdamu na grobu slavnega pruskega kralja Friderika Velikega — Danes obisk pri elitnem letalskem polku

Potsdam, 3. junija. a. Danes ob 11.30 sta se Nj. Vis. knez namestnik in kneginja Olga odpeljala v Potsdam. V tamošnji zgodovinski garnizijski cerkvi je knez namestnik položil venec na grob Friderika Velikega. V spremstvu kneza namestnika so bili zunanji ministri Aleksander Cincar-Marković, minister dvora Milan Antić in drugi člani njegovega spremstva, v imenu Nemčije pa minister dr. Meissner, poveljnik Potsdama general Hartmann, potsdamski župan, poveljnik 23. divizije in drugi. Ogromna množica, zbrana pred garnizijsko cerkvijo in v okoliških ulicah je priredila knezu namestniku in kneginji Olgi navdušene ovacije. Prihod visokih gostov v cerkev so pozdravile znamenite orgle te cerkve.

Ko je stopil v cerkev, je kneževski par odšel v spremstvu prisotnih nemških dostojanstvenikov pred grob Friderika Velikega. Nj. Vis. knez namestnik je položil na grob velikega pruskega kralja in vojskovodje krasen lorjov venec s trakom v jugoslovenskih barvah. Nato so poveljnik mesta general Hartmann, minister dr. Meissner, njegova gospa in potsdamski župan razkazali visokima gostoma zgodovinske znamenitosti te cerkve, v kateri so med drugim shranjene stare pruske polkovne zastave še iz časa pred sedemletno vojno. Nj. Vis. knez namestnik in kneginja Olga sta se vpisala v zlato knjigo potsdamske garnizijske cerkve. Ko sta zapuščala cerkev, so se ponovile viharne ovacije zbrane množice.

Po obisku v cerkvi sta visoka gosta napravila izlet v okolico Potsdama. Ob 13.

jima je priredil zunanji minister v. Ribbentrop v potsdamski novi palači slovesno kosilo.

Audienca berlinskega župana

Berlin, 3. junija. AA. (DNB). Knez namestnik Pavle je danes dopoldne sprejel v gradiču Bellevue berlinskega župana Lipperta, ki je izrazil priloženost in predložil knezu namestniku v podpis zlato knjigo nemške prestolnice. V imenu mesta Berlina je Lippert prisrčno pozdravil visokega gosta in izjavil, da je navdušen, s katerim je Berlin sprejel ta uradni obisk, najboljši potrdilo priateljskega prijateljstva čustvovanja nemškega naroda do jugoslovenskega naroda.

Trajno prisrčen odmev v berlinskem tisku

Berlin, 3. junija. a. Listi prinašajo slike in popise včerajšnje velike slavnostne parade, gala-predstave v operi in današnjega slovesnega vpisa Nj. Vis. kneza namestnika v zlato knjigo mesta Berlina. »Angriff« prinaša v svoji ilustrirani prilogi slike Nj. Vel. kralja Petra II. pod naslovom »Poročilo o mladem kralju Jugoslavije«.

Tudi sicer so listi polni slik in poročil o jugoslovenskem obisku. Posebno poudarjajo oba glavna dogodka včerajšnjega dne, veliki defile vojske in slovesno predstavo v operi. Dalje podčrtavajo sešatek ki sta ga imela včeraj popoldne oba zunanja ministra dr. Cincar-Marković in v. Ribbentrop.

»Berliner Börsen-Zeitung« prinaša v svoji gospodarski rubriki članek o nemški trgovini z jugovzhodno Evropo. V članku poudarja pomen južnovzhodnega trga za Nemčijo. V zvezi s kölnskimi razgovori piše list, da je upati, da se bo sklenil dogovor širokega obsega o veliki medsebojni trgovini. »Völkischer Beobachter« ponatiskuje med drugim sofijske liste pod naslovom »Silno zadovoljni«. List pravi: Bolgarski politični krogi in javnosti spremljajo s kar največjo pozornostjo obisk Nj. Vis. kneza namestnika in kneginje Olge v Berlinu. Vsi so kar najbolj zadovoljni z blestnim potekom tega obiska, v katerem vidijo znamenje iskrenega prijateljstva med Nemčijo in bolgarsko zapadno sosedo. Javnost poudarja, da je Bolgarija v prijateljskem razmerju z obema državama.

Rumunski odmevi

Bukarešta, 3. junija. a. Vse današnje časopise objavlja obširna poročila o bivanju Nj. Vis. kneza namestnika Pavla in kneginje Olge v Berlinu. Listi prinašajo zdravici, ki sta jih imela na slavnostni večerji knez namestnik in kancelar Hitler. Nekateri poudarjajo, pri tem, da je najvažnejši oni del Hitlerjevega govora, v katerem je dejal, da so sedanje meje med Nemčijo in Jugoslavijo končnoveljavno določene in večne. Ravno tako sklepajo iz izmenjanih zdravic, da obisk kneza namestnika pomeni predvsem potrditev prijateljstva med obema sosednjima državama in da nima namena, da bi bil sklenjen kak nov dogovor. Z ozirom na to Jugoslavija ne bo prevzela nase nobene nove obveznosti, niti ne

bo začela s kako novo diplomatsko akcijo v tem smislu.

Italijanski listi o berlinskih zdravicah

Rim, 4. junija. a. Italijanski listi obširno komentirajo zdravice, ki sta jih izmenjala kancelar Hitler in knez namestnik Pavle. »Giornale d'Italia« piše, da je izjava Hitlerja o definitivnem priznanju jugoslovenskih meja kapitalne važnosti. Ta izjava je onemogočila vse spekulacije neprijateljev oziroma Rim-Berlin. »Piccolo« vidi v tej izjavi novo jamstvo miru in piše, da sta sedaj Rim in Berlin na svečan način priznala nedotakljivost meja Jugoslavije, kar bo medsebojno sodelovanje še bolj poglobilo na korist vseh treh držav in tudi na korist miru v Evropi.

Današnji program

Berlin, 3. junija. v. Jutri ob 10.30 dopoldne se bo Nj. Vis. knez namestnik Pavle v spremstvu maršala Göringa odpeljal iz gradu »Bellevue« k pregledu elitne lovške letalske eskadrole Richthoffen v Döberitzu, kakor tudi letalske akademije in šole za protiletalsko obrambo v Gattowu. Ob 12.30 se bo tudi kneginja Olga odpeljala iz »Bellevue« v spremstvu Göringove soproge v Gattow. Zvečer bosta maršal Göring in njegova soproga priredila knezu namestniku Pavlu in kneginji Olgi v zlati galeriji charlottenburskega gradu svečano večerjo, ki ji bo sledil velik sprejem.

Ovire za sporazum Anglije z Rusijo

O ruskem odgovoru še ni znano ničesar zanesljivega
Koščljivost ruskih zahtev glede baltičkih držav

London, 3. junija. d. Tu pričakujejo sedaj prihoda uradnega odgovora ruske vlade na zadnjo angleško noto o angleško-francoski »mirovni pogodbi«. Odgovor je bil včeraj izročen angleškemu in francoskemu veleposlaniku v Moskvi, vendar še ni prispel v London in Pariz.

V nekaterih londonskih krogih obžalujejo, da se je ruska vlada javno spustila v razpravljanje posameznosti, kjer bi bila bolj primerna diskretnostna metoda, ki bi dovedla do enakih rezultatov. Kljub temu uradni krogi niso izgubili potrpežljivosti in in je iz njihovega zadržanja razvidno, da je angleška vlada pripravljena proučiti tudi najnovejšo želje Moskve in jim kolikor mogoče ugoditi. Kot eno glavnih težkoč pa navajajo, da baltičske obmejne države popolnoma odobravajo rezervirano stališče Anglije namrup ruski zahtevi po izrečnih jamstvih za nje. Položaj baltičskih držav je precej različen od položaja Poljske.

Nemčija bi smatrala vsako priključitev teh držav kak »fronto«, pa naj bi bila še tako defenzivna, za sovražno dejanje proti sebi. Letonska in Estonska sta vrh tega v pogajanjih z Berlinom za sklenitev nenapadalne pogodbe.

Po najnovejših poročilih je končnemu sporazumu napoti še ena točka, ki v zadnjem času ni bila več »poudarjena«. Gre namreč za željo Poljske in Rumunije naj bi rusko-angleško-francoska pogodba vsebovala tudi klavzulo, da bi smele ruske čete v primeru nevarnosti le tedaj pridirati skozi poljsko in romunsko državno ozemlje, ako bi ti dve državi izrecno prosili za rusko pomoč.

Kar se tiče vesti, da bo zunanji minister lord Halifax odpotoval v Moskvo, naglašajo dobro poučeni londonski krogi, da zaenkrat o tem še ni nikake odločitve, čeprav se priznava, da bi se moglo z direktnim kontaktom z Moskvo doseči več in hitreje kakor pa po počasni diplomatski poti.

Mnenja pariških listov

London, 3. junija. AA. (Havas): Timesov dopisnik poroča iz Moskve, da je treba mnogo opreznosti in takta, da se ustreže Rusom in ne užaljuje baltičske države. V tem pogledu imajo po sodbi dopisnika »Timesa« nekateri moskovski opazovalci

čaju te bolezni. Potrebujemo poseben zakon, ki bo točno urejal gotova vprašanja v zvezi s tuberkulozo. Te in druge zahteve so bile že ponovno poudarjene na naših protituberkuloznih kongresih.

Ves protituberkulozni problem je vprašanje kulture naroda. Res kulturni narod ne sme dovoliti, da bi ga škodljivka, kakršna je jetika, tako brezobzirno decimirala in mu kvarila njegovo bodočnost. Naj bi protituberkulozni teden, ki ga pričenjamo danes, zbral ne le čim več gnetnih sredstev, temveč prebudil tudi čim večje število prepričanih in požrtvovalnih borcev proti temu velikemu sovražniku našega ljudstva.

vtis, da zahteva Rusija visoko ceno za svoje sodelovanje.

Diplomatski urednik lista »Daily Telegraph« misli, da so v Londonu optimisti kljub različnim stališčem o baltičskih državah. List si ta optimizem razlaga s tem, da so razlogi za sporazum tolikšni, da bi njega neuspeh moral povzročiti velikansko razočaranje.

»Jour« prinaša v zvezi s pogajanjmi med Francijo, Veliko Britanijo in Sovjetsko Rusijo članek, v katerem pravi med drugim: Uradni krogi ne pretiravajo nesoglasij, ki še obstoje med Londonom in Moskvo, ker sta obe stranki sprejeli veliko načelo, da ne bosta dovolili v Evropi nasilne teritorialne spremembe. Uradni krogi ne dvomijo, da se bo našel obrazec za sklenitev dogovora.

»Petit Parisien«: Baltičskim državam ni do ruske pomoči in hočejo rajši ostati nevtalne. V Moskvi se delajo, kakor da ne vedo, da bi se Estonska in Finska v vojni, če bi že koga prosile za pomoč, gotovo ne obrnile do Rusije. Zato je nedvomno angleška pomoč, to je pomoč britanskega brodivja, tem državam mnogo bolj simpatična.

»Epoque«: Sovjetske zahteve glede poroštva baltičskim državam so popolnoma utemeljene in logične. Če se Francija in Anglija vojaško združita z Rusijo, morata imeti interes, da ne bo Rusije že prve dni vojne zadušila sovražna intervencija v baltičskih državah.

„Chamberlain naj sam obiše Moskvo!“

London, 3. junija. AA. (Havas): V ponedeljek, takoj po vrnitvi poslanca z binokstnih počinic bo spodnja zbornica začela vprašanje pogajanj s Sovjetsko Rusijo. Člen spodnje zbornice Admase misli že zdaj predlagati predsedniku vlade Chamberlainu naj obiše Moskvo v skladu z izjavo, ki jo je podal pred monakovskim sestankom, ko je poudarjal pomen osebnih stikov med voditelji odgovornih vlad. Chamberlain bo vsakako podal izjavo o pogajanjih s Sovjetsko Rusijo. Na seji spodnje zbornice bo govora tudi o položaju na Španskem, Kitajskem itd. Na koncu je pričakovati tudi celo vrsto vprašanj in interpelacij o češkem zlatu.

Ruski dopolnilni predlogi

Pariz, 3. junija. AA. (Havas). Po prvih informacijah, dobljenih v Parizu, je sovjetska vlada odgovorila na francosko-britanske predloge v obliki amandmajev k nekaterim določilom francosko-britanskega načrta in ne v obliki protipredlogov. Sovjetska vlada sprejema v načelu trojni dogovor, a z dokaj obsežnimi pridržki glede raznih točk, ter posebno zahteva, da se razširi francosko-britansko poročilo tudi na baltičske države, meječe ob Sovjetsko Rusijo. Ker se Chamberlain in Halifax mudita zunaj Londona in se bosta vrnila v prestolnico šele v ponedeljek, se bo izmenjava misli med francosko in britansko vlado nadaljevala šele v začetku prihodnjega tedna.

Nov Chamberlainov poskus za zblížanje z Nemčijo

Napoved velike poročevalske agencije — Ugoden odmev
umika nemških čet iz Španije

London, 3. junija. d. Agencija United Press poroča: V mnogih političnih krogih izražajo mnenje, da bo predsednik vlade Chamberlain že v kratkem poizkusil obnoviti svojo mirovno politiko z novo mirovno gesto namrup Nemčiji. Pri tem opozarjajo na to, da je angleški premier že poprej vsak svoj korak pri delu za ustvaritev »protinapadalne fronte« spremljal z opozorilom, da je pripravljen iskati tudi sporazuma z Nemčijo.

V londonskih ruskih krogih zatrjujejo po sprejemu prvih uradnih poročil o govoru ruskega zun. ministra Molotova, da njegove izjave ne predstavljajo zavrnitve, pač pa »pogojni sprejem« angleških predlogov. Rusija vztraja na tem, da se pred končnim zaključkom pogajanj popolnoma pojasnijo gotove točke angleškega načrta. V ostalem so v londonskih ruskih krogih glede sklenitve pogodbe še vedno optimistični, ker so prepričani, da Chamberlain nikakor ne more riskirati preloma pogajanj.

Ugoden odmev umika nemških čet iz Španije

Basel, 3. junija. z. »Basler Nachrichten« objavljajo izpod peresa svojega glavnega urednika uvodnik, ki dokazuje, da skuša Nemčija po govoru Molotova zopet navezati stike z zapadnimi velesilama. Mnogo znakov kaže na to. Tudi nagli umik nemških čet iz Španije je treba tolmačiti kot znak, da hoče Nemčija izzvati v Londonu in Parizu vtis korektnosti. Pač pa se zdi, da je Nemčija opustila vsako nadaljnjo akcijo za zblížanje z Rusijo. Vsekakor stremi nemška zunanja politika sedaj za tem, da prepreči sklenitev angleško-francosko-ruske vojaške zveze, če to še ni prepozno.

Apel italijanskega lista

Rim, 3. junija. AA. (Stefani): »Giornale d'Italia« govori o prizadevanju nekaterih držav, da bi uspešno nadaljevale obkoljevalno politiko. List poudarja nevarnost takšne politike in pravi, da je najboljši dokaz za nehomogenost tega bloka dejstvo, da se silno težko uresničuje in da sestoji iz raznih skupin, med katerimi imajo nekatere hegemonistične cilje in težnje.

Med Italijo in Anglijo še ni zblížanja

Rim, 4. junija. z. Kakor se doznava v dobro poučenih diplomatskih krogih, razgovori, ki jih je imel novi angleški posla-

Italija izročila ves vojni material svojih legionarjev generalu Francu

Rim, 3. junija. AA. (Stefani): V ponedeljek popoldne bo prispelo v Napoli 9 italijanskih parnikov z 19.991 italijanskimi prostovoljci ter 3.151 španskimi vojniki in uradno špansko delegacijo. Izkrcovanje se bo začelo v torek zjutraj, ob 11. dopoldne bo parada pred italijanskim knaljem in cesarjem. Dne 6. junija zvečer bo 6.000 italijanskih in španskih legionarjev odpotovalo v Rim, kjer bodo ob 10. dopoldne defilirali pred Mussolinijem.

Rim, 4. junija. o. V ponedeljek se bodo zgodili v Sovitji tri italijanski letalci, ki so

nik z italijanskim zunanji ministrom, še niso rodili rezultatov, ki bi dopuščali upanje, da bo napetost med Anglijo in Italijo popustila. Zato je Anglija tudi opustila misel na posredovanje v sporu med Italijo in Francijo. Angleški veleposlanik je obenem opozoril italijansko vlado na to, da po mnenju angleške vlade Italija ni izpolnila z velikonočnim sporazumom prevzetih obveznosti, ker je pustila v Španiji ves vojni material, ki je preostali italijanskim četam po končani državljanski vojni.

Göbbels o pravičnem miru

Berlin, 3. junija. AA. (DNB) Minister Göbbels prinaša članek pod naslovom »Razredni boj med narodi«. V članku govori o bogatih in siromašnih narodih in pravi: O njihovem razmerju se je mnogo razpravljalo v mednarodnih debatah zadnjih dni. Dva mlada in močna naroda, nadaljuje Göbbels, sta se združila v nepremagljiv blok, da ubranita svoj narodni obstanek. Ta dva naroda ne bosta gledala na to, ali nas bo evolucija, ki sta jo želela ali pa revolucija, ki so jo pripravljali očeti versajske pogodbe, pripeljala v vojno, ali pa, kakor želi Nemčija in Italija, v mir. Evropski narodi se morajo odločiti. Mi Nemci želimo pravičen mir z enakimi obveznostmi, mir, ki mora razčistiti evropsko zmedo in nadomestiti razredni boj med narodi z novim sistemom, temelječim na pravici, ki mora prinesiti srečo in blaginjo vsemu svetu.

Propagandno sodelovanje med Nemčijo in Italijo

Berlin, 3. junija. AA. Na povabilo nemškega ministrstva za propagando Göbbels obišče v nedeljo italijanski minister za ljudsko kulturo Dino Alfieri Dunaj, kjer se bo udeležil dunajskega festivala ter kongresa nemških sefov propagande, ki ga je Göbbels sklical na Dunaj. Italijanski minister za ljudsko kulturo in nemški minister za propagando bosta v bodoče imela skupne seje, na katerih bosta določala smer sodelovanja na polju tiska, kulture in propagande med Nemčijo in Italijo.

Nesreča italijanskega vojaškega letala

Rim, 3. junija. AA. Stefani. Iz neznanih vzrokov je blizu Gorice strmoglavilo neko vojaško letalo. Pilot se je ubil.

Tragedija posadke podmornice „Thetis“

Reševalna dela žal niso uspela in se je skoro vsa posadka s civilisti vred zadušila

London, 3. junija. r. Ponoči so se razširile vesti, da se je po 18-urnem naporu končno posrečilo rešiti vso posadko potopljene podmornice „Thetis“. Zadnje vesti so vedele celo poročati, da je rešena posadka že prispela v Liverpool. Najnovejša poročila angleške admiralitete, ki so prispela v jutranjih in dopoldanskih urah, pa te vesti demantirajo in ugotavljajo, da je izgubljena vsaka nada, da bi posadko še rešili živo. Podmornica, ki se je pokazala z enim delom na površju, je zopet izginila na dnu morja.

LONDON, 3. junija. AA. Reuter: Snoch so odpravili na Orkneyske otoke in Liverpool strokovnjaki za dvigavanje potopljenih ladij. Izvršeni so bili poskusi »Thetis« dvigniti iz morja. Toda takoj po prvem poskusu je »Thetis« popolnoma izginila pod vodo ter se sedaj nahaja na dnu tako, da je sprednji del zarit v dno.

Nekaj pred polnočjo se je zvedelo v ministrstvu mornarice, da so bili rešeni samo štirje možje iz podmornice »Thetis«, ki jih je rešil rusilec »Brazens«. Po še ne potrjenih vestih so našli trupli 2 mornarjev, ki sta se poskušala rešiti iz podmornice. Dasi je že popoldne prenehalo signaliziranje s podmornice, vendar smatrajo, da je v podmornici še zrak.

Predstavniki ladjedelnice v Birkenheadu so opolnoči sporočili, da se dela za reševanje podmornice »Thetis« nadaljujejo, da pa ni nobenih podrobnosti poročil. Rodbine članov posadke podmornice so prišle na dvorišče ladjedelnice, da bi čimprej prišle do vesti o svojih. Pred ladjedelnico se je zbrala množica ljudstva. Na vseh obrazih se čita velika zaskrbljenost.

LONDON, 3. junija. AA. Reuter: O priliki reševalnih del je bilo rešenih 6 mornarjev, od teh pa so trije umrli. Žena kurjača na podmornici »Thetis« je izjavila, da je prežela od mornariškega ministrstva brzojavko, v kateri se ji sporoča, da je njen mož umrl, ko se je poskušal rešiti iz podmornice.

London, 3. junija. br. Vodstvo ladjedelnice, ki je zgradila ponesrečeno podmornico »Thetis«, je danes popoldne objavilo, da ni nobenega upanja več, da bi posadko potopljene podmornice še lahko rešili. Po zadnjih vesteh je našlo s podmornico smrt 98 ljudi. Vzrok nesreče še ni ugotovljen.

London, 3. junija. g. Kakor je danes objavila admiraliteta, je v potopljeni podmornici »Thetis« vsega skupaj 98 ljudi. Med njimi je več znanih angleških podmorniških strokovnjakov.

Akcija prijateljev dr. Stojadinovića

Opozorilo predsedstva poslanskega kluba JRZ

Kakor poročajo iz Beograda, se konference ožjih pristašev predsednika JRZ dr. Milana Stojadinovića, nadaljujejo. O dveh sestankih so listi že poročali. Predvčerajšnjim so imeli poslanci in senatorji, prijatelji dr. Stojadinovića, zopet tak sestanek, na katerem so redigirali obširno interpelacijo, ki jo bo dr. Stojadinović vložil v narodni skupščini. Sestanka se je udeležilo 63 poslancev in senatorjev, ki se hvaležijo, da znaša njihovo celokupno število do danes že 100. Sklepal so tudi o akciji, ki postaja potrebna zaradi reorganizacije banovinskih odborov JRZ. Se nameravajo sklicanje banovinskega odbora JRZ za savsko banovino, na katerem naj bi se izvršilo podobno razčiščenje, kakor v Novem Sadu, Beogradu in Skoplju, je bilo odloženo, ker imajo tam prijatelji dr. Stojadinovića večino. Ravno tako je bila opuštena nameravana reorganizacija banovinskega odbora JRZ v Sarajevu in v Splitu.

Agencija Avala poroča: »Predsedstvo kluba JRZ je izvedelo, da skuša več poslancev, ki so izstopili iz kluba JRZ ali so pa člani tega kluba, a ne pripadajo tej stranki, zbirati podpise med člani kluba JRZ za nekakšne resolucije, vloge, inter-

pelacije itd. Vsa ta akcija je naperjena proti vladi, posebno proti njeni politiki za ureditev notranjih razmer v državi in proti politiki sporazuma s Hrvati. V smislu čl. 2 statuta kluba poslancev JRZ mora klub nastopati enotno in disciplinirano, v smislu čl. 8 istega statuta je pa vsak član dolžan paziti na klubsko disciplino in gledati, da z nobenim svojim nastopom ne krši sloge in solidarnosti, ki mora vladati v klubu. Čl. 9 statuta določa izključitev iz kluba za vsakogar, kdor se pregreši proti klubski disciplini. Čl. 11 določa, da mora vsa načelna in važna vprašanja poprej preštetati klubski odbor in da samo tako, pripravljeno predložit lahko pridejo pred plenem. Hrvatsko vprašanje se je preraščalo na več sejah kluba in so člani dobili vse potrebne informacije tako v plenumu kakor v predsedstvu kluba. Vlaganje interpelacij o tej stvari pomeni torej grobo kršitev klubske discipline. Poslanci, ki bi pri tem sodelovali, ki bi to podpisali, bi se s tem sami izključili iz kluba in prenehali biti naši člani. Na to opozarjamo in pozivamo vse naše članke, da delujejo in nastopajo v narodni skupščini in zunaj nje samo sporazumno s predsedstvom kluba.«

Občni zbor JNS in OJNS v Celju

Celje, 3. junija

Krajnjevni organizaciji JNS in OJNS za mesto Celje sta imeli v petek zvečer v mali dvorani Celjskega doma skupen občni zbor. Čeprav je bilo mnogo članov nujno zadržanih zaradi drugih prireditev, je članstvo docela napolnilo dvorano.

Skupni občni zbor je vodil predsednik celjske krajevne organizacije JNS dr. Ernest Kalan. Pozdravil je članstvo obeh organizacij ter navzoče prijatelje iz Laškega, Vojnika, št. Pavla in drugih krajev Savinjske doline. Ob navdušenih ovacijah vseh udeležencev je posebej pozdravil navzočega senatorja dr. Alberta Kramarja. Poudaril je njegove velike zasluge za reševanje hrvatskega vprašanja ter njegovo širokogrudnost in iskrenost, ki jo je pokazal pri reševanju tega prvega in najvažnejšega notranjega problema.

V svojem poročilu je dr. Kalan omenil, da je JNS že štiri leta izločena iz udeleževanja v celjskem mestnem svetu, prav tako iz Mestne hranilnice. Na kratko je obravnaval komunalno gospodarstvo. Daje je poudaril, da se članstvo JNS v odlični meri udeležuje v nacionalnih, kulturnih, stanovskih in gospodarskih organizacijah, stranka pa zastopa tu vedno stališče, da te organizacije ne smejo biti arena za politične akcije ali razračunavanja. Omenil je ob tej priliki svojevrstno ustanovitev »Celjskega kulturnega društva«. V nadaljnjih izjavanjih se je dr. Kalan ob živahnem odobravanju vseh udeležencev spomnil ogromnega dela, ki ga je opravil za lanske skupščinske volitve do-

tedanji poslanec in kandidat Ivan Prekoršek. Izrekel mu je za veliko delo, ki ga je storil kot poslanec za Celje in celjski srez ter za neštete posamnike, najtoplejšo zahvalo organizacije.

Pri volitvah sta bila izvoljena z malimi spremembami dosedanja odbor krajevne organizacije JNS z dolgoletnim zaslužnim predsednikom dr. Ernestom Kalanom in dosedanja odbor OJNS z agilnim predsednikom Jožetom Vebelom.

Predsednik krajevne organizacije OJNS Jože Vebel je nato poročal o uspešnem delovanju omladinske organizacije, ki se kljub oviram in težkočam vedno bolj krepi. Nadaljevala bo svoje delo še z večjo vnetostjo. Dr. Kalan je podčrtal, da je stalna nacionalna mladina organizaciji JNS vedno zvesto ob boku, in ji je želel čim lepših uspehov v njeni organizaciji.

Viharno pozdravljen je nato spregovoril senator dr. Kramer. V izredno zanimivih izjavanjih, ki so trajala poludruge ure, je poročal o naši notranji in zunanji politiki. Zborovalci so ga ponovno prekinjali z navdušenimi aplavzi in mu priredili ob zaključku prisrčne in dolgotrajne ovacije. Pri slučajnostih je g. Fris kratko orisal težki položaj našega delavstva in apeliral na stranko, da bi posvetila delavstvu vso pozornost. G. Ivan Prekoršek je pozval vse navzoče, da se udeležijo sreske skupščine JNS in OJNS za celjski srez, ki bo v nedeljo 11. t. m. ob 10. dopoldne v mali dvorani Celjskega doma v Celju.

S pozivom na nadaljnje delo je podpredsednik g. mag. Posavec zaključil lepo uspeši zbor.

Možnost važnih sprememb na češkem

Berlin, 3. junija. d. Splošno pozornost je vzbudilo to dejstvo, da je imel državni protektor za Češko in Moravsko baron Neurath po uradnem obvestilu v četrtek zelo dolg razgovor z državnim kancelarjem Hitlerjem. Podrobnosti o teh posvetovanjih niso bile sporočene, vendar se domneva, da sta Neurath in Hitler razpravljala o težkočah, ki se v zadnjem času v vedno večji meri pojavljajo tako na Češkem kakor tudi na Moravskem. Po poročilih listov so protektoratske oblasti pred kratkim zahtevale od češkega državnega prezidenta dr. Hache, da naj dovoli, da bi sejam češke vlade pristostoval tudi

nemški uradnik. Dr. Hache je to željo odklonil, sklicujoč se na določila protektoratske pogodbe, po kateri je tako vmešavanje nemških oblasti v notranje zadeve protektorata nedopustno. Pričakovati je, da bo sedaj protektor aktivno posegel v stvar. Ni izključeno, da bo v tej zvezi spremenjena vlada protektorata.

Praga, 3. junija. AA. (DNB) Včeraj so aretirali zaradi demonstracij več vodilnih demonstracij več vodilnih osebnosti gibanja na Češkem. Med aretiranci je tudi najožji sodelavec generala Gajde, dr. Locher.

predsednik Metaxas sedanjih trenutke za primeren, da izvrši svoj program za ojačanje grške vojaške sile. Kakor zatrjujejo bo stalna grška vojska podvojena in bo odšla štela 200.000 mož. Grški službeni tiskovni urad je demantiral vesti o vojaških ukrepih ob albanski meji.

Bivši albanski kralj v Parizu

Pariz, 3. junija. p. Bivši albanski kralj Zogu in njegova soproga Geraldina bosta s svojim sinom prispela jutri v Versailles, kjer so zanje pripravili dvorec Mey. Zogu bo s svojo družino prebil več mesecev v Parizu.

Beleške

Visoko odlikovanje

maršala Göringa

»Völkischer Beobachter« poroča, da je sprejem maršal Göring jugoslovenskega zunanjega ministra Cincar Markovića, ki mu je izročil po naročilu Nj. Vis. kneza namestnika Pavla odlikovanje Karadjordjeve zvezde za lonto. Berlinski list z zadovoljstvom pristavlja, da je to najvišje odlikovanje, ki ga more podeliti Jugoslavija.

Nova taktika Vatikana

»Neue Zürcher Zeitung« objavlja daljši dopis iz Rima o smernicah Vatikana. V dopisu pravi med drugim: »Kar se tiče stališča papeža Pija XII. k perečim problemom mednarodne politike, je mogoče po raznih znakih že sedaj soditi da on ne polaga več, kakor je to delal njegov prednik, glavne teže v urejevanju odnosov Vatikana z državami na politiko konkordatov. Taktika Vatikana pod novim papežem se zdi bolj gibčna, obsežnejša in bolj vsestranska, saj je znano, da konkordatna politika ni na primer odstranila spora z Nemčijo in nesporazumov, ki so se pojavili v odnosih z Italijo zaradi rasne zakonodaje. Kakor se domnava iz vatikanskih krogov, bo papež izkoristil sleherni priložnost, da naveže trajnejše stike, tudi z Nemčijo. Tako se med drugim govori, da je Pij XII. poslal Hitlerju k njegovi 50letnici osebno poslanico, ki je bila zelo ugodno sprejeta.«

„Hrvatska straža“ in „Obzor“

V Zagrebu sta se hudo spopadla starina »Obzor« in glasilo hrvatske katoliške akcije, »Hrvatska straža«, ki očita svojemu staremu tovarišu, da se je oprijel »batinaških metod« in »bizantinskega načina« polemiziranja. Po njenem mnenju bi bilo mogoče odgovarjati na pisanje »Obzora« le z batinami. »Hrvatska straža« očita dalje »Obzoru«, da s svojim pisanjem ne služi samo interesom hrvatskega naroda, kakor ostali hrvatski tisk, temveč še nekim posebnim interesom. Posebno hudo mu zamerja tudi način polemiziranja s citati iz raznih listov, češ da si jih vedno prikoji po svoje. V tem oziru se moramo pridružiti graji »Hrvatske straže« tudi mi, kakor imamo sicer svoje mišljenje o njej in načinu njenega pisanja.

Nerazveseljeni pogledi

V znani nemški reviji »Zeitschrift für Geopolitik« razpravlja Albrecht Haushofer, ki pripada najožjemu krogu ministra dr. Hessa, namestnika kancelarja Hitlerja, daljšo razpravo o mednarodnem položaju. Po mnenju pisca so nasprotstva med taborem demokratskih in totalitarnih držav nepremostljiva. Zatišje, ki ga trenutno uživa Evropa, je samo začasno. Že bližnji meseci lahko prinesejo najbolj dalekosežne odločitve in dogodke. Haushofer slika bodoči spopad z zelo črnimi barvami in med drugim pravi:

»V prihodnjem spopadu se bo marsikaj spremenilo od postopanja z ranjenci in ujetniki pa do upoštevanja mednarodnih običajev. V svetovni vojni so bojujoče se stranke še upoštevale mednarodno pravo in njegove določbe. Tako niso n. pr. zapirali akreditiranih diplomatov po nastopu sovražnosti. Tokrat bodo akreditirani diplomati bojujočih se držav le s težavo dosegli meje države, v kateri so zastopali svojo vlado. Smrt se ne bo ustavljala pred ženami, otroci in žal tudi najbrže ne pred ranjenci in ujetniki. Računati moramo s povratkom vojaških običajev iz 30letne vojne.«

Češko zlato ostane v Londonu

Londonski listi poročajo, da so se razbila pogajanja z Nemčijo za izročitev dela češkega zlatega zaklada, ki ga je pred meseci z letali prepeljala češka narodna banka v London. Nemška delegacija, ki je vodila pogajanja, je že zapustila angleško prestolnico, Anglija je tako vrnila samo zlato, ki ga je deponirala češka Narodna banka v Londonu na račun Banke za mednarodna plačila v Baslu. Glede ostalega zlata, ki ga je za 6,5 milijona funtov (1,7 milijarde din) je sklenila angleška vlada, da bo ostalo deponirano v tresorih angleške Narodne banke do nadaljnjega sklepa angleške zbornice, ki si je izrecno pridržala nadzorstvo nad upravljanjem tega zaklada.

Podražitev čeških listov

Pred dnevi je predsednik češkomoravskega protektorata dr. Hacha sprejel zastopnike zveze časopisnih izdajateljev, ki so ga informirali o gospodarskem položaju časopisnih založništva. V zvezi s temi razgovori objavlja »Pražsky list« članek, v katerem napoveduje najkasneje v jeseni podražitev vseh čeških listov, ki so sedaj zelo poceni. Položaj čeških listov je zelo resen in se podražitev ne da več dolgo odlagati. Poleg povišanja naročnine je nameravana tudi podražitev v prodajnih cenah. Cena večernih listov se bo dvignila od sedanjih 20 na 30 vinarjev, cena jutranjih pa od sedanjih 50 ali 60 vinarjev na 1 krono.

Češka in Moravska izven letalskega prometa

Nemški letalski minister maršal Göring je izdal te dni odredbo, s katero se za nedoločen čas podaljšuje prepoved vsakega letalskega prometa preko Češke in Moravske.

Osebna hrabrost je še vedno najvažnejša

Bivši poveljnik španske republikanske vojske v Madridu general Jose Mijaša objavlja v francoskih listih strokovne članke o vojaških izkušnjah v državljanski vojni. General Mijaša prihaja do zaključka, da bo tudi v bodoči moderni tehnični vojni imel še vedno poslednjo besedo človek - vojak, katerega junaštvo in osebno poštovanje se ne da nadomestiti z nobeni mše tako popolnim in modernim orožjem. V španski državljanski vojni je bila znova potrjena izkušnja Francozov pred Verdunom, da govorita poslednja in najbolj usodna beseda še vedno bajonet in ročna granata v rokah na vse pripravljenih branilcev ali napadalcev.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Evropska polfinala za Davisov pokal

Dve igri, dve točki

Včeraj se je v Zagrebu začel teniški dvoboj med Belgijo in Jugoslavijo, v katerem sta Punčec in Mitić prešla z 2 : 0 v vodstvo

Zagreb, 3. junija

Danes se je na teniških igriščih na šatali začel drugi evropski polfinalni v tekmah za Davisov pokal med Belgijo in Jugoslavijo. Vreme za igro je bilo danes krasno in tudi obisk občinstva prav lep.

Na sporedu sta bili prvi dve single partiji, v katerih je, kakor se je splošno računalo, naša teniška ekipa zabeležila prvi dve zmagi. Po današnjem nastopu belgijskih gostov se lahko skoraj z gotovostjo računa, da nam tudi ta zmaga ne bo ušla in bomo tako brez posebnih težav v tej zadnji preizkušnji prišli v evropski final.

V prvi igri je Punčec igral z Lacroixom in zmagal v štirih setih 1:6, 6:3, 6:3, 7:5.

Druga dva nasprotnika Mitić-Geelhand sta se razšla v treh setih 6:1, 6:4, 6:1 v korist domačina.

Tako vodi po prvem dnevu Jugoslavija z 2:0.

Jutri se na sporedu double, v katerem bosta za Jugoslavijo spet igrala Punčec in Mitić, za Belgijo pa Lacroix in de Boorman.

Tudi Nemčija vodi 2 : 0

Berlin, 3. junija. br. V evropskem polfinalu za Davisov pokal med Nemčijo in Anglijo sta si nemška zastopnika že v prvih dveh igrah priborila dve važni točki, ki bosta najbrže odločilni za končni izid tega srečanja. Po tem se mora Nemčija skoraj gotovo smatrati kot drugi evropski finalist v teh tekmah.

V prvi igri je Nemeč Menzel igral z Angležem Hareom. Prvi in drugi set je gladko dobil 6:0, 6:1, v tretjem pa je Anglež zaradi bolečin v zvezi s poškodbo pri treningu odnehal in prepustil že tako brezupno igro Menzlu.

V drugem singlu je Henkel imel za nasprotnika Angleža Shayaesa in tudi z njim imel pretežkega opravka. Zmagal je v treh setih 6:2, 6:3, 6:1.

Tako vodi Nemčija po prvem dnevu 2:0.

Odmev kočevske gospodarske katastrofe

Divji člani upravnega odbora Mestne hranilnice obsojeji na 1,400.000 din odškodnine

Kočevje, konec maja

Te dni je zopet stopilo pred javnost vprašanje gospodarske tragedije, ki se je odigrala v kočevskem okraju okrog nekdanje »Merkantilne banke« in kočevske »Mestne hranilnice«. Polom teh dveh zavodov je pahnil tudi mestno občino Kočevje v najtežje prilike in je globoko odjeknil v mnogih velikih in malih gospodarskih kočevskega sreza. Okrožno sodišče v Novem mestu je sedaj po tožbi Mestne hranilnice v Kočevju, ki se nahaja v likvidaciji, in ob postranski intervenciji mestne občine kočevske, obsodilo bivšega kočevskega župana in podpredsednika kočevske Mestne hranilnice ter pravnega zastopnika Merkantilne banke, odvetnika g. dr. Ivana Sajovca ter gg. J. Ilica, Ed. Tomičiča in dr. V. Maurerja, bivše članke upravnega odbora Mestne hranilnice v odškodninsko plačilo 1.400.000 dinarjev. Kot člani Mestne hranilnice so protipravilno nalagali sredstva Mestne hranilnice pri Merkantilni banki in tako povzročili velik del težkih izgub, ki jih je Mestna hranilnica utrpela pri polomu te banke. Nekateri od obsojencev so bili istočasno tudi funkcionarji Merkantilne banke...

Leta 1922 je bila ustanovljena Merkantilna banka v Kočevju, pri kateri je bil največ udeležen znani kočevski industrialec in trgovec Kajfež. Zveze Merkantilne banke s Kajfeževimi podjetji so bile vse tesnejše in ko je tvrdka Kajfež prišla v finančne težkoče, pozneje pa v stečaj, je potegnila s seboj tudi Merkantilno banko. Pokazalo se je, da je banka svoja denarna sredstva črpala v veliki meri iz naložb Mestne hranilnice kočevske. Po statutih bi smela Mestna hranilnica nalagati samo eno tretjino vseh svojih vlog začasno pri drugih akreditiranih denarnih zavodih, dejansko je pa svojo razpoložljivo sproti nosila v Merkantilno banko. Čeravno je obstojal sklep upravnega odbora Mestne hranilnice iz leta 1923, da smejo naložbe pri Merkantilni banki znašati le do 3 milijone dinarjev, so postajale iz leta v leto vse večje in so znašale l. 1928 preko 7 milijonov, to je skoraj polovico celokupnega stanja vlog pri Mestni hranilnici. Naložbe tudi niso bile začasne. Dajale so se brez sklepa navratelstva na občajne kasa bone in ko je šla Merkantilna banka v konkurz, se je izkazalo, da so vse izgubljene. Tako je katastrofi Merkantilne banke sledil polom Mestne hranilnice kočevske, ki je za seboj potegnila tudi mestno občino. Iz tega poloma ima mestna občina kočevska obveznosti za 23 milijonov, ki so krite s protiterjatvami za komaj poldruge milijon. Kočevska občina mora plačevati vse vlagatelje Mestne hranilnice in je do danes plačala že približno dva in pol milijona dinarjev. Če bi letno plačevala občina vlagateljem 345.000 dinarjev in hotela pokriti vse vloge z njihovim obrestovanjem, bi to trajalo 200 let! Seveda niso vse te žalostne posledice izključno po krivdi svoječasni članovi uprave Mestne hranilnice. Mnogo je bilo usodnih udarcev tudi pozneje in splošna gospodarska depresija, ko so padale cene lesu, je žalostno dookročila.

Mestna hranilnica kočevska, odnosno mestna občina je svoječasno uvedla kazensko postopanje proti dr. Sajovcu in tovarišem, toda postopek je bil ustavljen zaradi zastaranosti. Tudi prva civilna tožba proti članom svoječasne uprave ni imela uspeha. Sodišče jo je zavrnilo, da je preuranjena, ker škoda ni bila številočno in ugotovljena. Sedaj je proces pričel iznova in akt je nastel v celo goro. Pravi, da ga je nad 50 kg. Uvodoma navedena sodba je izdana od okrožnega sodišča 11. maja t. l. in bo seveda šla svojo instanco pot. Sodba ugotavlja, da so dr. Sajovic in tovariši izvrševali

Damski tenis

za srednje-evropski pokal

Beograd, 4. junija. p. Danes se je tukaj začel damski teniški dvoboj med Italijo in Jugoslavijo za srednjeevropski pokal, ki ga je darovala Nj. Vel. kraljica Marija. Danes sta bili odigrani dve single partiji, v katerih sta naši zastopnici zasluženno dobili prvi dve točki. Naša prvakinja Hela Kovačeva je zmagala nad Italijanko San Donino 6:3, 6:3, lanska prvakinja Alica Florijanovna pa je v še lepši igri porazila Italijanko Tonelli s 6:4, 6:3.

Jugoslavija vodi torej v tem dvoboju po prvem dnevu 2:0.

Beograd : Bukarešta 1 : 1

Beograd, 4. junija. p. Danes se je nadaljeval teniški troboj med Beogradom, Sofijo in Bukarešto za pokal rumunskega kralja Karola. Po končanem srečanju med Beogradom in Sofijo, ki se je, kakor znano, končalo s 3:2 v našo korist in o katerem pišemo podrobno na drugem mestu, sta bila danes odigrana prva dva singla v dvoboju Beograd : Bukarešta. V prvem je Radovanović zasluženno odpravil najboljšega Rumuna Schmidta v treh setih 6:4, 8:6, 7:5, v drugem pa je Smerdu moral prepustiti prav tako v treh setih 2:6, 4:6, 6:8 prvo točko Rumunom, in sicer Caralulisu.

Zagreb, 3. junija. o. Danes popoldne je bila tukaj odigrana prijateljska tekma med Haškom in Vienno, v kateri so domačini zmagali s 4:2 (1:2).

Zagreb, 3. junija. o. Kakor se je izvedelo bo nemški nogometni klub »Verein für Bewegungsspiele« in Stuttgartu zahteval 10.000 mark odškodnine, če bo jugoslovenski nogometni savez vztrajal v prepovedih, da Gradjanski ne sme na turnejo, ki jo je s posredovanjem tega kluba sklenil še z nekaterimi klubi v Nemčiji.

Stockholm, 3. junija. AA. V mednarodni nogometni tekmi med Švedsko in Norveško so zmagali Švedi po težki borbi s 3:2 (0:2). Tekmi je prisostvovalo 30.000 gledalcev.

naložbe protistatutarno in da so morali vedeti, da spravljajo te naložbe pri Merkantilni banki v nevarnost, očita jim posebno tudi to, da so pretežno večino razpoložljivih vlog Mestne hranilnice pustili nalagati le pri enem denarnem zavodu in to baš pri Merkantilni banki.

V koliko bo mogla Mestna hranilnica prisojeno ji odškodnino, kadar bo sodba enkrat pravomočna, tudi stvarno realizirati je danes vprašanje. Finančno nesporno najjačiji med obsojenci odvetnik dr. Sajovic ima medtem na svojih zemljiških zaznamovan vrstni red za najetje posojila v znesku 500.000 dinarjev, ostali obsojenci pa ne razpolagajo z večjo imovino. Tako se nazadnje lahko zgodi, da se bo bivša Mestna hranilnica odnosno mestna občina tudi pri ugodnem zaključku procesa v drugi, odnosno tretji instanci, morala vsaj deloma tolažiti z zavestjo — da je pravdo dobila...

Prebivalstvu dravske banovine

Za protituberkulozni teden je ban dr.

Natlacen izdal naslednji proglas: Kakor vsako leto, bo tudi letos v tem mesecu po vsej naši kraljevini protituberkulozni teden, ki ga prireja Protituberkulozna zveza. Namen protituberkuloznega tedna je, da se narod pouči o bistvu jetike in nje nevarnosti ter o tem, kako je treba živeti in ravnati, da se jetike obravnuje. Po drugi strani pa je namen protituberkuloznega tedna, da se zbere čim več sredstev za zdravljenje tistih, ki so za jetiko oboleni, a sami nimajo potrebnih sredstev, da bi se mogli primerne zdraviti.

Podprimo vsi vsak po svojih močeh Protituberkulozno zvezo v tem njenem res nad vse potrebnem in plemenitem delu za zdravje našega naroda! Sodelujmo pri tem njenem delu, a prispevajmo tudi za njen plemeniti namen od svojih sredstev, kar zmoremo! Protituberkulozni teden se prireja v sporazumu z državnim oblastjo in naročam zato vsem podrejenim oblastvom in institucijam, naj stoji v tem tednu Protituberkulozni zvezi ob strani z vso podporo. Vsem, ki se bodo pri tem udeleževali — bodisi v propagandi, bodisi pri nabiranju prispevkov — izrekam že vnaprej svoje priznanje in zahvalo.

Surič pri Daladieru

Pariz, 3. junija. AA. (Havas): Predsednik vlade Daladier se je danes dopoldne sestal s sovjetskim poslanikom Suričem.

Angleški kralj povabljen v Bruselj

London, 3. junija. AA. (Reuter) Belgijski kralj je povabil angleška suverena, naj obišče v jeseni Belgijo. Za dan obiska je predlagan 23. oktober.

Iz državne službe

Beograd, 3. junija. p. Z odlokom prometnega ministra je bila upokojena Frančiška Sekula, blagajničarka pri državni železnici v Ljubljani. V 9. pol. skupino sta napredovali uradniški pripravnik Zdenka Majer in Silva Vrankar pri poštni hranilnici v Ljubljani.

Vremenska napoved

Zamunska vremenska napoved: Nekoliko hladnejše. Pretežno jasno, ponekod oblačno. Slabe nevihte v popoldanskih urah. Dunajska: V južnih Alpah bo trajalo še nadalje lepo poletno vreme, popoldne bo morda nekoliko viharno in oblačno.

Manifestacije za Jugoslavijo v Berlinu

*Pramešljivo
skriva svoja usta..*

Najprej je čutila hrapavost na notranji strani zob, potem so se začeli zobje majati in na koncu - taka grda praznina! To se lahko pripeti vsem, ki niso še nič ukrenili proti nevarnemu zobnemu kamnu.

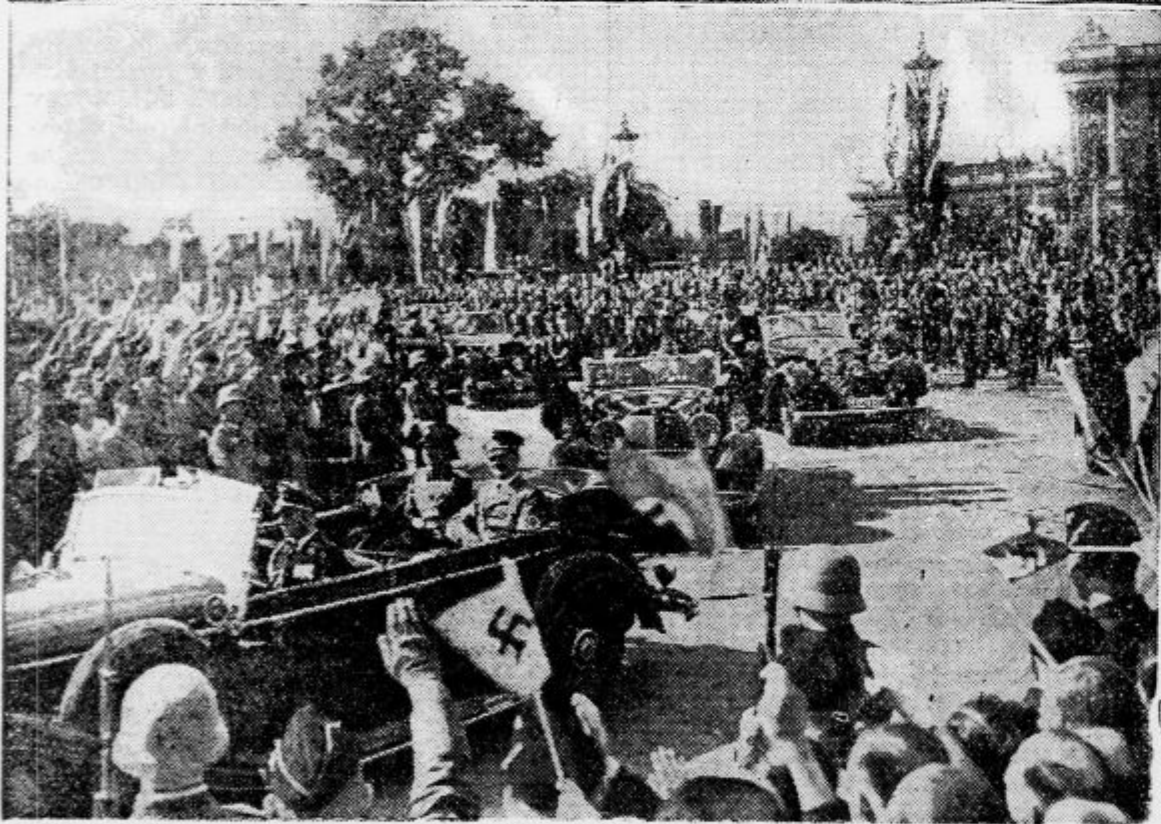
Uporabljajte zato vedno Sargov Kalodont! Ta izvrstna zobna pasta, z učinkovitim sulforcin oleatom, razkaja polagoma, vendar zanesljivo, zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvorjenje. Samo če so Vaši zobje brez zobnega kamna, bodo ostali vedno trdni in zdravi!

**Zjutraj,
zlasti
pa
zvečer**

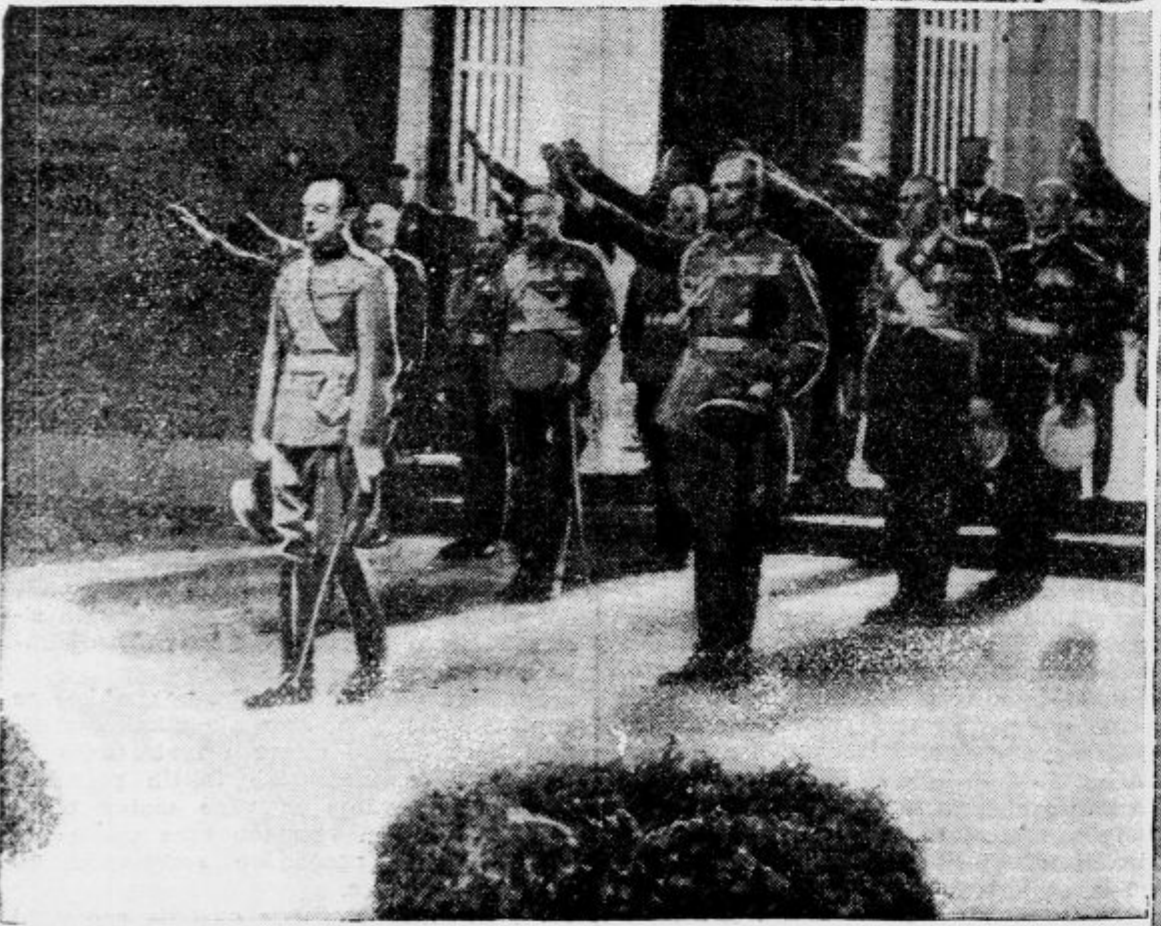
SARGOV

KALODONT

**Proti
zobnemu
kamnu**

Zgoraj: Nj. kr. Vis. knez namestnik stopa s kancelarjem Hitlerjem v grad »Bellevue«
Spodaj: Po vrnitvi obiska
nemškemu kancelarju

Od zgoraj navzdol: Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in kancelar g. Adolf Hitler ob slavnostnem sprejemu v Berlinu — Po prihodu v Berlin sta se odpeljala Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in kancelar g. Adolf Hitler v grad »Bellevue« — Svečan sprevod se je po knezovem prihodu pomikal po berlinskih ulicah — Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle je položil venec na grob nemškega Neznane vojaka

Od zgoraj navzdol: Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle je pozdravil gospo Göringovo — Množice Berlinčanov so pozdravljale visoke goste z jugoslovenskimi in nemškimi zastavicami — Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle in kancelar Hitler sta prisostvovala veličastni paradi nemške vojske

Zaščitimo naš narod

38.000 ljudi je bilo lani deležnih dobrin protituberkuloznih ustanov, pomagajmo še drugim

Narod, ki stremi za stalnim napredkom, se ne sme nikoli vdajati fatalizmu. Nikdar ne sme čakati prekrizanih rok na ono, kar bi mu nudil goli slučaj usode. Sedanjí dnevi, ki mrzlično vznemirjajo ves svet, dajejo dovolj dokazov o potrebi nevzdržne delavnosti za ohranitev in okrepitev odporne sile narodove, ki ji je prva in glavna osnova narodovo zdravje. Stalno nam mora lebdeti pred očmi skrb za odgoj čvrste mladine, stebra naše bodočnosti in nositeljice klenih semen za bodoča pokolenja. Zdrava duša more ustvarjati samo v zdravem telesu in samo zdrava telesa so porok za učinkovito odpornost naroda in države.

36.000 ljudi je obiskalo lani protituberkulozne dispanzerje in je bilo deležnih njihovih dobrot z rentgenskimi pregledi, pnevmotoraksi, gmojnimi podporami itd. 36.000 klicarjev vabi na delo, opozarja, sviri, prosi... In prosí: Zrtvujte, darujte!

Odločno voljo, sposobnost in pripravljenost, da smatramo skrbstvo za jelične bolnike, ta najvažnejši ljudsko-zdravstveni problem, za svojo resno narodno stvar in za svojo nalogo, moramo na posebno izrazit način manifestirati vsaj enkrat na leto, čeprav še s tem ni rečeno, da bi naša skrb za te reveže tudi v tistem vsakdanjem podrobnem delu ne morala biti ob vsaki priliki enako velika in žarovita. Enkrat na leto se morajo v skupnem utripu za težko usodo bolnih in revnih sinov in hčera naroda strniti vsa naša srca! Potrebno je, da vlije ta naša skupna manifestacija mladini najglobljo socialno vzgojo in da pokaže vsemu narodu neomajno voljo za združeno pomoč bolnim in bednim. V naši strnjenoosti je zasidrana naša bodočnost, zato vsi v zbor!

Dnevi vsakoletnega protituberkuloznega tedna pa naj zbero tudi potrebna sredstva za lajšanje trpljenja jeličnih bolnikov in za ljudsko zaščito pred okuženjem. »Zdravim varstvo — bolnim pomoč!« je naše geslo, s katerim stopamo v dnevi od 4. do 10. junija pred javnost!

Darujte, zrtvujte! Ne drugim, samim sebi, narodu v korist! V teh dneh naj nas obsije solnce božjega miru, bratske složnosti in požrtvovalnosti! Zaradi telesne in duhovne jakosti naroda in države — vsi v zbor!

Protituberkulozna zveza v Ljubljani dne 3. junija 1939.

Predsednik: Dr. Joža Bohinjec s. r.

Tajnik: Dr. France Debevec s. r.

Ljudske bolezni, med njimi ena izmed najopasnejših, jetika, nevarno glodajo na koreninah našega naroda in mu pijejo življenjski sok. Zato mora biti naše najskrbnejše zanimanje za problem jetike stalno na dnevnem redu, ker je to zanimanje gibalno vse naše nacionalne kulture, tehnične našega moralnega in etičnega življenja, nujnost družabnega reda in verni kažipot v bodoče veke.

Uboj na Kodeljevem po treh letih pojasnjen

Ferdinand Gartner je s kamnom pobil cigana Helda

Ljubljana, 3. junija. Po treh letih je roka pravice zasegla ubijalca, ki je leta 1936 s kamnom pobil nekega cigana na Kodeljevem; mrljica so pozneje našli v Ljubljani. Kljub vsemu prizadevanju se policiji takrat ni posrečilo dognati, kdo je umorjen. Ugotovili so le, da je bil umor izvršen v noči od 4. na 5. september in da je bil umorjen cigan, ki so ga poznali pod imenom Karlo, preživjal pa se je s citanjem po gostilnah. Preiskava je dognala, da je prejšnji večer popival z dvema drugima cigani, od katerih je bil eden član ene od devetih ciganskih družin, ki so tedaj taborile na Kodeljevem, drugi pa je prišel od nekod iz kamniške okolice. Prvega je policija izsledila, drugi pa je neznan kam izginil. Zasiševanje aretiranca ni rodilo uspeha. Vedel je toliko povedati, da je pobegnil cigan majhne postave, star okoli 20 let in da ga kličejo za Slavka, umorjen pa da se piše Karel Reicher. Aretiranca so morali izpustiti. Policija je izdala za pobeglim tiralicu, obenem pa se je na vso moč prizadevala, da bi zagotovo razvozla. Ves trud je bil zaman, le to se je posrečilo ugotoviti, da umorjen ni bil Karel Reicher.

Letos 1. junija so orožniki v Novem mestu prijeli večjo družbo ciganov. Med njimi je bil tudi nekdo, ki se je močno strinjal z opisom v policijski tiralici in takoj so domnevali, da ugetne biti ubijalec. Obvestili so ljubljansko policijo. V Novo mesto je odpotoval višji nadzornik Močnik, ki je vodil preiskavo o umoru na Kodeljevem. Osumljenca si je podrobno ogledal in po kratkem zasiševanju mu je bilo jasno, da ima pred seboj pravega. Pri ciganu so našli legitimacijo na ime Rudolfa Rosenfelda, ki jo je izstavila občina Bizelsko. Rosenfelda so prepeljali v Ljubljano. Pri nadaljnjem zasiševanju so končno ugotovili pravo ime ubijalčeve: Ferdinand Gartner, rojen nekje pri Trbi-

žu v Italiji, pristojen pa po materi Matildi v občino St. Janž na Dolenskem.

Gartner je izpovedal, da je bil ubiti cigan Kristjan Held, doma nekje na Koroskem. Held je na Koroskem ustrelil svojega brata in ko so ga tamonjši orožniki preganjali, je nanje streljal. Da bi avstrijskim oblastvom ubežnil, je pribežal v Jugoslavijo. Tu se je seznanil z neko Pepco, ki se je kmalu popolnoma pocičnila in stalno živela s cigani. Held je bil na svoje dekle ljubosumen in jo je za vsako malenkost pretepal. Zato mu je pobegnila. Zaljubljeni cigan je bil ves nesrečen in je prosil Gartnerja, da bi jo skupaj iskala. Tako sta prišla v Ljubljano in se napotila k ciganskim družinam na Kodeljevo. Tam so Pepco poznali, rekli pa so, da je spolno bolna in znana vlačuga. Nato so odšli v gostilno, bilo je 4. septembra 1936. zvečer, in so popivali toliko časa, da so zapili ves Heldov denar. Ker račun s tem še ni bil poravnat, je moral Held zastaviti svoje citre. V gostilni je začel Gartner dražiti Helda, češ, kako se je mogel pajdašiti s tako deklino. Vnel se je preprič, ki se je še bolj poostil, ko sta cigana ponoci zapustila gostilno. Po Gartnerjevem pripovedovanju ga je Held napadel z britvijo in ga oklaj po očesu in hrbtu. Gartner se je umikal proti Ljubljani, tam pobral velik kamen in z vsilo treščil Helda po glavi. Held je telebnil po tleh. Kaj je sledilo, tega Gartner ne ve, ker je zbežal. Odločno zanika, da bi bil Helda vrgetl v Ljubljano, in pravi, da se je Held morda po strmim bregu zakotalil v strugo. Gartner je pobegnil v Avstrijo in se je dolgo potikal v obmejnem pasu, enkrat na avstrijski, drugič na naši strani. Nato je prišel na Bizelsko, kjer so mu izstavili na občini legitimacijo. Policija ga izstopi okrogno sodoči.

Tako je zdaj rečna uganka, ki je tri leta zadajala trud ljubljanski policiji.

Grozovit umor na Gorenjskem

Oženjen posestnik iz Selške doline je zasledoval in umoril Marijo Ceferinovo, ker ga je odklanjala

Radovljica, 3. junija. Ko je preteklo nedeljo čitala mati 18 otrok (od katerih jih živi še 16) Alojzija Ceferinova iz Zalega loga, da bo prejela od »Jutra« lepo materinsko nagrado 1.000 din, je bila izredno srečna. Seveda ni v tej svoji nepričakovani sreči najmanj slutila, kaj strašnega se bo zgodilo že v prihodnjem tednu na njeni mnogostevilni družnici. Kjer je veliko otrok, je pač tudi veliko skrbi!

Kakor je poročalo »Jutro«, so si Ceferinovi po vojni sezidali v Zalem logu hišico, ki pa so jo morali kmalu prodati, ker niso zmogli obrokev. Odrasle otroke so poslali služiti, mlajše pa sta roditelja odpeljala v pretekli jeseni v Ljubno, kjer je poročena njena najstarejša hči s progovnim delevcem. Tukaj je tudi oče dobil delo na železniški progi.

Ker je mati želela imeti v bližini tudi odrasle otroke, je preskrbela službo hčerki Miciki pri posestniku Kokaljcu, po domače Čuku, na Posavcu, Slavka pa je služila v bližnjem Ljubnem. Ko je družina zvedela za »Jutrovo« nagrado, so v družini samo o tem, kaj vse bodo koristnega nakupili. Toda sreča ni trajala dolgo.

V petek dopoldne ob 8. uri se je pripeljal z vlakom na Otočce Janez Rant iz Zbonce pri Zalem logu. Vpraševal je za Ceferinovo. Zvedel je, da oče dela na progi.

Odšel je k njemu ter ga vprašal za Miciko. Ceferin je Ranta poznal in je vedel, da kljub temu, da je oženjen in star nad 40 let, lazi za njegovo 21-letno hčerko. Pa ga je vprašal, kaj neki hčera od Micike in zakaj jo išče. Ko je Rant le silil v njega in mu pripovedoval, da ima dekletu povedati nekaj zelo važnega, mu je oče pokazal Čukovo hišo na Posavcu. Rant je nato poiskal dekle. Posestniku, kjer dekle služi, je Rant natvezil, da je Micikin zaročenec in da jo namerava v kratkem poročiti. To je bil povod, da je gospodar Kokalj dovolil sestanek v dekletovi sobi. Malo pred 11. uro dopoldne, ko je šel Kokalj proti Ljubnemu, je srečal na polju Micikino sestro Slavko. V šali ji je pripovedoval, da bo šla kmalu na svofcete, ker ima Micika doma ženo, ki jo je prišel obiskat od daleč, iz Selške doline. Slavka, ki se ji je zdela zadeva sumljiva, je odhitela k sestri. Prišedši v sestriino sobo, je našla Miciko in Ranta v mirnem pogovoru. Slavko, ki je vedela, kako oženjeni Rant zasleduje njeno sestro, je ta nenavadni obisk raztogotil in je pričela na Ranta kričati, naj pusti sestro v miru in naj se takoj odstrani. Rant pa je odgovoril:

»Ti me ne boš zatirala in preganjala! Če oče in mati nimata nič proti temu, da jaz Miciko poročim po smrti moje žene, tudi tobe to nič ne briga! Slavka pa se ni dala

takoj odgnati in je hotela Ranta s silo pah-niti iz sobe. Temu se je Rant uprl. Ko je Slavka uvidela, da Ranta ne more odstraniti in se ji je tudi mudilo na de-o, je možaka pošteno ožmerjala, potem pa odšla.

Kmalu za Slavko je odšla iz sobe tudi Micika. Hitela je k materi v Ljubno, da ji potoži o neprijetnem, vsiljivem Rantovem obisku. Rant pa je rekel domačim pri Čuku, da pojde v gostilno na Posavec, kjer bosta z Miciko kosila. Dočim je Micika odšla na hrib v Ljubno, jo je mahnil Rant po glavni cesti v bližnjo gostilno.

Kaj se je godilo v teh urah do noči, ni vedel in videl nihče. Micika je bila pred odhodom v Ljubno zatrdila Čukovima, da se kmalu vrne, najkasneje do opoldneva. Zato so bili Čukovi precej iznenadeni, ker je ni in ni več bilo nazaj. Mislili so pač, da je ali ostala pri materi, ali pa je v ženinovi družbi. Okoli 23. ure ponoči pa je dospela na Posavec stražna vest: Pri Čukovih se je pojavil orožnik iz Podnarta in vpraševal, kje je dekle. V rokah je držal brzojavko, ki jo je bila prejela orožniška postaja v Podnartu od orožniške postaje v Škofji Loki. Poročali so, da se je tam javil neki možki in pripovedoval, da je umoril dekle blizu transformatorja pri Ljubnem.

Vsi prestrašeni so hiteli iskat nesrečnico. Dolgo je niso našli. Šele zjutraj, ko se je pričelo daniti so jo opazili precej stran od transformatorja, na Arneževem travniku, ležečo na trebuhu, z razkušanimi lasmi in zmečkano obleko. Truplo je imelo tri velike rane: dve rani, prerezani križem, sta zijali na vratu, tretja rana pa je bila zadana v srce. Po potepanju travi se je dalo sklepati, da se je vršila v tistem gaju pod Ljubenskimi pečmi huda borba in da se je dekle odločno branilo nasproti napadalcu.

Okoliščine pojasnjuje vzrok strašnega umora. Janez Rant, star nekaj nad 40 let, je brat večjega posestnika na Zbonci, čigar domačija ponosno kraljuje v Selški dolini na pobočju Ratitovca. Ko je prišel Janez iz vojske, je vstopil v orožniško službo, ki mu pa ni prijala. Vrnil se je v domačo dolino in si zgradil hišico tik bratovega posestva. Oženil se je z nekoliko starejšo posestnikovo hčerjo iz Zetine pod Blegašem. Gospodarila sta pač po kajžarsko. Redila sta kravo in prešiča, o kakih posebnih preprih pa ni bilo slišati. Dokler Janez ni spoznal Micike, ki je šla služiti že z 12 leti. Ko jo je spoznal, ji je bilo okoli 19 let in je služila v Zalem logu. Ob priliki, ko je bil Rant v bolnišnici, je izsledila Rantova žena pisma, ki jih je bil pisal Miciki Rant. V hiši je nastal preprič, ki se je stopnjeval do strašnega čina.

Izdeluje »UNION«, Zagreb

Rant je venomer govoril Miciki o ljubezni in ji zatrjeval, da jo bo poročil — ko umrje njegova žena. Tako ve povedati Micikina sestra Slavka. Kaj in kako je Rant to mislil, je precej zagoteno. Ni izključeno, da bi si bil Rant izbral drugo žrtev, če bi ga Micika sedaj ne bila odbila. Slavka pa pravi tudi to, da je Miciko obiskala preteklo sredo in jo vprašala, kako ji kaj ugaia v novi službi. Micika je izjavila, da je srečna in zadovoljna, ker je vsaj enkrat prosta »tega dedca«.

Kako je bil zločin izvršen? Možno je, da je Micika, ko je odšla k materi hotela, zbežati od Ranta, ta pa jo je nato pričakal na tako imenovani Ambroževi poti, ki vodi z Ljubnega na Posavec. Lahko pa je tudi na Rantov pritisk došla, da jo počaka na omenjeni stezi v mnenju, da se bosta bolj nemoteno pogovorila. In ko se ni hotela vdati njegovemu nasilju, je Rant pobesnel in jo z nožem pokončal.

Rant je po zločinu odšel v Otočce, odkoder se je odpeljal z vlakom v Škofjo Loko. Zavedajoč se, da bo sum zločina takoj padel nanj, se je zbal in poskušal zadnje sredstvo, da bi omilil grozovitost zločina. Prijavil se je sam orožnikom v Škofji Loki, trdeč, da sta z dekletom delj časa od 12. do 15. ležala v gozdu. Ko pa mu je dekle tožilo, da brez njega ne more živeti, in ga prosilo, naj jo reši trpljenja in jo zabode v srce, je okoli 15. ure izvršil grozodejstvo. Kakor pa pravi truplo in je tu razvidno iz okolice, kjer leži truplo, je moral biti zločin izvršen drugače. To bo v ostalem prav hitro dognala preiskava, ki jo vestno vsrjšijo orožniki in sodno oblastvo.

Teden svetovne politike

Od petka, 26. maja, do petka, 2. junija

Med poslednjima petkoma so bili v ospredju mednarodnega zanimanja naslednji dogodki: pogajanja Anglije in Francije z Rusijo, o katerih je z ruske strani podal prve uradne izjave ruski zunanji komisar Molotov, pogajanja med Francijo in Turčijo, ki se bližajo zaključku, sklenitev pakta o nenapadanju med Nemčijo in Dansko, obisk našega kneza namestnika Pavla in kneginje Olge v Berlinu, novi incidenti na Daljnem vzhodu, volitve na Madžarskem in v Rumuniji ter končno nove izjave državnikov o mednarodnem položaju. Navzlic številnim dogodkom pa je teden v splošnem potekel mirno in o senzacijah ne moremo govoriti.

Vsaj delno osvetlitev težko, ki so se pojavile v pogajanjih med Anglijo in Rusijo za vključitev Rusije v angleško-francoski obrambni sistem je pomenil govor ruskega zunanjega ministra Molotova na seji sovjetskega parlamenta 31. maja tega leta. Njegov govor je svet pričakoval z zanimanjem, ker se je na splošno domnevalo, da bo v njem Molotov, ki je obenem predsednik sovjetske vlade, orisal rusko stališče glede poslednjih angleških predlogov za pridružitve Rusije v obrambni zvezi Anglije in Francije. Kolikor se je doslej moglo izvedeti, so ti predlogi vsebovali naslednje poudbe: 1. sklenitev pogodbe o vzajemni pomoči, ki bi stopila v veljavo v primeru neposrednega napada na evropsko ozemlje katerekoli od treh pogodbenic Anglije, Francije in Rusije. Še pred podpisom pogodbe bi te tri velesile v tem smislu podale skupno začasno izjavo, ki bi veljala do sklenitve definitivnega sorazuma; 2. določila o medsebojnem posvetovanju in skupnem nastopu v primeru neposrednega napada na katerokoli od držav, ki so jim tri pogodbenice dale svoja poročstva, ako se te države tudi same z orožjem upro napadu; 3. posvetovanje med generalnimi štabi treh velesil zaradi učinkovitosti vojaškega sodelovanja.

Na osnovi teh predlogov so se pretekli dni vodili stalni razgovori v Londonu, Parizu in Moskvi, ne da bi se bile izvedele podrobnosti o ruskem stališču. Položaj je vsaj delno osvetlil Molotov, ki je v že omenjenem govoru izjavil med drugim, da angleško-francoski predlogi še ne odgovarjajo željam sovjetske vlade. Rusija zahteva od Anglije in Francije poročstva vsem evropskim sosedom Rusije, med njimi zlasti baltičkim državam, obenem pa se zavzema za točno določen sporazum o medsebojni pomoči. Dalje zahteva, naj bi se vse tri velesile obvezale, da bodo takoj in ne da bi bilo treba o tem še posebej sklepati, priskočile na pomoč vsaki izmed njih, ki bi bila napadena, in tudi vsaki izmed držav, ki so jim bila dana ali pa jim bodo še dana jamstva; ta zahteva se vnovič nanaša na ruske sode, baltičke države. Ako se bodo ugodile te dni še te razlike, kakor upajo v Parizu in Londonu, potem je verjetno, da bo nova trozveža med Anglijo, Francijo in Rusijo kmalu sklenjena.

Po vesteh iz Pariza se medtem z največjim zanimanjem napoveduje tudi bližnji podpis francosko-turškega sporazuma kot dopolnitve v maju objavljenega angleško-turškega dogovora. Enak optimizem so kazale tudi izjave predsednika turške republike İsmet İnena na kongresu narodne republikanske stranke dne 30. maja. Prihodnji teden bo obiskal turško prestolnico Ankaro rumunski zunanji minister Gafencu, takoj po njegovem odhodu (sredi junija) pa je napovedan obisk turškega zunanjega ministra Saradzoga v Moskvi.

prevladuje živa pestrost barv!

Od Sušaka do Kotorja no-sijo vse dame rade elegantne obalske obleke. Short ali kakš-no pestro barvasto kopalno obleko si lahko vsaka dcma tudi sama napravi. In kako je lahko ohraniti lepoto teh mič-nih obalskih oblek: operite jih v bogati, blagi peni milnih lusk Lux! To je tudi na po-tovanju zelo preprosto.

LUX za vse poletne tkanine

... SE RAZTOF TUDI V MRZLI VODI!

Kakor ameriške zvezde — osvetlite svoj nasmeh s KOLYNOS-om

Da boste imeli zobe blesteče belé, usta zdrava, sveža in nežna kot cvet, uporabljajte KOLYNOS!

Enkipe veliko truda, ni jo še bolj okom-nominal!

Dr. B. V.

OBIŠČITE

naša domača letovišča, zdravilišča in planinske postojanke, naši boste zdravje, oddih in razvedrilo; spoznavajte lepote svoje domovine.

MARIBOR

gostoljubna in vesela metropola severne Slovenije, na vznožju zelenega Pohorja, sredi prijaznih vinogradov in sadovnjakov, vabi na prijeten oddih. Milo podnebje, Lepa okolica. Edinstveno kopališče na Mariborskem otoku. Nova avtomobilska cesta na Pohorje. Prvovrstni hoteli in penzioni. Zmerne cene. Informacije daje: Mestni turistični odbor in »Putnik« v Mariboru.

PTUJ

znamenito zgodovinsko mesto, obdano od ljubkih Slovenskih gor. Lep park. Kopališče ob Dravi. Lepo urejeni hoteli in gostilne. Prvovrstna domača vina. Zmerne cene. Prijazna letovišča v najbližji okolici. Informacije daje Mestni turistični odbor in »Putnik« v Ptuj.

HOTEL »BELI KRIŽ«, PTUJ. 24 postelj, tekoča topla in mrzla voda, garaže. Dnevni penzion 35 do 45 din.

RESTAVRACIJA »PRI POSTI«, J. A. BERLIČ, PTUJ. Priznana kuhinja, najboljša domača vina, zmerne cene.

LETOVIŠČE »DOBRNA«, pošta Ptuj. gora v Halozah. Brana lega. Lepi sprehodi. Kopališče. Ribolov. Celodnevna oskrba 30 do 35 din. Pojasnila daje »Posojilnica« ali »Putnik« v Ptuj.

RADENSKO KOPALIŠČE

po naravni ogljikovi kislini najmočnejše kopališče Jugoslavije in edino te vrste v Sloveniji sploh

zdravi z uspehom bolezn srca, ledvic, živcev, jeter, želodca, notranjih žlez in motnje spolnih organov.

Maj in junij: 10 dni — Din 750.—, vse vračunano (penzion, zdravnik, kopelji, zdraviliške takse).

Godba; dancing od 1. junija dalje.

Obširne prospekte dobite na zahtevo dobite pri »Putniku« ali pa naravnost od uprave zdravilišča

SLATINA RADENCI

Od 15. maja dalje direktni vagon iz Beograda, Zagreba in Ljubljane do samega kopališča.

DOBRNA

pri Celju je prirodno eno najlepših in najmodernejših urejenih kopališč Jugoslavije. 400 m nad morjem, v sredi gozdov, brez prahu in dima. Odlični uspehi pri zdravljenju živcev, srca in ženskih bolezni. Celokupno 20-dnevno zdravljenje od 1.100 do 1.650 din. Zahtevajte prospekte! Uprava zdravilišča.

RADIO THERMA LAŠKO pri Celju

Radioaktivna termalna voda 37°C. — Uspešno zdravljenje: vseh revmatičnih obolenj, gihta, išijasa, ženskih bolezni, arterioskleroze itd. — Predsezonske cene do 30. junija. — Pavšal: 20 dni in 1100.—, 10 dni in 600.—. Prospekti in ceniki pri »Putniku« in upravi zdravilišča.

Zahtevajte podrobnejše informacije od gornjih oglaševalcev ali od Tujskoprometnih zvez »Putnika« v Ljubljani in v Mariboru.

Domače vesti

Ljubljanski velesejem

Je dvakrat na leto po nekaj dni atrakcija ne samo za Ljubljano, temveč za vso Slovenijo. Zato se samo po sebi razume, da bo tudi jutrišnja številka naše ponedeljske izdaje posvetila dobri del prostora dogodkom s sejmšča in posameznim gospodarskim panogam, ki so zastopane na njem. Poleg tega ima ponedeljski »Jutro« pripravljeno celo kopo živga zanimivega gradiva iz naših krajev in od drugod, ki po pravici zasluži pozornost čitajočega občinstva. Na kratko naj navedemo samo nekaj naslovov: Po stopinjah Matjažev vojske, spominski članek na čas, ko je ljubljanski pošpolk pred 20 leti osvobodil Črno in Mežico. Od krošnje do palače, literarna reportaža o vrlem možu, ki se je iz revščine dokopal do bogataša in mečena, da je domači vasi lahko kupil gasilsko brizgalno, in o razočaranjih, ki jih je potem še doživel. Posmrtni intermezo v sobi prepira, zgodba o dekletu, ki ga je pobrala susica in o čenčah, ki so jih dobre sosede razpredle o nji, itd. Ponedeljski »Jutro« je dandanes že neizogibna potreba človeku. ki hoče biti zmerom sproti informiran o domačih in svetovnih dogodkih, zato ponovno vabimo vse prijatelje, da se nanj naroče. Po raznašalcu na dom dostavljen stane list 5 din, po pošti pa samo 4 din na mesec.

Grobnice in spomenike kamnoseška stavbna dela izvršuje po nizkih cenah kamnoseško kiparsko podjetje **Frano Kunovar** pokopališče Sv. Križ — Ljubljana — Tel. 49-09.

* Nove značne proge. S 15. t. m. bo uveden značni promet Splita z Zagrebom in Dubrovnikom. Letala Aeroputa bodo obratovala na progi Zagreb—Split—Dubrovnik in obratno vsak dan razen ob nedeljah. V zadnjih dneh so napravili pozitivne poletne, ki so tudi pri zelo slabem vremenu dali najboljša rezultata. Iz Beograda je že prispela v Split komisija zrakoplovnega poveljstva in Aeroputa, ki bo izvedla vse priprave za promet redne zračne zveze.

* Strokovnjaka popravila perzijskih in drugih preprog prevzame na ljubljanskem velesejmu Sarajevska tkalnica preprog. (—)

BLED

NAJMODERNEJŠE LETOVIŠČE IN ALPSKO KOPALIŠČE

PARK HOTEL

BLED, ob jezeru. 300 postelj. Dnevni penzion z vsemi taksemi in postrežbo od 1. IX. do 1. VII. 70 din do 100 din.

HOTEL »UNION«, BLED. Garaže, vrt, prvovrstna kuhinja, dnevni penzion 60 do 90 din.

KRANJSKA GORA, 810 m
PODKOREN, 847 m
GOZD-MARTULJEK, 752 m

Najlepša slovenska letovišča in klimatične postojanke za zdravljenje.

HOTEL »SLAVEC«, KRANJSKA GORA, 18 postelj. Sodobni konfort. Točna postrežba. Zmerne cene.

PENZION »KRESNICA«
KRANJSKA GORA, 25 postelj. Sodobni konfort. Točna postrežba. Zmerne cene.

PENZION »A. ČERNE«
KRANJSKA GORA, 25 postelj. Konfortni penzion. Zelo prijetljivi. Zmerne cene.

RADOVLJICA, 521 m nad morjem. Slikovito ležaje ob robu gorenske planote, zdravo, in sončno letovišče. Lepi sprehodi s krasnim razgledom. Nov, udoben hotel z vsem konforom. Moderno kopališče, tenis itd. Izohodice za Karavanke in Jelovco. — Informacije daje Tujskoprometno društvo v Radovljici.

ZIROVNICA pri Bledu, 600 m nad morjem. Zel. postaja, posta, penzioni, gostilne. Vsa oskrba od 35 do 70 din. Informacije daje Tujskoprometno društvo v Zirovnici.

HOTEL »PLEŠNIK«, LOGARSKA DOLINA, pošta Solčava, 50 postelj. Prvovrstna postrežba. Celodnevna oskrba od 45 do 55 din. Avtobus iz Ljubljane in Celja.

KOČA POD KOPO na Pungartu, 1377 m. Idealno letovišče. Krasna lega. Vse leto oskrbovana. Tekoča voda. 22 postelj. Polna dnevna oskrba od 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

KOČA NA KREMZARJEVEM VRHU, 1.161 m. Oskrbovana vse leto. Krasna razgledna točka. 10 postelj. Polna oskrba 35 do 47 din. Informacije daje Podružnica SPD v Slovenjem gradu.

DOLENSKE TOPLICE, 38 stopinj C. Odprte od 15. aprila. Dnevna penzija 45 do 65 din. Prospekte daje Uprava.

RIMSKE TOPLICE

pri Celju. Termalno kopališče 37 stopinj C. Oglikovna kislina. Indikacije: živčne in ženske bolezni, revma, giht, išijasa itd. Cenene pavšalne kure za 10 dni od 650.— naprej. Termalno kopališče na prostem. Informacije in prospekti: Uprava zdravilišča v Rimskih Toplicah.

SMARJESKE TOPLICE, radiotermalni vrelci 27 stopinj R. Desetdnevna penzija v predsezoni 400 din, v glavni sezoni 450 din. Uprava kopališča v Novem mestu.

Radioaktivna termalna voda 37°C. — Uspešno zdravljenje: vseh revmatičnih obolenj, gihta, išijasa, ženskih bolezni, arterioskleroze itd. — Predsezonske cene do 30. junija. — Pavšal: 20 dni in 1100.—, 10 dni in 600.—. Prospekti in ceniki pri »Putniku« in upravi zdravilišča.

Zahtevajte podrobnejše informacije od gornjih oglaševalcev ali od Tujskoprometnih zvez »Putnika« v Ljubljani in v Mariboru.

Protesti lekarnarjev. Zadnja številka

»Apotekarskega vjesnika«, časopis za strokovna in stanovska vprašanja lekarnarjev, ima na uvodnem mestu članek z naslovom »Vsi lekarnarji na kongres v Beograd!« Članek navaja, kako dobivajo po lege uradov za zavarovanje delavcev še razne druge zavarovalne ustanove ter or-

VROČI DNEVI: SVILA — PLATNO
MANUFATURA
F. KS. SOUVAN
MESTNI TRG 24/II

ganizacije pravico do urejevanja lekarn v lastni režiji. Zelo pripravljajo tudi veterinarski pravilnik, v katerem predlagajo razne ukrepe za pocenitev zdravil. Lekarnarji smatrajo, da na ta način zakon o lekarnah in o nadzorstvu nad zdravili polagoma izgublja svoj pomen in vse strokovno lekarniško delo prehaja v druge roke. Zaradi vsega tega je uprava lekarniške zbornice prisiljena, sklicati protestni kongres vseh lekarnarjev v državi. Uprava predlaga, naj bi bil ta kongres 18. t. m. v Beogradu.

* Velika tombola. Narodna strokovna zveza v Medvohah priredi v nedeljo 4. junija vsakoletno veliko tombolo na telovadšču Sokolskega doma v Medvohah. Ker je čisti dobiček namenjen brezposelnemu delavstvu in ker so dobili velike vrednosti, upamo, da bo občinstvo v največjem številu obiskalo v nedeljo ob 16. uri to zanimivo prireditev. Po tomboli bo na istem prostoru velika vrtna veselica, kjer bo preskrbljeno za primerno zabavo. V primeru slabega vremena se tombola preloži na praznik 8. junija.

Izredno ljubka in zabavna opereta polna zdravega humora po znanem STRAUSSOVEM delu »FRÜHLINGSLUFT«

Kino Union, tel. 22-21

* Razpis zdravniškega mesta. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje mesto zdravnik-uradnika I. plač. razreda v ambulateriji v Celju. Rok za vlaganje prošnje je do 1. julija 1939. 10letnico proslavi Sokol pri Sv. Antonu v Slov. goricah 8. t. m. Prireditev bo zvezana z razvitjem društvenega prapora in telovadnim nastopom. Bratje, sestre in prijatelji sokolstva, vedite, da bo ta dan sokolski praznik vseh Slovenskih gor. Podprite nas in sodelujte pri naši manifestaciji skupnosti in bratstva. Začetek proslave bo ob 15. uri, ko se bo razvil društveni prapor. Nato bo telovadni nastop, po nastopu pa pri sokolskem domu prijetna zabava. Ne pozabite na severno mejo in nagradite s svojim obiskom naše težav. no delo!

Variete predstave na ljubljanskem velesejmu

Pred veliko restavracijo ob drevedu

Mednarodni artisti. Prvovrsten spored. DOUGASTER, clown na koleh; LILLY ZAGREBER, medn. plesalka; BORA, 14-letni dečko z neverjetno spretnostjo prikazuje razne vragolije. ALFONSO IN ANTOINETTA, komični ekscentrični par; VOLY, višek pasje dresure. Pes, ki ugane celó misli; SAŠA IN NINA, ruski narodni ples; CHIESA & COMP., skupina 5 svetovnih žonglerjev in ekvilibristov. Predvajanja med 7. in 12. uro zvečer. — Ob nedeljah in praznikih tudi popoldne ob 4. uri. KONCERT — PLES. — Brez vstopnine. V restavraciji postrežbo z izbranimi vini, jedajo in dobrim pivom.

* Odbor pevskega društva Ruše sporoča vsem pevskim in kulturnim društvom in al. občinstvu, da je svoj pevski tabor v Rušah preloži na 11. t. m. in to glede na prireditve raznih kulturnih društev, ki imajo slavnosti 4. t. m. Obenem sporoča, da so se doslej priglasi k sodelovanju na pevskem taboru v Rušah naslednja društva: Glasbena matica Maribor (z zastavo), Drava glasbeno in pev. društvo (z zastavo), Nanos, in Bistrica, Trgovski pev. zbor Maribor, Grafika, pev. društvo Maribor, Kobanci, Kamnica, Poštini rog, Maribor Enakost, Studenci, Jadran Maribor, in pevsko društvo Sloga Rogaska Slatina. Ker pa je čas prijav odmerjen, prosim odbore društev, ki imajo namen sodelovati, naj nemudoma prijavijo svojo udeležbo. Ker je potrebno, da bo tu ob severni meji 11. junija močna manifestacija slovenske ideje in pevskega pokreta, vabimo vse, ki posedujejo narodne noše, da se v istih naših slavnosti udeležijo ter se društvu prijavijo. Obenem javlja odbor vsem cenjenim trgovcem, da se bo oglasil te dni društveni poverjenik z nabiralno polo. Odbor.

Radar veš, roziš, ni praviš — mišiš na Groupje!

* Maturanti mariborskega učiteljskega izl. 1909. Bliza se naša tridesetletnica. Kje jo bomo slavili, kako in kdaj? Mislim, da bi bil Maribor najprimernejši za začetku počitnic. Oglasite se čimprej! — Jan Baukard, Ljutomer.

* Nemško jadralno letalo z Dunaja je pristalo v petek okoli 17. v bližini kolodvora v Rogatcu. Jadralno letalo je zelo veliko. Udeležilo se je tekme jadralnih letal in je v poteku tekme zašlo preko naše meje. V letalu je bil pilot Sauko iz Brucka ob Lajti. Na kraj pristanka je takoj prispela komisija, ki je ugotovila dejanski stan in odredila vse potrebno za prevoz jadralnega letala, ki so ga že demontirali. Okoli jadralnega letala se je zbrala množica ljudi iz Rogatca in okolice.

— Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati pa trpe vsled tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združenimi s pomankanjem teka, nudi večtedensko zdravljenje z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno 1 čaša »Franz-Josefove« grenke vode zjutraj na tešče ali zvečer, preden greste k počitku.

Ost. reg. S. št. 10474/35

* Tujskoprometna zveza priredi v mesecu juniju vsako nedeljo izlet na Dolenjsko do Novega mesta z obiskom Županove jame itd. Opozorjamo tudi na izlet v Benetke s posebnim vlakom in parobrodom, ki bo v dnevi 28. in 29. t. m. za znižano ceno din 160 po osebi. Podrobne informacije in tiskane prospekte dobite v vseh biletarnah »Putnika«.

* Mestni dehiški zavod »Vesna« v Mariboru sprejema v internat učenke vseh srednjih šol. Nudi dobro oskrbo, vestno nadzorstvo in pomoč pri učenju. Prospekti na razpolago. (—)

* Maturantinja državnega učiteljskega izl. 1914 se sestanejo v nedeljo 2. julija v Ljubljani. Skupna sv. maša ob 10. uri v trnovski cerkvi. Nadaljnji program in skupno kosilo po želji. (—)

POMLAD LUBEZNI

Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. — Matineja danes dopoldne odpade.

WOLF ALBACH BETTY
MAGDA SCHNEIDER
FRITZ ODEMAR
RUDOLF PLATTE

HARRY PIEL, ljublj. nec kinopublike, osvaja vse gledalce v napetem avanturističnem filmu **Njegov najtežji slučaj** Hilde Weissner, Ursula Grabley — Willi Schm. Najnovejši žurnal prinaša poset kneza Pavla v Berlinu. Produkcija Terrafilm, Berlin. Danes ob 15., 17., 19. in 21. uri!

PREDSTAVE OB 10.15.17.19.21

Novi grobovi. V Ljubljani je umrl g. Ciril Tomšič, faktor poštne tiskarne v p. Pogreb bo v ponedeljek ob pol 17. iz hiše žalosti, Dolenjska cesta 23, k Sv. Križu. — V Mariboru je preminil g. Miroslav Urbanec, višji tehnični kontrolor. Pogreb bo danes ob pol 17. na pokopšču pokopališča. — V bolnišnici je umrl znani trgovec Gjurjo Besednik. Pogreb bo iz mrtniške veže danes ob 17. — V škofljah pri Divači je preminila ga. Karolina Cerkenikova, rojena Ericgojeva. Pogreb bo danes ob 16. — Preminila je ga. E. pl. Ptaček, vdova po gozdnem inženjerju v Dolenjskih Toplicah. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* Prireditelj tujskoprometnih tečajev v Murski Soboti in Slovenjem Gradcu. V sredo 7. t. m. bo v Murski Soboti enodnevni tujskoprometni tečaj v organizaciji Tujskoprometnega društva v Murski Soboti. Enak tečaj bo v ponedeljek 12. t. m. v Slovenjem Gradcu v izvedbi turističnega odbora občine. Oba tečaja priredi banska uprava v sodelovanju s tujskoprometno zvezo »Putnikom« v Mariboru. Tečaji so brezplačni in obsegajo predavanja o stanju, pomenu in potrebah tujskega prometa, o turistični propagandi, o polepsanju zunanega lica turističnih krajev, o higieni v turističnih krajih in o aktualnih nalogah pri pospeševanju turizma. Med predavanji se bodo predvajali poučni filmi. Predavanja bodo določena dne od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, tako da je tudi zunanji interesentom omogočena udeležba. Namen tečajev je, da se najširši sloj prebivalstva seznani s pomenu in potrebami našega tujskega prometa ter da se poudari o možnostih in merah v svrhu pospeševanja in razmaha tujskega prometa, ki je našim turističnim krajem prinesel že toliko gospodarskih koristi. Za udeležbo obeh tečajev daje interesentom vsa podrobnejša pojasnila Tujskoprometna zveza »Putnik« v Mariboru, Trg svobode-Grad, tel. 21-22.

* Prireditelj tujskoprometnih tečajev v Murski Soboti in Slovenjem Gradcu. V sredo 7. t. m. bo v Murski Soboti enodnevni tujskoprometni tečaj v organizaciji Tujskoprometnega društva v Murski Soboti. Enak tečaj bo v ponedeljek 12. t. m. v Slovenjem Gradcu v izvedbi turističnega odbora občine. Oba tečaja priredi banska uprava v sodelovanju s tujskoprometno zvezo »Putnikom« v Mariboru. Tečaji so brezplačni in obsegajo predavanja o stanju, pomenu in potrebah tujskega prometa, o turistični propagandi, o polepsanju zunanega lica turističnih krajev, o higieni v turističnih krajih in o aktualnih nalogah pri pospeševanju turizma. Med predavanji se bodo predvajali poučni filmi. Predavanja bodo določena dne od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, tako da je tudi zunanji interesentom omogočena udeležba. Namen tečajev je, da se najširši sloj prebivalstva seznani s pomenu in potrebami našega tujskega prometa ter da se poudari o možnostih in merah v svrhu pospeševanja in razmaha tujskega prometa, ki je našim turističnim krajem prinesel že toliko gospodarskih koristi. Za udeležbo obeh tečajev daje interesentom vsa podrobnejša pojasnila Tujskoprometna zveza »Putnik« v Mariboru, Trg svobode-Grad, tel. 21-22.

* Prireditelj tujskoprometnih tečajev v Murski Soboti in Slovenjem Gradcu. V sredo 7. t. m. bo v Murski Soboti enodnevni tujskoprometni tečaj v organizaciji Tujskoprometnega društva v Murski Soboti. Enak tečaj bo v ponedeljek 12. t. m. v Slovenjem Gradcu v izvedbi turističnega odbora občine. Oba tečaja priredi banska uprava v sodelovanju s tujskoprometno zvezo »Putnikom« v Mariboru. Tečaji so brezplačni in obsegajo predavanja o stanju, pomenu in potrebah tujskega prometa, o turistični propagandi, o polepsanju zunanega lica turističnih krajev, o higieni v turističnih krajih in o aktualnih nalogah pri pospeševanju turizma. Med predavanji se bodo predvajali poučni filmi. Predavanja bodo določena dne od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, tako da je tudi zunanji interesentom omogočena udeležba. Namen tečajev je, da se najširši sloj prebivalstva seznani s pomenu in potrebami našega tujskega prometa ter da se poudari o možnostih in merah v svrhu pospeševanja in razmaha tujskega prometa, ki je našim turističnim krajem prinesel že toliko gospodarskih koristi. Za udeležbo obeh tečajev daje interesentom vsa podrobnejša pojasnila Tujskoprometna zveza »Putnik« v Mariboru, Trg svobode-Grad, tel. 21-22.

VELIKA TOMBOLA

V SLOVENJ GRADCU, danes — dne 4. junija.

Glavni dobiček nov avto »Opel Kadet«, šivalni stroj, 10 koles, moška in ženska obleka ter še 485 lepih dobitkov. — Vse to samo za din 4.—.

* Prijatelje in ljubitelje narave vabim, da si ogledajo moj vrt, ki je s češnjami, breskvami in drugim sadjem tako obložen, da komaj drži. Obiskovalcem sem vsako nedeljo in praznik na razpolago. Anton Žagar, Besnica štev. 25. Dobrunje.

DAME ELEGANTNE PLAŠČE OBLEKE KOSTUME
GOSPODE POVRŠNIKE OBLEKE BALONSKE PLAŠČE

* Dijaški — nižješolci! V dijaški internat »Učiteljski dom«, Ljubljana 7., Zibertova ul. 27. (Spodnja šiška) se sprejemajo za šolsko leto 1939-40 na stanovanje in v popolno oskrbo glede prehrane in učnega dijaški gimnazijci — nižješolci, dijaški meščanski šol in učenci ljudskih šol od 3. razreda dalje. Prošnje pisane ali ustne za sprejem fantov v internat sprejema domova uprava, ki daje vsa potrebna pojasnila glede prehrane, stanovanja, pranja perila, oskrbnine i. t. d. Izdatno in zdravo hrano dobe gojeniki petkrat na dan. Pranje perila oskrbuje zavod sam. Gojencem, ki so vedno pod nadzorstvom, nudijo pri pouku pomoč domovi prefekti s fakultetno izobrazbo. Letna oskrbnina se plača v devetih zaporednih mesečnih obrokih počeni s septembrom. Mesec junij je oskrbnine prost. Na željo staršev preskrbimo fantom tudi učne knjige in druge šolske potrebščine. Uprava oskrbuje tudi prijave k sprejemnemu izpitu za prvi gimnazijski razred ter vpisovanje učencev vseh razredov ob pričetku šolskega leta, seveda vse dogovorno s cenjenimi starši. Oglasite se v domu za naš propekti odnosno ga zahtevajte pisмено. Uprava. (—)

BAŠKA NA KRKU

okoli 2 km peščne plaže. 15 komf. hotelov in penzionov. Električna razsvetljava, vodovod, kop. zdravnik, lekarna. Kompl. penzion z vsemi taksemi od din 55.— do 75.—.

* »Putnikove« vesti. Pri »Putnikovem« potovanju skozi Italijo od 15. do 26. t. m. se bodo udeležili 22. t. m. v Neaplju vkrkali na veliki luksuzni prekoceanski parnik »Vulcania«, ki se bo vračal iz New Yorka z obiskovalci svetovne razstave. Na tem parniku bodo izletniki nadaljevali svoje potovanje. Prijave za to potovanje

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM V ŠIŠKI — Telefon 41-79.

Najlepša francoska drama

MATERINSTVO

(LA MATERNELLE).

Ta film je imel največji uspeh: v Londonu, New Yorku, Pragi, Parizu.

Predstave: danes ob 3., 5., 7. in 9. uri ter v ponedeljek ob 1/2 9. uri.

Prihodnji spored: na sv. Rešnje telo in v petek 9. t. m.

VSE ZA LJUBEZEN

sprejemajo »Putnikove« biletarnice do 7. t. m. Cena vsega aranžmana znaša 2.640 din. Potuje se s kolektivnimi in osebnimi potnimi listi. — Našim turistom se nudi te dni prilika, da za male stroške vidijo naše turistično in zgodovinsko najzanimivejše kraje: Sarajevo, južno Primorje, Črno goro in Južno Srbijo na tleh »Putnika« od 7. do 14. t. m. Cena aranžmana z vožnjo v II. razredu znaša 2.475 din, v III. razredu pa 2.310 din. Prijave do 5. t. m. — Zveza izseljenških organizacij je odprla v Vignju na polotoku Pelješcu turistično gospodinjstvo šolo s turistično restavracijo, v kateri strežijo gojenke. — Obiskovalci svetovne razstave v New Yorku dobe v biletarnah »Putnika« vse potrebne informacije za samostojna potovanja v New Yorku. (—)

— Poziv narodno-zavedni slovenski Ljubljani! Akademsko narodno-obrambna društva prirede v ponedeljek 5. t. m. ob 20. v veliki dvorani Uniona koncertni »Večer narodne umetnosti« s sodelovanjem ljubljanske Filharmonije in naših najboljših umetnikov. Ves čisti dobiček je namenjen za potrebe naše mladine in malih ljudj ob severni meji, za delovne tabore in nujne akcije v korist mladine naših rojaka.

— Poziv narodno-zavedni slovenski Ljubljani! Akademsko narodno-obrambna društva prirede v ponedeljek 5. t. m. ob 20. v veliki dvorani Uniona koncertni »Večer narodne umetnosti« s sodelovanjem ljubljanske Filharmonije in naših najboljših umetnikov. Ves čisti dobiček je namenjen za potrebe naše mladine in malih ljudj ob severni meji, za delovne tabore in nujne akcije v korist mladine naših rojaka.

— Poziv narodno-zavedni slovenski Ljubljani! Akademsko narodno-obrambna društva prirede v ponedeljek 5. t. m. ob 20. v veliki dvorani Uniona koncertni »Večer narodne umetnosti« s sodelovanjem ljubljanske Filharmonije in naših najboljših umetnikov. Ves čisti dobiček je namenjen za potrebe naše mladine in malih ljudj ob severni meji, za delovne tabore in nujne akcije v korist mladine naših rojaka.

— Poziv narodno-zavedni slovenski Ljubljani! Akademsko narodno-obrambna društva prirede v ponedeljek 5. t. m. ob 20. v veliki dvorani Uniona koncertni »Večer narodne umetnosti« s sodelovanjem ljubljanske Filharmonije in naših najboljših umetnikov. Ves čisti dobiček je namenjen za potrebe naše mladine in malih ljudj ob severni meji, za delovne tabore in nujne akcije v korist mladine naših rojaka.

— Poziv narodno-zavedni slovenski Ljubljani! Akademsko narodno-obrambna društva prirede v ponedeljek 5. t. m. ob 20. v veliki dvorani Uniona koncertni »Večer narodne umetnosti« s sodelovanjem ljubljanske Filharmonije in naših najboljših umetnikov. Ves čisti dobiček je namenjen za potrebe naše mladine in malih ljudj ob severni meji, za delovne tabore in nujne akcije v korist mladine naših rojaka.

— Poziv narodno-zavedni slovenski Ljubljani! Akademsko narodno-obrambna društva prirede v ponedeljek 5. t. m. ob 20. v veliki dvorani Uniona koncertni »Večer narodne umetnosti« s sodelovanjem ljubljanske Filharmonije in naših najboljših umetnikov. Ves čisti dobiček je namenjen za potrebe naše mladine in malih ljudj ob severni meji, za delovne tabore in nujne akcije v korist mlad

Abano Terme

Italija — pri Padui. Na liniji Benetke-Bologna.
Pojasnila: Azienda di Cura — Abano Terme.

HISNA ZDRAVLJENJA V VSAKEM HOTELU.

Reale Orologio: Pensione Lit. 45-50 — Trieste e Vittoria L. 40-55 — Savoia Todeschini L. 36-44 — Cortesi Meggiorato L. 29-36 — Due Torri L. 23-32 — Giacomonteortone L. 23-28 — Massaggio L. 22-27 — Salus L. 22-25 — Terme Littorie L. 20-29 — Aurora L. 20-27 — Roma L. 20-26 — Terme Menegolli L. 20-25 — Belvedere L. 18-27 — Mioni Pezzato L. 18-27 — Sorelle Mioni L. 18-27 — Alba L. 18-24 — Bula Monteortone L. 18-24 — Casino Nuovo L. 18-24 — Formentin L. 18-23 — Vena d'Oro L. 18-22 — Sole L. 18-21 — Morosini L. 16-21.

Pojasnila: ENIT, Terazije 16, Beograd

in pri vseh uradih »Putnika«.

Vredn. 87°

KOPELI, MOČVIRNE
KOPELI — INHALACIJE
zoper revmatizem
in druge bolezni.

u— Filozofsko društvo bo priredilo 5. t. m. ob 6. uri zvečer v mineraloški predavalnici na univerzi svoje zaključno predavanje v tej sezoni. Predaval bo g. univ. prof. dr. France Veber o temi: Dvojna narava čutenja. Vabljeni vsi, ki se zanimajo. Vstop prost.

u— Poštarska tombola in avtomobil je vsem v mislih. Z nestrpnostjo čakajo vsi na tombolo, ki bo danes ob 3. popoldne na Kongresnem trgu. Mnogoštevilnim se bo tam nasmejala sreča. Vsak je svoje sreče kovač in tako poklican k sodelovanju. Hitite za nakupom zadnjih še razpoložljivih tablic sebi v srečo in korist, socialni akciji poštarnih uslužbencev pa v pomoč.

u— Krstna slava artiljerijskega polka. Jutri ob 10.30 bo na dvorišču vojaškega kralja Aleksandra na Tyrševi cesti krstna slava 16. artiljerijskega polka, ki ji bodo poleg predstavnikov vojske prisostvovali tudi zastopniki oblasti in nacionalnih organizacij.

u— Važno! Strokovno solidno in po zmernih cenah izvršuje plesarska, sobo in črkoslikarska dela Stane Vojska, Ljubljana, Cerkvena ulica 11. Zapomnite si, da je naslov delavnice Cerkvena ulica 11. (—)

u— Himen, v frančiškanski cerkvi je o. dr. Tominec večeraj poročil priljubljeno pevko gđ. Vido Svagljevo iz Sežane in g. Rudija Jagodica, uradnika iz Trsta. Za priči sta jima bila novinar Boštjan Zagar in vseučiliški vojak Jankole. Mladima novoporočencema zelo prijatelji iz našega Primorja v svobodni domovini vso srečo!

P. n. Interesenti in ljubitelji dobre kapljice se opozarjajo da razstavlja tudi na letošnjem pomladnem velesejmu trdka

BRUNO MOSER iz Zemuna
vzorce svojih izbranih vin, destilatov, bučeljnih vin in penušcev. — Posebno priljubljen in razširjen je proizvod trdke original

„Fruškogorski biser“

Prepričajte se z pokušjo o odlični kvaliteti na velesejmu v paviljonu »H«. Zastopstvo za Ljubljano in bivšo ljubljansko oblast: M. CESAR, vinska trgovina, Ljubljana, Gasilska ul. 3 — tel. št. 23-69.

u— Mešani pevski zbor društva »Tabore«, ki se je vedno uveljavljal med prvimi, se je odločil, da poveča zbor z novimi močmi obeh spolov. Vsi, ki so voljni sodelovati, naj se javijo osebno ali pisмено na društvo »Tabore, Ljubljana, Nunska 3, dnevno od 18.30 do 20. ure.

u— Pevski zbor Glasbene Matice ima prihodnjo vajo izjemoma v ponedeljek ob 20. uri.

Victoria kolesa prvovrstna po nizki ceni nudi trdka

A. BIRKE
Ljubljana, Mestni trg 9

Oglejte si veliko zalogo koles na velesejmu v PAVILJONU »F«.

u— Zlata poroka v mestnem zavetišču za onemogle. Danes bo v mestnem domu starčkov v Japljevi ulici velika slovesnost ob zlati poroki oskrbovancev Marije in Jurja Zalaznika. Zlata poroka bo po sv. maši ob 10.30 v župni cerkvi sv. Petra, ko bo v zastopstvu zadržanega župana g. dr. Jura Adlešiča za pričo direktor magistratnih uradov g. Fran Jančigaj, za drugo pričo pa zdravnik zavetišča za onemogle, mestni fizik g. dr. Mavricij Rus, a svaže bodo kot predstavniki dobrih ljubljanskih občanov zastopniki ljubljanskih dnevnikov. V počastitev poročencev se prirejevala kosa v mestnem zavetišču za onemogle udeležijo tudi vsi oskrbovanci zavetišča.

Brezpogojno

Na velesejmu: PAVILJON F!

Foto-drogeriji „Hermes“, Ljubljana, Miklošičeva 30

u— Slovenski izvirni balet na podlagi dolenjskih motivov bo pokazala naša odlična umetnica ga. Meta Vidmarjeva v ponedeljek 5. t. m. ob 20. v veliki dvorani Uniona. Prodaja vstopnic pri vratarju univerze do ponedeljka 5. pop. ter od 7. dalje v blagajni kina Uniona. Sedeži po 30, 25, 15, 10, 8. in stojišča po 5 din na razpolago.

Moške srajce že od din 14.—

spodnje hlače din 9.—
Veliko izbiro boljših srajc, modernih kravat in drugega manufakturnega blaga Vam nudi po zelo nizkih cenah

L. TOMŠIČ — Sv. Petra c. 38

u— Pevsko društvo »Slavec« priredi svoj koncert v frančiškanski dvorani v petek 9. t. m. ob 20. Po prvih obvestilih bi se imel koncert vršiti v petek 2. t. m., zaradi nepredvidenih zaprek pa je moral biti društveni pevski nastop prenehan na navedeni datum. Program ostane nespremenjen, kot je bil že delno javljen. »Slavec« vabi naklonjeno mo občinstvo, da se te njegove pevске prireditve v obilnem številu udeležijo. (—)

SEF-PRIMARIJ

dr. POGAČNIK

ordinira zopet redno za ušesne, nosne in vratne bolezni.

u— Pozor! Na splošno željo se spremeni program ekskurzije od 6. do 16. avgusta. Potujemo: čez Dolomite, preko Gorene Italije v Firence, dalje ob Tireskem morju v Rim, Napoli ter čez Foggio ob Jadranskem morju v Loreto, Ancono, Benetke in Trst v Ljubljano. Še nekaj sedežev prostih. Celokupna vožnja, vsa prehrana, prenočišča in prvovrstnih hotelih, kolektivni potni list samo din 1800. Prijave: Aloma Company, Aleksandrova 2-I; prof. Jože Bučar, Privoz 20, Fran Medica, Tržaška 4. (—)

u— Redni občini zbor tujskoprometne zadruge »Tourex« bo 19. t. m. ob pol 20. uri v restavraciji Modrijan, Tržaška cesta 11, z običajnim dnevnim redom. (—)

u— Vsaka mamica, ki skrbi poleg duševne tudi za telesno vzgojo svojih malčkov, naj si ogleda pouk klasične baletne umetnosti. Poučuje pri nas in tudi v inozemstvu priznani plesalec in strokovnjak Maks Kirbos. Pouk se vrši vsak dan od 15. do 18. Prijave se sprejemajo dnevno od 10. do 13. in od 15. do 19. ure v studiju, ki se nahaja v prostorih bivšega kina »Tivolici«. Poučuje se ob spremljavi klavirja. (—)

Poskusite, pa boste stalno jemali

BINGO

u— V vseh boljših trgovinah dobite priznani najboljše surove čajno maslo »Srnce« in »Delikat«. (—)

u— Slovenske in slovanske narodne noše so posebno zaželenje na »Večeri narodne umetnosti« v ponedeljek ob 20. v dvorani »Uniona«. Lepota in pestrost naših narodnih noš in barv bo povzdignila pomen večera in mu dala najodličnejši značaj. (—)

Obiskovalcem velesejma

se priporoča — restavracija TONE HUČ, paviljon

„GRAJSKA KLET“

na veseličnem prostoru, na razpolago vedno razna topla in mrzla jedila. — Toči se priznani izborni dolenjski cviček, in fina štajerska vina, posebno se gostje opozarjajo na specialiteto vina, štajerski »RULANDEC«, katerega naj po možnosti vsak gost poizkusi, da se prepriča o kvaliteti izbranih vin. Vsak dan koncert, ples.

Se vljudo priporoča vsem cenjenim obiskovalcem velesejma

TONE HUČ

u— Prijavo za belokrajinski festival lahko izročite tudi na razstavnem prostoru Tujsko-prometne zveze na velesejmu. (—)

Za izlete samo

TIČARJEVE SERVIJETE!

u— Primorsko akademsko starešinstvo poziva svoje člane, naj se udeležijo »Večera narodne umetnosti«, ki ga priredi Akad. narodno-obrambni svet 5. t. m. v dvorani Uniona. (—)

Večer narodne umetnosti

5. junija ob 20. uri! Velika dvorana hotela Union

u— Svila za obleke, najnovejši vzorci, ter bluze pri K. Soss, Mestni trg 18. (—)

u— Pet in polnočno potovanje v Italijo od 24. do 29. t. m. v Vipavo, Gorico, Videm, Trient, Rivo, vzdolž Gardskega jezera na Brescio in Milan. Povratek preko Verone, Vicenze, Padove, Portogruare, Trsta, Opatije, Reke in Postojne. Cena vožnje z modernim avtobusom, vso oskrbo

in kolektivnim potnim listom le din 860. Ker je prostih le nekaj prostorov, se prijave sprejemajo le do 12. t. m. pri Ivanu Mihelčiču, Borštnikov trg 1, telefon 27-04. (—)

Iz Celja

u— Telovadni nastop Sokola Celja-matice. Danes bo na dvorišču mestne narodne šole telovadni nastop Sokolskega društva Celja-matice, na katerega pozivamo vse narodno zavedno celjsko javnost. Ob 15. bo zbor vsega članstva, naraščaja in dece na dvorišču, kjer se bo formirala povorka, ki bo krenila nato po mestnih ulicah. Udeležba članov, ki imajo kroje, v krojih, člani v civilu z znakom. Ob 16. bo telovadni nastop vseh oddelkov s prostimi vajami in na orodju. Na orodju bo nastopila tudi prva, društvena vrsta z br. Grilem na čelu. Vse udeležence opozarjamo, da si nabavijo vstopnice še pred povorko pri blagajnah, ki bodo odprte že ob 14.30. Celjsko sokolstvo, v nedeljo zbor!

Prvovrzensno slikanje sob in pleskanje po zmerni ceni izdeluje
VOČKOVIČ DJURO
slikar in pleskar — CELJE, Breg št. 3.

u— Telovadni nastop gimnazije in meščanskih šol. Drugi javni telovadni nastop drž. realne gimnazije, drž. deške in dekleške meščanske šole ter zasebne dekleške meščanske šole šolskih sester v Celju se bo pričel jutri, v ponedeljek, ob 14. na Glazbi. Sodelovala bo nova celjska vojaška godba. Spored je zelo lep in pester. Starši in ostali prijatelji mladine, prisostvujte nastopu!

u— Prometna nesreča. Ko se je peljal posestnik Anton Kamenšek iz Stoperc pri Rogatu v petek zjutraj z enopreznim vozom skozi Stoperc, je privozil na sprosti avtomobil. Kamenškov konj se je splašal in prevrnil voz v cestni jarek. Kamenšek je padel z voza tako nesrečno, da si je zlomil levo roko v ramenu. Ponesrečenec se zdravi v celjski bolnišnici.

u— Zadnji nastop golčevcev Glasbene Matice v Celju bo jutri, v ponedeljek, ob 20. v Mestnem gledališču. Nastopili bodo gojenci in gojenke klavirske in violinske šole ter solopetci in komorni orkester. Vstopnine ni. Vstop je dovoljen samo s sporedi, ki jih boste dobili jutri zvečer pri gledališki blagajni.

Izdatno milo — poceni pranje

Res, s Schichtovim terpentinovim milom perate poceni. Njegova mehka, bujna pena ima tako veliko čistilno moč, da je dolgo nenejanje nepotrebno. Zato se mila le malo porabi — parilo pa se varuje. Dobro milo je vedno najcenejše.

Schicht
terpentino milo

SCHICHTOVO TERPENTINOVO MILO

u— Truplo Melhiorja Fabjana, ki je pred nekaj dnevi utonil v Savinji v Kasazah pri Petrovcah, ko je hotel rešiti 86letnega železniškega miloščinarja Edmunda Oblaka, ki se je bil pognal s kasaškega mostu v Savinjo in našel smrt v naraslih valovih, so videli splavarji na Zidanem mostu, ko ga je Savinja splavila v Savo. Trupla doslej še niso našli.

u— Obnovite sreče drž. razredne loterije takoj v podružnici »Jutra« v Celju!

INSERIRAJTE V »JUTRU«!

Iz Maribora

u— Mariborčani! Pod geslom »Zdravim v korist — bolnim v pomoč« se bo vršil letošnji protituberkulozni teden po vsej državi po odredbi gospoda ministra za socialno politiko in narodno zdravje v času od 4. do 10. t. m. V tem geslu je obsežen ves smisel organizirane borbe s tuberkulozo. Mariborska Protituberkulozna liga bo priredila v okviru tega tedna razne zbirke, predavanja in drugo. Teden bo svečano odprt danes ob pol 11. v mestni posvetovalnici na mestnem magistratu. V ta namen vabim vse meščane, da v znak razumevanja za to človekoljubno akcijo pridno posega po zastavicah z dvojnimi križem ter z njimi okraši okna in da se sleherni spomin vsaj v tem tednu najbednejših med bednimi. — Predsednik: dr. Juvan, s. r.

MOŠKI!

Pri spolni slabosti (impotenci)
poskusite hormonske pilule
HORMO-SEKS

Dobivajo se v vseh lekarnah. 30 pilul din 84, 100 pilul din 217, 300 pilul din 560. — Po pošti diskretno razpoložljiva: LEKARNA BAHOVEC, LJUBLJANA. — Glavno skladišče: Farm. kem. laboratorij »VIS-VIT«, Zagreb, Langov trg 3.

Ogl. reg. S. br. 5846-39.

u— Iz kaznišniške službe. Iz mariborske kaznišnice je bil premeščen v Lepoglavo paznik Strmečič Mijo, iz lepoglavske kaznišnice v Maribor pa paznik Veljović Milutin. Na novo so bili postavljeni za paznike-dnevničarje: Čač Vladimir, mizarški pomočnik v Košakih, Hribar Jožef, delavec v Zlatem polju, Milinarić Franc, delavec v Črešnjicah pri Gornji Radgoni, Orehovec Stanislav, delavec v Zgornjem Motniku in Unetič Martin, posestniški sin v Vinjem vrhu. Umri je paznik Balenović Lovro.

u— Zlet mariborskega sokolskega okrožja bo danes v vsem obsegu. Mariborčani, prisostvujte povorki ob 11. dopoldne in popoldanskemu nastopu ob 15. na letnem telovadišču Sokola-matice! Po nastopu veselica. Sodeluje vojaška godba. (—)

u— Spet 100 delavcev na cesti. Vodstvo trdke Zelenka & Co. je odpovedalo nadaljnji 100 delavcem in delavkam in sicer na 14 dnevno odpoved. Doslej je bilo, kakor smo poročali, odpuščenih 200 tekstilnih delavcev. Med 300 reduciranimi delavci so številni družinski očetje. Tisti, ki so še ostali v tkalnici, delajo samo tri dni tedensko.

u— V sredo zaključek gledališke sezone. Drevo in gledališču predstava »Potovanja v Benetke«, ki je žela ob petkovski premieri lep uspeh. — V torek »Hoollywood«, v sredo zaključek gledališke sezone z uprizoritvijo Langerjeve drame »Štev. 72«.

u— Smrt vrliga moža. Preminil je višji tehnični kontrolor pri tehn. sekciji Miroslav Urbanec. Razjki je bil v svoji službi vreden in marljiv, do stanovskih tovarišev iskren in ljubezniv. Vsi, ki so blagega pokojnika poznali, ga bodo ohranili v svetlem spominu. Pogreb bo danes ob pol 17. na pokopnem pokopališču, žalujočim svojcem naše globoko sožalje!

u— Lekarniška in zdravniška dežurna služba. Tekoči teden imata nočno lekarniško službo Maverjeva lekarna v Gosposidi in Vaupotova na Aleksandrovi. Zdravniško dežurno službo ga nujno zdravniško pomoč pa ima danes v nedeljo 4. t. m. zdravnik OUZD dr. Karol Zakrajšek, Maribor, Gregorčičeva ulica 4.

u— Sokolskemu članstvu Maribora! Bratsko obmejno sokolsko društvo Sv. Anton v Slov. goricah razvije svoj prapor v četrtek 8. t. m. (na Telovo). Pozivamo naše članstvo, predvsem one, ki imajo kroje, da se udeležijo te obmejne sokolske svečanosti. Odeljemo se z avtobusom ob 13., povratek ob 20. Sestre in bratje v krojih imajo znižano vožnino, sicer pa stane 22 din za tja in nazaj. Prijave pri »Putniku« do vključno torka 6. t. m. do 17. ure. Vse ostalo članstvo pa pozivamo, da se polnoštevilno udeležijo nastopa br. sokolskega društva v Studencih. (—)

u— Jubilej Samove čete skavtov v lirn. buškem gozdu. V proslavo svoje 5letnice priredi danes v nedeljo 4. t. m. dopoldne Samova četa mariborskih skavtov celodnevni izlet v limbuški gozd, kjer bo po sprejemu kumice prapora gosp. Novakove, starešine dr. Mariniča in prof. Potokarja kakor tudi ostalih gostov in izletnikov ob pol 11. sv. maša na prostem. Vabljeni so vsi prijatelji te agilne skavtske organizacije kakor tudi starši članov. Odhod vlaka ob 10.12. Pot je markirana.

u— Velika dobrodelna tombola Rdečega križa je zaradi napovedanega neugodnega vremena preložena na nedeljo 11. t. m. (—)

Iz Hrastnika

u— Razstave. Poleg običajne vsakoletne razstave šolskih izdelkov obrtnih vajencev bo danes tudi razstava obrtnih izdelkov tukajšnjih vajencev in vajenik. Razstava bo v deški šoli in bo odprta od 8. do 16. Vstop prost.

u— Zvočni kino Sokol bo predvajal danes film »Orlovke roke«, v sredo in na Telovo pa film »Horojska dolžnost«.

Z Jesenic

u— Zvočni kino Radio predvaja danes tudi ob 3. uri pop. vefilim »Žena na razpotju«. Med dodatki risana šala in Paramountov zvočni tednik. Sledijo »Kitare ljubezni«. (—)

VRT ZVEZDA

Vam bo nudil danes poleg najboljših okrepčil tudi obilo prijetne zabave. — Program koncertne in plesne godbe orkestra Zvezde bosta izpopolnjevala povsod znana humorista

JOŽEK in JEŽEK

ZA OKREPCILO bo nudila kuhinja nove specialitete pečene na ražnju in druga najokusnejša jedila. — Točila se bodo prvovrstna dalmatinska, domača in srbska vina. Za prijetno razpoloženje in postrežbo bo vsestransko preskrbljeno. Priporoča se

MARJAN ŠILOVIČ

Moderne tkanine

Za poletje priporoča

A. & E. Skabernè

LJUBLJANA.

Srečke loterije rejcev malih živali so naprodaj v ljubljanskih trafikah in na velesejmu

ČIK-BONBON je slajši kakor med, je hladilen bolj kot sladoled.

FOTOAMATERJI!

Za izlete in potovanja priporočamo naše sveže filme. — Specialna fototrgovina

JANKO POGAČNIK

LJUBLJANA — TYRSEVA CESTA 20
Samo kvalitetna amaterska dela!

Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jožefove grenčice.

ZÜNDAPP GL. ZASTOPSTVO
KVALITETNI OŽUZEK
MOTOCIKLI LJUBLJANA
TAVČARJEVA 11

Razstavljam na velesejmu v lastnem paviljonu poleg Slaniča

Odlični umetniki, odlični spored

Jutrišnji večer narodne umetnosti v Unioni ob 20. ima na sporedu: 1. Bože pravde: igra Ljublj. filharmonija. Dirigira g. M. Žebre. 2. župantič: »Duma« — recitira g. Ivan Tominec. 3. Pavčič: Jaz imam pa konjca belega; Pred durmi, Vilhar: Crnookoj. Poje g. Dolničar, operni pevec; pri klavirju g. prof. Lipovšek. 4. Adamič E.: Tatarska suita, Bravničar M.: Slovenske plesne burleske. Igra Ljubljanska filharmonija. Dirigira g. Mito Žebre.

Gospa Ksenija Vidaličeva

5. Lavrenčič J.: Slovenska zgodovina, Recitira g. Lučovnik. 6. Istrsko kolo: Predvaja Istrska družina. 7. Flajšman: Metuljiček. Stritof: Minka bi rada Jurka dobila. Poje ga. Ksenija Vidaličeva. Pri klavirju g. Mito Žebre. 8. Dolenjska narodna — balet solo. Predvaja gospa Meta Vidmarjeva. Glasbena spremljava g. Bojan Adamič. 9. Adamič E.: Zdravica. Hudovernik: Naša zvezda. Hajdrih: Slava Slovanom. Poje Slovenski vokalni kvintet. Predprodaja vstopnic pri vratarju univerze do ponedeljka 5. popoldne, od 7. naprej pa pri blagajni kina Uniona.

Najcenejše in
kvalitativno
najboljše
hrastove in
bukove

PARKETE

stole, vrtno in pi-
sarniško pohištvo
Vam najceneje
nudi

REMEC-ČO
Duplica pri Kamniku
LJUBLJANA, Kersnikova ulica 7
poleg SLAMIČA

Strašne posledice povodnji med savsko in dravsko banovino

Regulacija Bregance in druga zavarovalna dela so
nujno potrebna

Velika Dolina, 3. junija
Zdaj, ko je prenehala deževje, prihajajo ljudje s pobočij Gorjancev in pripovedujejo o povodnjih, ki je zadnje dni napravila silno škodo. Ves južnovzhodni del Gorjancev namreč precej strmo pada proti Savi in zato ni nič čudnega, če ob poplavi istočasno občutijo silo vode Sv. Križ, Kostanjevica, dolina Bregance in posebno še mesteca Samobor na hrvatski strani. Ves ustroj pogorja je tak, da se tesna korita v nekaj urah napolnijo z vodo, ki doseže nekaj metrov nad normalo.

Malo višje gori v Gorjancih na banovinski meji se je moral zaradi narasle vode izseliti gostilničar g. Severovič, ki ima svojo hišo prislonjeno ob strmo pobočje. Gostilnica je znana mnogim izletnikom. Velik plaz zemlje je ogražal hišo, zato se je moral vsa družina zateči k posestniku Mišku Heimbringu na Ponikvi. Malo višje gori je namreč pred leti sličen plaz zasul vso hišo, v kateri je spala družina. Samo 2 leti star otroček je po čudnem naključju ostal pri življenju. Zdaj je v enaki nevarnosti Severovičeva hiša. G. Hrvatič, ki ima žago na naši strani Bregance, je voda uničila vse stroje in odnesla mnogo lesa. Njegova hiša prav tako stoji ob skoro navpični steni. Visoko gori je neurje odtrgalo ogromno skalo, ki visi zdaj kot Damoklejev meč nad družino in grozi, da s strašno silo zdrvi navzdol in podre vse pod seboj. Tudi drugod v občini Veliki Dolini je neurje odtrgalo debele plasti zemlje in iz travnikov, polja, pašnikov napravilo pravo puščo. Ogromne mase zemlje so na več krajih zdrvele na ceste in v jarko.

Bregansko soto, ki je najbolj prizadeto, trpi zaradi ponovne povodnji velikansko škodo. Po najnovejši cenitvi znaša škoda samo na ozemlju občine Velike Doline pol milijona dinarjev. V trajni nevarnosti je ves dolnji konec vasi. Ob sličnem naliču se lahko zgodi, da voda podre vse hiše in gospodarska poslopja. Hudo so prizadeti posestniki: Bree Anton, Povh Franc, Fuks Marko, Mohorčič Franc, Bukovinška Marija, Vovk Miha, Zrlič Janez, Fuks Miha, Mohorčič Alojzij, Stričičeva Terezija in Hercegovca Marija. To so seveda najbolj ogroženi posestniki, ki so doživeli pri obeh povodnjih strašne noči in so v stalni nevarnosti, da jim enkrat voda ne odnese vsega. Poleg tega so v veliki nevarnosti trije mlini in žaga. Največjo škodo trpi ga. Kolarčeva Franciška, ki se je morala prav tako izseliti, ker je hiša spodkopana in zid razpokan. 200 delavcev je ves dan v sredo delalo v strašnem naliču pod vodstvom neumornega občinskega delovodje g. Bevka Rada, ki je interveniral in prosil za pomoč povsod. Najbolj so se z materialom izkazale Mokrice, za kar jim najlepša zahvala. Delavci so napravili obrambni nasip, sicer bi bila hiša porušena. Seveda je moralo nastopiti orožništvo, da se je delo izvršilo. Zdaj po ponovni povodnji je banovinska cesta Bregana-Bregansko soto zaprta, ker je tako izpodjedena, da je za promet nesposobna. Velika nevarnost preti v bodoče tudi trgovini Aleksija Franja, državni cesti ob banovinski meji, hiši gostilničarja Pepiča Kalina in še drugim, če se ne bo kaj ukrenilo. Voda je bila pri tej poplavi še večja kakor zadnjič, a je hitro padla.

Na binkošne praznike sta si ogromno škodo ogledala ban in podban savske banovine. Videla sta Samobor pod grozovitim razdejanju, kjer je moralo po ponovni strašni katastrofi nastopiti vojaštvo in se lotiti reševanja imetja. Pripeljala sta se tudi v opustošene kraje ob Breganci. V

torek 30. maja sta bila na licu mesta sreski podnačelnik iz Brežic g. Križman in tehnik sreskega cestnega odbora. V sredo 31. maja pa sta si strašno razdejanje ogledala tudi sreski načelnik iz Brežic g. Križšek Anton in načelnik sreskega cestnega odbora g. Lesar Josip.

Potrebna je nujna pomoč ljudem z živil. Treba je dreves, da se zasadijo Bregansko soto in pobočja. Potrebna je zgraditev kanala na nevarnem ovinku Bregance. Če bi se bilo delo izvršilo v turek, bi ne bila ugonobljena Kolarčeva hiša, tako pa se je šele v sredo omejilo razdiralno delo vode. Prepotreben je most v Breganskem selu, ki je prava sramota za obe banovini. Za prekop kanala bi se moralo zaposliti vojaštvo, kar je izjavil tudi g.

polkovnik, ki je v sosednem Samoboru nadzoroval delo in si ogledal divje razdejanje Bregance. Istega mnenja je bil sreski načelnik g. Križšek. Nujno je, da se izvrši regulacija Bregance na banovinski meji. Izkušnje so pokazale, da pri takih delih pride vedno do spora med savsko in dravsko banovino, ki se konča tako, da savska banovina zavaruje svoj breg z visoko škarpno, na naši strani pa ostane breg nezavarovan in se voda še bolj razlije po Breganskem selu, po polju in dalje po ravnini na naši strani. Ban g. dr. Natlačen je deputaciji iz Velike Doline obljubil, da se bo v kratkem sestala posebna komisija, ki si bo ogledala nastalo škodo. Nato pa da se bo odredila podpora.

Občina Velika Dolina, ki je stalno že prej intervenirala za ureditev struge, upa, da se bo vendar enkrat začelo delo. Pričakujemo, da bo z regulacijo enkrat za vselej rešeno pereče vprašanje ob banovinski meji, kar je za tisoče tukajšnjih prebivalcev življenjskega pomena. —an.

Še je polno vode po njivah in poljih Ljudje in živina brez hrane — odkod dobijo pomoč?

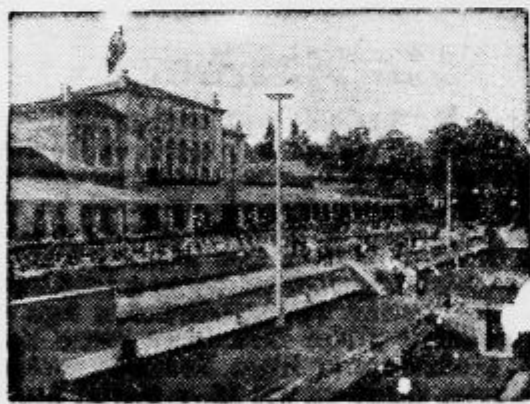
Škofljan, 3. junija
Škoda, ki jo je povzročila voda na Krškem polju, se seveda še ne da ugotoviti. Vendar že sam pogled po polju, ki je še vedno domala dva metra v vodi, lahko da slutiti, kolikšno izgubo bodo trpeli vsi prizadeti posestniki. Vasi, kakor Dobrova, Čučja mlaka, Hrvatski brod, Zameško, Čisti breg in Malence na desni strani Krke pa Gorenja in Dolenja Gomila, Čadrece, Drama in Ostrog so vse poplavljeni. Krkin pritok Radulja je sicer tudi poplavljen vse, vendar vsaj vasi niso bile dalje kakor nekaj ur v vodi. Vsa polja, travniki in vrtovi ob Krki kakor ob Radulji so pa še vedno pod vodo.

Kakšno bo seno, krompir, koruza, fižol, pšenica in drugi posevki, si lahko mislimo. Ljudje se pogovarjajo, da bodo pokosili in preorali vse njive in na novo posejali koruzo ali poznejše ajdo. Najvažnejša je prehrana živine. Ze ves čas, skoraj dva tedna, je nimajo kmetje s čim hraniti, ker nimajo suhega sena, dočim svežega nimajo kje nakositi in če bi ga tudi imeli, nikakor ne morejo do njega zaradi vode. Ljudje sami nimajo kaj jesti, ker ne morejo kuhati, saj ni redke primer, da stoji v peči ali štedilniku voda. Seveda je dosti tudi takih, ki sploh nimajo kaj dati v lonec. Tu je res potrebna nujna pomoč.

Potrebno bi bilo, da si takoj pride ogledat vso to nesrečo odposlanec kr. banske uprave ali kdo drugi in da dá vsem tem res potrebno in nujno pomoč. Obenem bi bilo na mestu, da pokrenejo občine sumarni odpis davkov in naj bi takoj sedaj prišel uradnik katastrske uprave poplavo ogledat, ko je še vse v vodi in mu ne bo potrebno imeti nikakih merilnih priprav, ker bo točno videl, kje in kakšna je poguba.

Naj bi banska uprava za bodoče uredila v vseh, po poplavih ogroženih krajih to re akcijo: kadar voda narašča, naj občine skrbje za toplo hrano ljudem in hrano in za dovoz hrane živini. Posebno pa apeliramo na našega gradbenega ministra, ki je tudi naš poslanec, da sedaj prisloži na pomoč, da se oddolži za zaupanje poplavljenec. Pričakujemo, da bodo res sedaj že enkrat pričeli z regulacijskimi deli na Radulji, ki bi se bila morala že davno pričeti. Kr. banska uprava je pred več ko devetimi meseci nakazala naši občini v svrhu pričetka del na jezu pri Kaplarju v Savinku 29.000 din, vendar do sedaj še ni zapela nobena lopata. Dobro bi bilo pogledati, kje je denar, in pričeti nemudno z delom, da ljudem ne bo treba le na tuje, marveč da bodo lahko služili denar doma in ga tu tudi potrošili.

Pot v kopališče Nauheim

Ali ste si že napravili načrt za dopust? Bržčas letos ne boste dirjali po vsej evropski celini naokrog. Prepustite to drugim, sami pa poiščite prijeten kraj, kjer boste uživali nemoten mir. Ako hrepenite po izprehodu, boste tudi v tem kraju lahko obiskovali gledališče in ples, dru-

žili s kultiviranimi ljudmi in pri vsem tem izkoristili svoje bivanje za udobno kopališčno razvedrilo. Zakaj se ne bi enkrat odpravili v kopališče Nauheim? Gotovo niste naklonjeni vsemu tistemu, kar se imenuje zdravilišče, ker pač sodite, da je tam gotovo dolgočasno, in da tam prebivajo sami starci in bolehniki ljudje. Toda to je velika zmot.

Kopališče Nauheim uživa svetoven sloves. Ljudje potujejo tja, da si zdravijo večje ali manjše srčne napake. Znano je, da je treba vsako obolenje individualno zdraviti in pacienta temeljito pregledati. V ta namen so v zdravilišču Nauheim na razpolago znanstveni zavodi pod vodstvom prvovrstnih zdravnikov. Mnogi se podajo tja, da si ublažijo revmatična obolenja ali da si okrepijo živce, a velik del gostov želi tam zgolj preživeti dopust.

Kopališče Nauheim je čarobno letovišče. Morda ni lepšega na vsej zemeljski obli.

podobno je edinstvenemu sadovnjaku s cvetočimi črešnjami, do koder seže pogled. V ljubkem velikem parku pa najdete popolno južnasko vegetacijo, zlasti na jesen, ko se gozdovje obseja z zlatimi barvami vseh odtenkov, ko zori grozdje in se pričnejo vinogradniške svečanosti, ki se prirejajo v vsej okolici. Vsakdanji sprehodi, vožnje v potniških omnibusih ali avtomobilih po majhnih, slikovitih dolinah, obiskovanje prazgodovinskih najdišč, ruševin in gradičev nekdanjih roparskih vitezov — vse to vam nudi dovolj izpremembe in razvedrila. Glede vremena vam ni treba biti v skrbeh. Zdravilišče Nauheim ima nenavadno mnogo sončnih dni, zavarovano je pred vetrovi, ker leži ob vzhodni strani Johannsberga v najrodovitnejši dolini Nemčije. Kopališče Nauheim razpolaga z odličnimi teniški, na katerih se vsako leto vrše mednarodne prireditve. Lahko se okrepite tudi z igranjem golfa. Kopališče na prostem leži na krasnem kraju in ima velike sončne terase. Lahko si predstavljate, zakaj se tu shajajo zdravniki z vsega sveta h kongresom in zakaj se tu vrše plesne prireditve in poletne svečanosti. Mnoge znamenite osebe — kakor Bismarck, Goethe in drugi — so obiskovale kopališče. Pot do Nauheima je res ugodna. Direktni brzovlak ali avto? Odločite se za ta prekrasni doživljaj. Uživate si dirjati z avtomobilom po nemških avtomobilskih cestah... Srečno pot in mnogo zabave! Priprani smo, da se boste vrnili kakor prerojeni. —

Sovodenj ima novo šolo

Sovodenj, 3. junija
V skrajnem kotičku škofjeloškega okraja ob čenca velik praznik. Sovodenska šolska občina bo odprla z lepo slovesnostjo novo šolsko poslopje. Na prijazni ravni stoji trirazrednica, ki morda arhitektonsko zbujajo pomisleke, ki pa bo vendarle s pridom služila učnim in vzgojnim smotom. Zelja po šolski zgradbi je bila stara in veliki so bili napor, preden je zapela prva lopata. Sovodenska mladina doslej svoje šolske zgradbe sploh ni imela. Deca se je poučevala ločeno, delno v sobi, ki je bila svoje dni gostilna drugi razred pa je bil do nedavnega v telovadnici Sokolskega doma, a so ga pozneje premestili na Oselico. Bilo je vse skupaj krapanje, ki je iz leta v leto odločneje klicalo po zidavi šolske zgradbe.

Novo šolo so začeli zidati septembra 1. 1937. Zidarska in težaška dela je bilo prevzelo podjetje Matka Curka iz Ljubljane. Ostala dela so izvršile po večini domače delavnice. Novo poslopje ima tri učilnice, kabinet, pisarno in tudi nekaj stanovanjskih prostorov Slovesna otvoritev šole bo v nedeljo ob 10.30 ob navzočnosti predstavnikov oblasti. Na prireditvi bo šolska mladina zapela nekaj pesmi in deklamirala. Pel bo tudi pevski zbor.

Naj bi vzgajala nova šola ob meji krepke in zavedne državljanke, čvrsto odločene za obrambo domovine. Sovodenjčanom čestitamo!

Ruško pismo

Ruše, 2. junija
Kakor je slišati, se bo velika električna centrala ob Lobjnici vendarle gradila. Prve meritve bodo kmalu končane. Vsa javnost neestrno pričakuje končne odločitve o tem lepem projektu. Poročali smo že, da se namerava potok Lobjnica nad slapom Šumikom zajeti. Tam bi se zgradil ogromen bazen in bi voda tekla po zaprtim kanalu tri kilometre daleč čez Ravbarske peči na Maroltov vrh, od tam pa po širokih jeklenih cevih in bi padala 600 m glo-

boko spet v dolino Lobjnice, kjer bi blizu Maroltove žage stala centrala. Tok bi se napeljal po kablu proti Mariboru. Pogumnemu podjetniku želimo poln uspeh.

Številne planinske postojanke na Pohorju so bile na binkošne praznike prenapolnjene z izletniki, ki pa so mogli žal le skozi okno občudovati planinsko meglo in dež.

Deževje tudi pri nas ne preneha. Zadnje dni je neprestano padala mokrota z neba. Dolina in planina sta bili odti v nepredirno meglo, da je bilo že kar polodnevno mračno. Vse delo na polju počiva. Preobilna mokrota povzroča silno škodo na sadju, ki gnije, poka in odpada. Zlasti češnje in marelice trpijo. Žito je povajljano in klasje ne more zoriti.

Za novo elektrifikacijo Ruš se po hišah izvršuje instalacija, napeljava toka visoke napetosti pa se bo izvršila po prvi košnji in žetvi, da se ne bo delala nepotrebna škoda.

70 letnica najstarejšega slovenskega učiteljskega društva

Ptuj, 3. junija
Pred 70 leti je bilo ustanovljeno v Ptuj Slovenstvo učiteljsko društvo. V soboto 10. t. m. bo učiteljsvo ta pomembni jubilej svečano proslavilo v Ptuj. Ptujsko učiteljsko društvo je najstarejše slovensko učiteljsko društvo in menda najstarejše v vsej državi. Njegova ustanovitve je pomenila začetek organiziranega nacionalnega gibanja slovenskega učitelstva, ki je po zgledu ptujkega učitelstva začelo ustanavljati enaka društva tudi po drugih slovenskih krajih in delovati za zblizanje s hrvatskim in srbskim učitelstvom, s čimer je pomagalo pripravljati pot naši Jugoslaviji.

Sedemdesetletnica se bo vršila na svečan način. Proslavi bodo prisostvovali vsa obmejna sreska učiteljska društva, zastopstva ostalih sreskih društev dravske banovine, celotni upravni odbor sekcije JUU iz Ljubljane in zastopniki centralne uprave iz Beograda. Ob tej priliki se bo naše zgodovinsko mesto Ptuj čelo v svečano obleko, da čim bolje sprejme drage goste.

Iz Ljutomer

Ij— Nenadna smrt pod dimnikom. Po binkoštnih praznikih je poslal dimnikar Tratnik svojega pomočnika, da bi ometel kurilno napravo in dimnik Sinigrojeve usjarne. Potrebno je, da naprava nekaj dni pred ometanjem ni v obratu, sicer je delavec v življenjski nevarnosti. Delo je tokrat opravil 33letni pomočnik Vinko Polak. Začel ga je okoli 6. zjutraj, do pol 9. pa so ga našli mrtvega ob kurilni napravi. Od kraja so domnevali, da so ga pri delu zadušili strupeni plini. Pozneje pa se je izkazalo da je bil že očistil spodnje zračne kanale, dimnika samega pa sploh ni ometel. Najbrž je Polak zadela srčna kap. Polak zapušta vdovo s sedmimi otroci, ki so brez sredstev za preživljanje.

Ij— Spet je grozila poplava. Po prvi poplavi, ki je uničila razne nasade in napravila mnogo škodo na travnikih, so naši potoki po večdnem deževju spet narasčali, vendar voda ni dosegla čiste višine kot prvič. Polagoma je začela padati in ljudje bodo lahko začeli kositi, ki bo na poplavljenih travnikih dala le slabo seno. Največ škode je v krajih ob Muri in ob njenih pritokih ščavnici in Globetki. Regulacija teh vod bi brezdvomno zmanjšala škodo, ki jo povzročajo poplave vsako leto.

Iz Kranja

r— Počeka. Včeraj sta se na Brezjah poročila g. Anton Hošta policijski zvanik in Kranjčan, in gđ. Marija šketova, trgovka iz Ljubljane. Čestitamo!

r— Kino Narodni dom prikazuje danes ob 4. in pol 7. in pol 9. zvečer prekrasno češko filmsko umetnino »Poročnik Rjepkin« (—)

Iz Kamnika

ka— Izgubila se je v Kamniku do Vrpolj na binkoštno nedeljo zlata zapesna ura. Proti visoki nagradi naj se odda na naslov: Kumer, šutna. (—)

Iz Ptuja

j— Zvočni kino Ptuj predvaja danes ob pol 19. in pol 21. film »Jou-jou«. Kot doatek Foxov žurnal. (—)

Naše gledališče

D R A M A
Nedelja, 4.: Trideset sekund ljubezni. Izven. Znižane cene od 14 din navzdol. Ponedeljek, 5.: Zaprti.

Torek, 6.: Zaprti.
Sreda, 7.: Utopljenca. Red Sreča.
Četrtek, 8.: Upnik, na plan! Izven. Globoko znižane cene od 14 din navzdol.

Izredno zabavna komedija »Trideset sekund ljubezni« se bo v pripravi poslednjč v letošnji sezoni drvi. Veljale bodo izredno znižane cene od 14 din navzdol.

Poslednja noviteta v letošnji dramski sezoni pride v repertoar v soboto dne 10. t. m. V pripravi bodo Bekefičjeve komedije »Neopravičena ura« v režiji prof. Šesta.

O P E R A

Nedelja, 4.: Vse za šalo. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Ponedeljek, 5.: Zaprti.

Torek, 6.: Ančka. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol.

Sreda, 7.: ob pol 20. ur. Lohengrin. A. Četrtek, 8.: Werther. Red Četrtek.

Izvirna slovenska opereta »Vse za šalo«, ki sta jo napisala Mariborčana Gorinšek in Jiranek, se bo pela drvi. Zasedba posameznih vlog je izvrstna. V opereti nastopajo poleg nekaterih članov naše drame vsi najodličnejši izvajalci operete. Veljale bodo znižane cene.

Poslednja noviteta v letošnjem opernem repertoarju bo plesni večer, katerega spored bo sestavljen iz devetih najrazličnejših plesov na originalno slovensko glasbo. Plesni večer je naštudiral baletni mojster g. Golovin.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

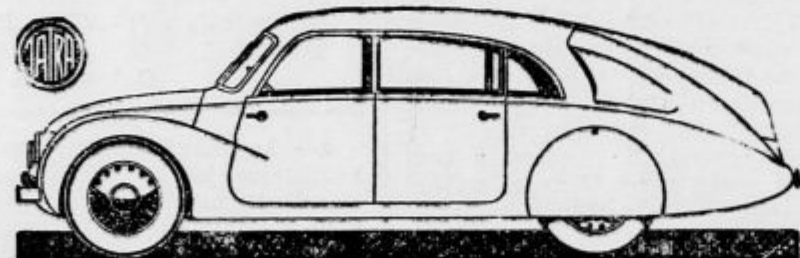
Nedelja, 4. junija, ob 20.: Potovanje v Benetke. Predstava Zdrženja gledalščih igralcev. Zadržlj!

TATRA AUTOMOBILI

ZASTOPSTVO LAVOSLAV PETOVAR, ZAGREB, GAJEVA 42, TEL. 71-7

Avtomobilske tovarne Ringhofer-Tatra a. d. spadajo med najstarejša podjetja svoje stroke na svetu. Razpolagajo z nad 40 letnimi izkušnjami in so si v tej dobi prizadevale dati konstrukciji avtomobilov najuspešnejšo smer. V tem prizadevanju so tovarne popolnoma uspele in so preko tega v ne mali smeri ustvarile osnove v gradnji modernega avtomobila. Tu so nastale prve nihajoče osi, tu sta se razvila zračno hlajenje motorja in centralni cevasti nosilec karoserije.

Leta 1934., torej pred petimi leti, je ta tovarna iznenadila obiskovalce berlinske avtomobilske razstave spet z novo konstrukcijo. To je bil avtomobil z 8 cilindrskim motorjem na zračno hlajenje, ugrajenem v zadnjem delu strogo aerodinamično izoblikovane karoserije. Kate-ri važni momenti so neki napotili tovarno na to konstrukcijo? V prvi vrsti pogonski agregat, t. j. motor s sklopso, menjalcem brzine in diferencialom, ki so pri tem modelu tako urejeni, da odpadajo vsi dolgi prenosni, s čimer se doseže višji faktor učinka, zmanjša lastna teža in prihradi na prostornosti. Doseglo se je to z namestitvijo motorja odnosno cellega pogonskega agregata v zadnjem delu voza (Heckmotorantrieb). Karoserija v aerodinamični obliki ima nalogo zmanjšati zračni upor na minimum. Oblika, ki je zahtevala najboljše ustreza, so strokovnjaki posneli po obliki ribinega trupa ali kaplje, ki sta spredaj oblo zaokroženi

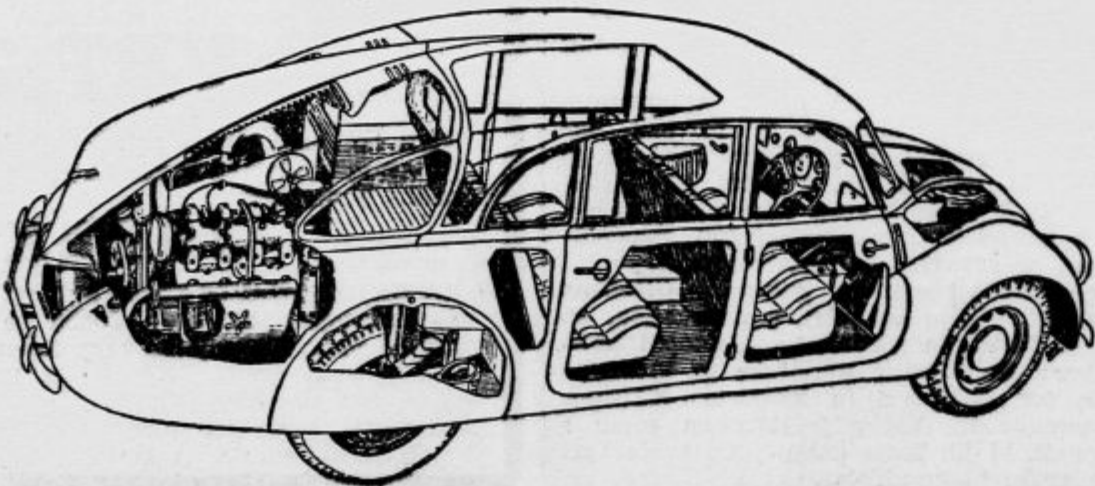

in se zadaj iztekata v konico. Tako telo ima v zraku najmanjši odpor in prednost je forme se pri avtomobilu pokažejo v povečani kapaciteti, v zmanjšani potrošnji pogonskih sredstev ter v udobnosti voza.

Na ljubljanskem velesejmu razstavlja Tatra svoj tip 87 z 8 cilindrskim, zračno hlajenim, 75 k. s. motorjem na zadnji

osi, z jekleno karoserijo »čiste« (za razliko od psevd) aerodinamične oblike.

Motor z vsebino 3 litre, ki je grajen v obliki črke »V«, tvori skupaj s sklopko, menjalcem in zadnjo osjo popolnoma enovit agregat. Tak agregat je še posebej razstavljen. Pogon je seveda na zadnji kolesi. Spremaj in zadaj ima voz zibljive osi s hidrauličnimi dušilci, centralno tlačno mazanje, hidraulične zavore.

Karoserija je kakor že rečeno jeklena in aerodinamična s 4 vrati in 5 prav udobnimi sedeži. Sedeži so sredi voza med obema osem, torej izven prostora, v katerega zadevajo udarci od slabih cest. Notranjčina karoserije se lahko segreva in ventilira. V sprednjem delu karoserije sta spravljene dve rezervni kolesi, dalje sta tu rezervoar za bencin in 12voltni akumulator. Med motorjem na zadnji osi in zadnjimi sedeži je prostor za obilo prtljage. Razstoj osi: 2850 mm, razstoj koles: 1250 mm, celokupna dolžina voza 4740 mm, širina 1670 mm, višina 1500 mm, višina karoserije nad tli 230 mm.

Tatra tip 87 dosežejo maksimalno brzino 160 km na uro in dopuščajo na avtostradah vožnjo s stalno brzino 135 km na uro, pri potrošnji goriva 14 l na 100 km.

Splošno je znano, da grade tovarne Tatra samo s prvovrstnim, temeljito preizkušenim materialom, ki dela njene izdelke silno robustne in trpežne.

Ako se odločite za poskusno vožnjo s tipom 87, preizkusite ta voz najprvo na betonskih cestah, da se prepričate o navedeni maksimalni brzini, nadalje se seznanite z njegovo stabilnostjo pod najtežjimi pogoji na slabih cestah in prepeljite se lednjič po mestu, da spoznate njegovo okretnost in moč njegovih zav.

Tako žive matere najštevilnejših slovenskih družin

V samotni vasi ne poznajo ne zdravnika ne babice

Nekje onkraj Kuma samuje na slemenu žolenske vasice Radgonca. Če se ji približaš v smeri od Dol, te prvi pozdravi Kramarjev kozolec. Še danes se kosači na njem dvojezični napis iz c. kr. dobe, ki ga ni ti dvajset let Jugoslavije ni odpravilo: »Dorf: Radgonca, Gemeinde: Mariathal (Dole), Bezirk: Littai«. Pa recite, če nismo dospeli v vasico, skrito kakor Trnjalčico! Tamle sredi vasi je Oblakova hiša. Pred njo stika glave trop otrok. Bosi so, za silo oblečeni. Ko nas ugledajo, se dvignejo in stečejo pred nami s tako naglico do hiše, kakor beže demonstranti pred pendreki. Šele tedaj, ko vlečemo izletniki iz žepov pomaranče in čokoladne približke, se potolažijo in se vrnejo na hišni prag.

Domačiji že kako stotletje pravijo: pri Solarjevih. Nekdanji gospodarji so tovorili s Hrvaškega v naše kraje sol in jo prodajali vsej soseski. Dobro kupčijo so imeli solarji in tudi pri Solarjevih je ostal lep dobiček. Kmetija se je širila in grunt se je večal. Solarjevi so bili med najbogatejšimi v vsem okolišju. Železnica skozi Zasavje pa je odtegnila zaslužek in Solarjev grunt je začel pešati. Danes se ponajšje Solarjevi z eno najobilnejših slovenskih družin, Očetu Francetu Oblaku je 41 let. Med svetovno vojno je bil tri leta v najhujšem meteu pri Gorici. Služil je pri 3. polku pri 21 cm možnarjih. Gotovo se ga od tam spominja še ta in oni tovariši. Leta 1921 je prevzel grunt in se poročil z Rozalijo iz sosednje Sentjurske fare. Odslej se jima je rodilo 16 otrok. Zivi jih še 14. Mater Rozalijo prosimo, naj nam naštete svoje potomstvo.

»Če jim bom le utegnila, se namuzne zgovorna žena in začne: »Jožetu, najstarejšemu, je 19 let. Pepca šteje 18 let. Tretji je Stanko, ima 17 let. Gidi ima 14 let, Dragica 13, Blaže 12, Emil 11. Monika pa ravno 10.« Zdaj se beseda ustavi in mati Rozalija zakrkljavo sprašuje svoje, ki so zbrani okrog nje: »Kateri pa je polji?« Že se pretrgana veriga nadaljuje: »Lojze je star 9 let, Urška jih ima 8.« Med domačimi in materjo se začne majhno ravnanje, kdo neki je naslednji. Mož in deca pristavijo: »Zdaj je na vrsti Štefana, ta ima šest let.« Zaskrbljena mati pa takoj nejevrno zmigne z glavo: »Kaj ni nobenega več vmes...?« Ne, res ne. Vsi se ozremo na dolgočasno, kodrasto Štefano... Mati šviga z očmi po svojem drobižu, nato pomaga še sosed, ki je prihital v naš krog in pokaže na Tinčka: »Temuše so pa štiri leta.« Predzadnji je France. »France je v trem...« pravi ves zbor. Poslednji je Petriček, ki šteje šole štiri mesece. Otroci so zdravi, le Petriček je slaboten in bolehen. V zibki leži in počasi vleče svojo dudo. Mati meni, da ga daje »ta nova bolezen«. A France in Gustelj sta umrla takole: »Zavijati ju je pričelo, ker sta imela franske gliste, ki so grvisna smrt za vsakega otroka.«

»Kaj niste klicali zdravnika, da bi spoznal bolezen in zapisal zdravilo?« »Zdravnik v Radgonci?« se v zboru začudi vsa vas. »Še ne pomnimo, da bi bil tu kdaj zdravnik. Preveč stane. Do spodnje vasi, ki je bliže glavne ceste, je računal ono leto 300 din za ogled in 200 din za avto. Takih izdatkov ne zmoro naša vas. Kdor zbolil in mu ne pomagajo domača zdravila, mora v zemljo z nosom podpirati težko breme. Taka je stara postava za vso našo siromastično.«

Bolj na samem vprašamo mater Rozalijo, kako je bilo s porodi: odkod je prišla babica v pomoč. Pa se trdna ženska skornj zakrohne ob takem vprašanju: »Sestnajstim sem dala življenje, pa še ni bilo babice pri postelji. Največkrat sem bila kar sama doma. Kadar se je blizal porod, sem se preselila tja v kaščo, tam imam še največ miru. Še največkrat mi je prišla pomagat sosedja, Zupanova Marija, tudi pri Petruku mi je sta ob strani, kolikor pač utegne stara ženička. Saj je Micik zdaj že 73 let in je skoraj sama bolj potrebna pomoči, kakor jo sama nudi drugim.«

Solarjeva gospodinja nam govori nato še o svojih sestrah in bratih. Večina jih je doma pri St. Juriju, dva brata in sestra pa so med rudarji v Celajso. To je Calais. Dalje se suče razgovor o življenjskih priključih in neprilikah. Okrog hiše imajo kakih 80 johov grunta. Točno ne vedo, saj tu tudi nima zemlja posebne veljave. Pri hiši rede šest govodi, molze pa le eno samo kravo, edino za Petruka imajo mleka. Ostali otepaajo za zajtrk zelje in krompir, opoldne fižol pa zelje, zvečer močnik ali kašo. Ta jedilnik se le redkokdaj spremeni. Kadar so pri hiši kofine, je pa fletno kakor v paradižu. Kakšno leto resda pride nad hišo hud udarec. Že dve leti zapored so pokrepale vse svinje. Drugače pa reče do osem svinj. Za vožnjo imajo korja. Kmetija je torej precejšnja in ne bi bila revna. Ali kožično goro je treba skuhati za 14 otrok in kakšna revolucija nastane, če doli kateri po pomoti dva kosa kruha! Tako rase Solarjeva mladina res v skromnih razmerah. V hiši premorejo le 4 postelje. Ko je fantičku ali deklici kakih 7 ali 8 let pa dobi

prenočišče na sonu ali v hlevu. Manjši spe v hiši, in če je kateri preveč zaspan, se zlekne kar po golih tleh.

Le malokatera naša družina pošilja sedem otrok naenkrat v šolo. Solarjevi morajo vsak dan uro daleč na Dole. Sedanje ga šolskega upravitelja Vena Tauferja ne morejo prehoviti, kako galanten gospod je. Ob rojstvu najmlajšega je celo pisal pismo na maršalat dvora. Kako je bila vsa družina srečna, ko je prišlo na pismo denarno pismo. Mali kraljev imenjak je prejel kar cel tisočak za pozdrav z dvora.

Pred slovesom potegnemo kamero, da posnamemo vso družino na ploščo.

»Pa jih moramo kaj preobleči?« sprašujeta Solarja.

»Kakršni so, take pritisnemo.«

Mati, oče in ostali kličejo vso družino pred prag. Vseh seveda ni mogoče priklicati, najstarejši so sli na pomenev v sosedno vas, nekateri pa pasejo živino na spodnjem koncu vasi.

Komnačka mati in njena družina

Ljubno ob Savinji, v maju. Ne daleč iz Ljubnega v smeri proti Lutam prebiva na prijaznem domu ob čisti Savinji Komnačka rodbina. Gospodar na Komnacu je 57letni Martin Jakob, njemu pa zvesto druguje njegova 56letna žena Terezija, ki je mati šestnajstim otrokom.

Ko sem se nedavne dne približal domačiji, sem kmalu zagledal na vrtu polno brhkih deklet, ki so pridno nabirale salato za večerjo. Med njimi je bila tudi Komnačka mati. Na kratko sem povedal, čemu sem prišel. Po omembi, da je uprava »Jutra« namenila slovenski materi, ki je vzredila največ svojih otrok posebno nagrado, je ta takoj odvrnila z znano kmečko nezaupljivostjo, da nagrade dobivajo samo gosposki ljudje. »Že mogoče, sem ji od-

vrnil. »Toda nagrad za največje število otrok bo komaj mogla biti deležna gosposka mati, kajti pri boljših krogih navadno ne najdemo prevelikega otroškega blagoslova.« Nato sem vprašal, če je bilo pri njih res 15 otrok. Sestnajst jih je bilo, mi je odvrnila, češ: »To pa že jaz bolj vem od vas!« Če je pa tako, potem mi jih pa kar naštete po imenih, sem dejal in začela jih je naštevati. Prvi je bil Tina, rojen v Ameriki, kjer sta se oba zakonca zavezala za življenje. Po vrnitvi v domovino se jima je rodil Francelj. Ker je prvorojeni Tina umrl, je pa dobil tretji otrok ime Tina. Dva Martina sta namreč morala biti

Kmetje in povodenj

Pri Sv. Bolfenku, 1. junija. Že pol meseca lije dež, bijejo plohe po cvetočem žitu, ga stiskajo na tla ter mu lomijo mlade bilke in delajo prostor plevu, ki se pričneta dvigati nad setev. Obširne njive pšenice medlijo pod močjo deževnih curkov, ki padajo z neba kakor bi hoteli vse zaliti in pobiti kmetu kar je zraslo. Rž se lomi, lega s svojim klasjem na razmočeno zemljo, trudna in naveličana življenja tu, kjer kmeta tepe vse.

Čez polja potegne zdaj pa zdaj veter. Preteče zatuli in se jezno zakadi v žito, ki ga še ni polegel dež. Maje ga, suče na vse strani, dokler ga ne položi na tla, tedaj pa obstane za trenutek kakor bi se naslanjal nad svojim delom. Zdaj pa zdaj pogleda izpod oblakov sonce. Plah je njegov obraz in radovedno se ozira po potepanih njivah, ki so obetale za to leto bogat setev, po nasadih krompirja in koruze, v katerih so začele sadike gniti, po vrtovih in sadovnjakih, ki poklavuho zehajo kakor bi bila jezen. Boječ se ozira tudi v kmečke hrame, kjer hodijo iz kota v kot kmetje, mračno, zlovesče, kakor bi ne našli nikjer miru.

Češnje so pričele zoreti. Marsikje je siromak že zdavnaj izračunal, koliko mu bodo vrgle, zdaj pa žalostno gleda, kako jim poka koža in kako se naseljuje v njihovo sveže meso gnoloba. Trsje v goricah pobeša žalostno svoje mlado listje, otreša s sebe dež, ki drsi po rogah v zemljo, ali pa se cedi po trhem kolju, na katerem je pričela rasti lesna goba in se steka v kratine, po kateri teče dalja, dokler ne privre na dan ter se razlije po gorici ali po vrtniku.

»Hej, huj, huj, huj, mati in se jezni na izgubljenca.« »Le kje so ti neki te crke!«

Nazadnje so jih le zbere dobrišen grozd in kamera opravi svojo.

»Kaj bo Petriček zadnji?« baramo pred odhodom.

Oblakova mama zmigne z glavo, sosedja pa primakne: »Kdaj se je že zagovorila, da ne bo nobenega več. Na, pa pogledajte!«

V opravičilo dostavlja mati Rozalija: »Za nobeno stvar se ni mogoče zaročiti in zagovoriti, še za tisto ne, da se ne boš v nos ugriznil!«

Radgonca se koplje v večernih pomladnih žarkih. Številna družina sloni ob podobnih in strmi za nami. Najmlajši stiska jo v rokah debele oranže. Takega sadu še niso imeli v Radgonci. Le enkrat je prišel nekdo k sosedovim pomarančam in so si jo najmlajši razdelili po krhljih. Tokrat pa imajo vsak svojo. Bog, lepo mora biti ne-kje zunaj v svetu! —nč.—

starejši otrok bi bil danes star 33 let, najmlajši pa je izpolnil dvajseto leto.

Materi se nikakor ne poznajo leta. Oba zakonca sta iz mnogostevilnih rodbin in so njuni predniki ućakali lepo starost. Kljub temu, da je vrla mati Kamnačnica že mnogo pretrpela, zlasti med vojno, ko ni bilo moža doma in je morala samo skrbeti za kopico nepreskrbljenih otrok, ji vendar vsi ti napori, skrbi in težave niso mogli vtisniti pečata izmučenosti.

Omenil sem manjštevino rodbino v našem kraju, pripomnil bi pa rad, da je v naši

fari razmeroma zelo mnogo rodbin z mnogostevilnim potomstvom. Pri Grollovih se je rodilo trinajst otrok. Pri bivšem županu Ermencu tudi toliko. Pri Petovčnikih celo petnajstero. Pri Janezovih, kjer so mnogostevilne družine tradicionalne, nje pomnijo da bi kdo v njihovem rodu mlad umrl. Če je tudi v drugih krajih Slovenije tako, potem se nam ni treba bati, da bi naš narod izumrl in je imel Simon Gregorčič prav, ko ni hotel v »Pepečni noči« zamolovati naroda z znakom smrti.

Peter Korošec, cand. iur.

Notranjska mati po osemnajstih porodih

Grahovo, v maju. Roditeljski sestanek smo imeli v šoli in materinsko proslavo — prišla je tudi ona, mati 18 otrok. Sedela je tam ob strani v razredu. Z upadlim bledim obrazom ter solznimi očmi je sledila mojim besedam. Ob prednašanju mladine pa je zalutela. Saj je lahko. Bog ve, kakšnih trenutkov, najbrž večkrat žalostnih kakor veselih, se je v tej uri spominjala. Vse v šolskem okolišju jo dobro pozna — Fundovo mamo iz Grahovega, ki je mati najštevilnejše družine daleč naokoli. Če jo človek sreča na cesti, ali opazuje ob potoku, ko pere za številno družino, bi ji ne prisodil 50 let, posebno ne, če bi vedel, da je dala na altar domovine 10 življenj — 10 fantov in 8 deklet.

Rodila se je Neža Funda leta 1888. pri Sv. Trojici v blošči občini, k nam je pa prišla leta 1911. po poroki, stara 22 let. Od leta 1911. do 1935. je povila 18 otrok. Od teh živi 7 fantov in 2 deklici. En fant je umrl, ko je bil star 12 let, drugi pa so umrli v prvih mesecih po porodu za grčami, to je za davico. Po vrsti je naštevala starost in posebnosti svojih otrok, ko sva ostala sama v šolski pisarni. Končno je pristavila: »Lojzka je bila zadnja pred mojo boleznijo, sedaj je stara 4 leta.«

»Kdaj je bilo najhujše pri vas?« sem jo vprašal. »Ko je bil mož štiri leta v vojski in potem v ujetništvu, ko sem se morala sama ubijati s številno družino. Bili so časi, ko smo bili le redkokdaj siti. Iz voj-

ske se je vrnil mož dvakrat ranjen in bolehen. Toda samo da se je vrnil živ. Vsi smo bili kakor prerajeni, ko je stopil zopet med nas. Sedaj, ko mi otroci že malo pomagajo, imamo včasih tudi kruha na mizi, ki se pa pri nas nikdar ne posuši. Želodnih in takih bolezi od preobčila pri nas ne poznamo, pač pa nas je vse potrla in prestrašila pljučnica, za katero sem ležala šest tednov v bolnici, en mesec pa doma. Takrat sem bila na smrt bolna, došla sem preko sto injekcij. Moram pa reči, da so bili gospodje zdravniki v bolnici z mano zelo galantni. Vedno so bili pri meni, ponoči in podnevi, in so dejali: Vas moramo rešiti, če se le da, že zaradi vaše družine! Vsa hvala za vedno gospodom zdravnikom!«

»Kdo pa vam je ob porodihi stregel?« »Ko sem začutila, da prihaja moj čas, sem vse pripravila. Nato je dva, tri dni opravljal mož. Tretji lai četrti dan pa sem bila zopet pri sebi in na nogah. Najbolj pa me je potipal 15. porod. Takrat sem se nekaj prehladila in zbolela. Pogledajte, to imam od tedaj!«

Odkrila je glavo, ki jo je imela pokrito s ruto in še z volneno nogavico, da je ne zebe. Glava je popolnoma gola. Lase je takrat popolnoma izgubila.

»Kaj pa je pri vas največkrat na mizi?« »Krompir, zelje in koruzni žganci. Meso je pri nas le ob kakih godovih, po tistem pregovoru: vsak udek ima svoj god!« In s tem sva se poslovila. I. Globokar

Zveste pomočnice naših mater

Ljubljana, 3. junija. V babiški šoli v Ljubljani se vsako leto po trikrat vrše pod odličnim vodstvom primarija prof. dr. Zalokarja in glavne babice ljubljanske porodnišnice ponavljajo tečaj naših babic. Na teh tečajih se zbirajo delavke, ki tisočem in tisočem mater rešujejo življenje in pomagajo na svet neštetim drobnim bitjem, da iz vsakega postane nekoč zdrav, krepak človek in dober državljan.

Babiški stan danes zdaleč ni več tisto, kar je bil pred vojno. Takrat je užival povsod največje spoštovanje, zagotovljena mu je bila prosperiteta, kajti ljudje so vedeli, kaj pomenijo babice za narod, ki noče izumreti. Danes je — zdi se — vse izgubilo več ali manj svojo vrednost. Danes tudi babice živijo, kakor morejo in znajo. Država ne prispeva za izobrazbo babic, še manj jim daje nagrado ali plačo. Prav tako ne banovina. Nujna posledica tega je, da je število babic vedno manjše. Vedno manj je žensk, ki bi si upale opravljati to nad vse odgovorno službo brez možnosti prave strokovne izobrazbe, v večini skrbi za skorjo vsakdanjega kruha.

Večinoma so to bafarice, preužitkarice, ki jih neredko podpirajo otroci, ali pa ima več košček zemlje. Babica iz Prekmurja ni edina, ki mora živeti z osmimi osebami v eni sami sobi.

Najstarejša slovenska babica je doma iz Prekmurja in je stara 68 let. V svojem poklicu se udeležuje že 33 let. Solo je dovršila v Pečuhu. Najmlajša pa je stara 29 let in je končala ljubljansko babiško šolo

pred šestimi leti. Tečaja, ki se je vršil letos v maju, se je udeležilo 14 babic. Ena izmed njih je pomagala pri 2000 porodih, večina drugih pa ima tudi že okoli 1000 porodov za sabo. Vse skupaj so nudile babiško pomoč okoli 10.000 porodnicam. Na vsako posamezno je prišlo na leto okoli 45 porodov. Najstarejša babica, ki je pomagala pri 1340 porodih, dobiva sedaj 200 dinarjev letne plače! Druge nimajo dosti lepših prejemkov, oziroma, jih imajo še manj.

Življenje na kmetih je danes vse prej kakor rožnato. Posebno poglavje tvori poroštvo. Zdravnika ni, ženske si pa same ne znajo dosti pomagati. Kako srečna je mati, če ji je usoda naklonjena in ima lahko pri porodu babico! Velika umrljivost dojenčkov gre tudi na račun tega, ker marsikje ni babice, ki bi pomagale pri porodu. Tudi to je doprinos k temu, da se ljudje branijo imeti otroke, in je vsako leto manj porodov.

Narod, ki noče izumreti, mora posvetiti vsa svoja skrb materam. Ta skrb pa ne bo popolna, če se ne bo raztegnila tudi na pomočnice mater. A kdo je boljša pomočnica matere kakor ravno babica, ki bo v s pretno roko le prepoznala izgraja iz gotove smrti dvoje življenj hkratu — življenje matere in njenega otroka! Dolžnost države in banov, je, da babiški stan dvigne vsaj do tiste višine in mu vrne vsaj tisti ugled, kakor ga je imel pred svetovno vojno. Primerne plače, ki bodo omogočile babicam znošno življenje in možnost strokovne izobrazbe, sta dve peči zadevi, ki ju bo treba čim prej urediti.

bi utegnli misliti na nas! Vode pa razjedajo travo, grizejo sveže cvetove raznobirnih cvetk, zelena bilke detele, med katerimi se plazijo žabe, ribe, črvi in nešteto druge golazni, ki odlaga na nagnata stebila kal bolezni, katera bo napadla govedo, ko bo žrlo to seno. In žreti ga bo moralo, kaj mu pa naj sicer dajo!

Mostovi pokajo pod našim valov, ki se zaganzajo vanje in vrtinčasti svedrji vode grizejo ceste, čez katere teče poplavljeni odnaša s seboj kamen za kamnom. Cesto bi bilo treba dvigniti, nasuti za četr metra in promet bi ne bil moten. Ali kaj, ko pa je zastoj govoriti o tem! — komur je sila, komur umira mati, otrok, bo že prišel čez vodo do zdravnika. Nujnost preмага še takšno zapreko! — Pošta pa tudi ni tako važna. Za človeka na deželi je vseeno, kako se sudejo dogodki po svetu. Zastran nečesa pa je poplavlja vendar koristna. Ruže v takšnem času ne trka na vrata kmečkih hramov in redovniki, ki prosijo milodare od hiše do hiše, ostanejo v takšnih dneh doma.

Časih se pripelje od kod avto. Ne more čez vodo, pa se ustavi. Potniki izstopajo. Očarani opazujejo velikansko jezero in vzklikajo od navdušenja. Zada pa stoji kmet, solze mu lezejo v oči in v grlu ga tišči. — Ne more najti razumevanja pri mestnih ljudeh ta poplava misli, če drami v njih občudovanje in veselje. — Molče utrga glavico lističnega repa, ga vtakne med zobe in odide, potnik pa si daje iz roke v roko daljnogled, da bi si natančno ogledal to čudo božje, ki je leglo med bregove Slovenskih gorc ter njih lepoto še stopnjevalo.

V nedeljo po rani mači razglašla oznanitelj na trgu: »Z ozirom na poplave, ki so prizadevale nekateri kraje, je vlada odredila, da se poplavi vsa škoda, katero ima-

jo ljudje, zato se oglasite vsi prizadeti na občini. Odpisani vam bodo davki.« In kmetje pobežajo glave ter se razhajajo brez besede. — Tu in tam tudi kateri čista lepe besede po časnikih, nasmešne se in zamahne z roko, kakor bi odganjal nadležni mrčes. Kdo še danes komu veruje! —

Po cerkvah se vršijo dnevi češčenja. Očetje redovniki pridejo v vsako faro in spovedujejo, pridigujejo ter odvrtaajo ljudi od greha, da jih na onem svetu ne bi zadelo večno pogubljenje, zunaj pa lije dež, grize njive ter odnaša seboj kruh, hleb za hlebom. Preplašen narod se stiska med zidove cerkva in molli, molli s vso dušo: »Trešča in hudega vremena nas reši, o Gospod! Daj in ohrani sad zemlje! — Ognja, potresa in povodnji nas reši, o Gospod!«

Ko je molitvena ura za lepo vreme, je cerkev natrpana z ljudmi. Oči vseh so uprte v nebo, ustnice se gibljejo strastno in mnogo teh glav se jezi, da so pred pol mesecem prav tako vneto molile za dež. Po cerkvi pa odmeva: »Reši nas! Prosi za nas! Usmili se nas!«

Zvonovi zvonijo, potrkavajo, zakaj češčenje je za faro praznik, praznik veselja nad očiščenjem. Gospodje hodijo radostno okrog župnišč; veselo se jim smehljajo rdeča lica in dobra beseda kane ta dan tudi na kakšnega kmeta, dež pa lije, lije. Vode se pretakajo po Pesniški dolini in travniki polagoma izginjajo pod valovi, ki so blazni od preti, pobrane z njiv in gor.

Takšne so Slovenske gorice v tem času. Vredne so, da si jih zdaj kdo ogleda. Tokrat bi ga sicer ne sprejeli z zastavicami in belo oblečenimi dekleti, ali videl bi pravo sliko krajev in ljudi.

Ignac Koprivca

JUTROVA POSVETOVALNICA

Davčna

E. M. — Lj. — Na vaše obširno vprašanje glede davčno-kazenskega postopka vam že zaradi tesno omejenega prostora pri najboljši volji ne moremo tako odgovoriti, da bi bili vsestransko informirani. Proučite sami čl. 142. do 145. zak. o neposr. davkih in obsežno uredbo o postopanju glede kaznivih davčnih dejanj z dne 5. XII. 1928, ki jo je objavil uradni list št. 8 iz leta 1929! — Na vsak način pa boste morali plačati davčno kazen, ker je Vaš ovdavatelj vložil ovadbo proti vam, še preden ste stvar sami uredili.

T. K. — M. — Poleg stanovanja ste oddali svojem najemniku tudi del vrta. Davčna uprava vam je za leto predpisala nerazmerno višjo zgradarino kakor lani. Sodišče, da vam je preveč povzročil v zakup oddani del vrta. Vprašujete nas, ali bi bila umestna pritožba in ali boste z njo uspeli. — S tem vprašanjem smo se že bavili. Če se odda stanovanje ali zgradbina v našem skupno z vrhom, se plačuje zgradarina samo za oni del najemnine, ki je bil dogovorjen posebej za zgradbo samo. V takšnem primeru mora navesti davčni zavezanec v prijavi posebej najemnine za stanovanje in posebej ostale dohodke v zvezi s stanovanjem, v našem primeru torej za skupno vrednost užitka, ki ga imate od vrta. Drugače se smatra vsa prijavljena vsota za najemnine za stanovanje. Če pa s pogodbo posebna najemnine za stanovanje ni določena ali če je dogovorjena manjša vsota, nego ustreza krajevnim razmeram, ugotovi vrednost najemnine po dejanskih krajevnih razmerah davčni odbor. — Iz povedanega boste morda lahko preudarili, če in v kakšnem obsegu bo zalegla morebitna pritožba.

F. P. — Z. — V. Z. — Ki spada pod obzino S. K., imate mesarijo. Od zaklane živine plačujete skupni davek na poslovni promet v višini 6.2 odst. Meso pa prodajate tudi v drugi občini, kjer imate svojo podružnico. Dolež vam je ta občina zaračunavala od vsakega uvoženega kilograma mesa po 0.25 din. Sedaj je občina zvišala to takso na 0.50 din. Zvedeti želite, ali je občina za takšno obdavčenje upravičena. O skupnem davku na poslovni promet, ki se plačuje od živine, določene za zakol, govori čl. 16. uredbe o skupnem davku na poslovni promet. Obravnava pa je v davčni tarifi pod št. 58 do 61. Ta davek znaša 6.2 odst. Davčna osnova v notranjem prometu je tržna cena žive živine. V tem skupnem poslovnem davku so obsežni tudi vsi izdelki (predelave) iz mesa. Na splošni prometni davek in na skupni prometni davek se v smislu zak. ne smejo pobirati nobene doklade. Ako torej občina pobira še posebno takso, jo pobira brez dvoma na osnovi posebnega dovoljenja politične uprave. Drugega odgovora vam v tem primeru ne moremo dati, gotovo pa bo o tej posebni občinski taksi informirana pristojna davčna uprava, na katero se blagovolite obrniti.

R. K. — T. — Vaša domneva je popolnoma pravilna in je osnovana tudi z dodatkom k čl. 116. pravilnika k zak. o neposr. davkih, ki je bil dopolnjen s čl. 11. fin. zak. za leto 1937-38 in ki se v točki 8. glasi: »Če nastopa pred davčnim odborom kot zastopnik davčnega zavezanca moški za ženo, žena za moža, oče ali mati za otroke in otroci za roditelje, zadružniki za zadružnika, jim ni treba predlagati posebnega pooblastila, če so članom davčnega odbora ali davčnemu oblastniku kot taki znani.«

A. C. — P. — Vprašujete nas, ali morate zaradi odpreme skupnega davka na poslovni promet voditi knjigo opravičenega predmeta. — § 9 zak. o skupnem davku na poslovni promet pravi, da v knjigah o opravičenem prometu ni treba voditi evidence o prometu z onim blagom, ki je bilo uvoženo iz inozemstva in za katero se ob uvozu plača skupni davek za izenačenje in o prometu z onim domačim blagom, za katero je že plačan skupni davek od druge z uredbo označene osebe. Voditev posebne knjige o opravičenem prometu se opravlja o davčni zavezanec, ki vodi po trgovinskih načelih urejene poslovne knjige, iz katerih je mogoče razvideti in določiti vse podatke, ki so potrebni za določanje davku zavezanega prometa, in tisti davčni zavezanci, katerih celokupni promet v preteklem letu ne presega 500.000 din. To načelo potrjuje tudi čl. 17. uredbe o skupnem davku na poslovni promet.

Pravna

V. K. Vr. Želite pohčeteri in prepisati na svoje ime hčerko, kateri je v zakon privredila žena. — Le osebe, ki nimajo svojih zakonitih otrok, pri čemer pa ni mero-dajno, ali so ti zakoniti otroci že dedno odpravljeni oz. poročeni, smejo posvojiti druge za svoje. Posvojitev v našem primeru je torej po zakonu nedopustna in nemogoča. Ženi hčeri bi mogli dati potom javno, po notariju poverljive listine svoje ime v primeru, da je bila njena hčerka rojena kot nezakonsko dete. V to pa mora privoliti otrokova mati in otrok, če je pa še nedoleten, pa njen zakoniti varuh in varstveno sodišče.

I. K. B. A. Ljudje so vas obdolžili razmerja z možem vaše sestre. — V teku treh mesecev od dneva, ko ste zvedeli za kleveto in za klevetnike, morate zoper obrekovalce vložiti zasebno tožbo pri sodišču kraja, v katerem se je dejanje izvršilo. Tožiti boste mogli le osebe, ki so vas obrekovalce tekom zadnjih dveh let. Zasebno tožbo morate vložiti potem odvetnika ali pa jo dati na uradni dan na zapisnik.

H. P. P. Radi bi dosegli znižanje obresti dolga, ki ga imate v hranilnici. — Po uredbi o maksimiranju obresti od 3. VIII. 1934. v zvezi z novelo k temu zakonu smejo denarni in bančni zavodi zaračunavati največ 10 odst. obresti in zahtevati v dolžnika le dejanske izdatke za ureditev zavarovanj ali izterjavo posojila. Kakih posebnih postaršinskih dajatev, provizij ali režijskih stroškov ne smejo zaračunati še posebej. Obrestne mere od 8 na 6 odst. ne boste mogli doseči, ako hranilnica sama ne pristane na to, prisiliti je ne morete. Svoj dolg morate prenesti na drugo hranilnico, čim ste plačali prvo. Ker bi vam prva sicer ne dovolila izknjižbe svoje terjatve. Pri Državni hipotekarni banki dobite tudi na pismeno vlogo vsa pojasnila glede obrestne mere, ki jo zahteva ta zavod kot tudi glede načina, kako zavaruje ta zavod svoje terjatve.

A. N. P. Kot oče ste najeli sobo za sina dižaka. Pa posebej niste dogovorili glede odpovednega roka ničesar. — Najem sobe

boste morali odpovedati v roku, ki je običajen v dotičnem kraju. Kolikor nam je poznano, v tem kraju odpovedujejo mesečno sobe pred prvim dnevom v mesecu za petnajstega in pred petnajstim za konec meseca. Odpoved, podana po prvem, se more smatrati kot pravilna za zadnji dan v mesecu. Odpoved, podana po petnajstem pa kot pravilna šele za petnajsti dan v prihodnjem mesecu. Ako ste najem sobe odpovedali šele šestega v mesecu, je najemodajalec upravičen zahtevati plačilo vse do zadnjega dne v mesecu in je tozadevna njegova grožnja s tožbo torej upravičena.

Družabniki M. S. Po naključju ste po dveh letih našli pismena dokazila, iz katerih uvidevate, da vas je svojačasno vaš upnik potem prevare zavedel v zmotu, na podlagi katere ste mu v sodni poravnavi priznali in plačali navedeni dolg. — Kazensko prijavo zaradi prevare morete vložiti le proti tistemu, ki vas je zavedel s prevaro v zmotu. Tvrdo kot tako ne morete prijaviti, pač pa edinole tistega družabnika, ki je bil pri tveganju, da imate res tako močne noge in dali ne pretiravate? **Rik S. Ljubljana:** Že v zadnji številki sem pojasnil, da je težko spoznati splošno bolezen (kapevico) pri ženski in da tu odloča v prvi vrsti pregled služi z mikroskopom. Pojdite torej k zdravniku privatno, ako vas ženiša pred delodajalcem, da dvignete bolniški list. Tako ste vsaj rešeni moreče skrbi in negotovosti.

J. G. Gorenjsko: Menim, da niste še popolnoma izlečili vnetja okoli maternice. Zato imate tudi tako pogosto in močno perilo. Ravnavajte se še nadalje po navodilih, ki ste jih dobili na kliniki. Svoje stanja nikar ne primerjajte s stanjem drugih bolnic, ki so imele mogoče povsem drugo bolezen, dasti so bili zunanji znaki za lajka mogoče enaki. Po mojem mnenju ni prav nobenega povišja, da se razburjate. **A. A. iz A.:** Mislim, da bi bilo najbolje, ako greste h zdravniku, ki vas je zdravil, da vam da željene informacije. Iz vašega pisma je sicer razvidno, da vaš položaj ni neugoden, vendar se morate paziti in se zato pač držite navodil zdravnika, ki vas je zdravil skoro 3 mesece.

Zdravniška

Podpreska — Draga pri Čabru: Vaša 12 letna hčerka je bila že ponovno operirana zaradi gobe na glasilkah. Sedaj se ji je stanje sicer popravilo, ne veste pa, kako se vam je ravnavati? — Po moji vednosti dobi vsak bolnik v bolnici vedno povsod navodila, kako naj se zdravi doma, odno-sno, ako je potrebno, da pride ponovno na pregled. Slično je tudi v našem primeru. Po mojem mnenju bi treba vašo hčerko večkrat pregledati in vam torej svetujem, da jo pripeljete ponovno na oddelek za nosne bolezni v svrhu kontrole.

Isti: Vaš nečak ima baže revmatizem v kolku. Bil je ponovno v bolnici, kjer je dobil mavčev povoj. — Fant ima verjetno tuberkulozo vnetje v kolčnem sklepu. Svetujem, da pošljete fanta v Kraljevec. Obrnite se tozadevno na bansko upravo zaradi podpore. Prošnji priložite zdravniško spravevalo in imovinski izkaz.

T. L. K.: Vaša žena je prebolela ošpice pred 3 meseci. Od tedaj ji močno izpadajo lasje. — Pri raznih boleznih, zlasti pa po tifuzu, pogosto opažamo izpadanje las, ki pa večinoma ponovno zrastejo. Slično bo tudi v našem primeru. Priporočam zaenkrat temeljito masiranje lasišča in pa obsevanje s kremenčevim svetilko.

A. K.: Pred par leti ste imeli po celem telesu srbečico, ki ste jo odpravili. Sedaj se vam je bolezen ponovila po nogah in po mečah. — Pod imenom srbečica jedra med narodom vse polno bolezni, n. pr.: garje, ekcem, koprivnice itd. Vaši podatki so preveč pomanjkljivi, da bi mogel na daljavo vsaj približno pogočiti pravo bolezen. Pišite torej obširneje, ali pa pojdite k zdravniku!

V. P. M.: Vedno imate mrzle, utrujene noge. Žile na levi nogi so nekoliko nabrekli. — Domnevam, da krvni obtok ni v redu in svetujem izmenično zelo tople in mrzle nožne kopeli. Potrebna bi bila preiskava srca in krvnega pritiska.

Isti: Otrajte lasišče dnevno z 1-2% salicilnim alkoholom in umivajte glavo s zavrleco korenin koprivce.

Nataša: Po nesreči ste pred leti splavili. Kasneje ste bili operirani vsled čiste na jajčniku. Zatem niste več zanosili. Vprašujete kaj je temu vzrok in kaj bi bilo ukreniti? — Možne so razne domneve, od katerih se mi zdi najbolj verjetna ta, da je jajčevod rdel raznih vnetij, ki ste jih preboleli, neprehoden. To je možno rentgenološkim potom tudi ugotoviti. V to svrhu morate seveda v kako večjo bolnico, ali pa na kliniko.

Ista: Izpuščaja je verjetno nastal vsled draženja čevlja. Najbolje bi bilo, da si za pranje omyšlite sandale. Verjetno je, da se bo koža toliko utrčila, da se ta nadloga pozimi ne bo več ponovila.

L. M. v Vuh.: Stari ste 15 let. Perilo je ne samo neredno, temveč predvsem bolee. Slabokrvni ste. Po očetu bolujete tudi na pljučih. — V ospredju vaših težav je slabokrvnost, ki jo je treba predvsem lečiti. Priporočam uživanje železnega vina, spinače, jeter. Vzporedno s tem, ko se bo popravilo vaše splošno stanje, bo postalo tudi perilo rednejše in težave manjše. Zaenkrat pa se obrnite na zdravnika, da vam predpiše primerno sredstvo proti bolečinam!

I. N. Z. N. 7: V vašem pismu ste točno opisali silko bolnika, ki ima oslabele srce. — Priporočam sledečo dieto. 2 dni v tednu jejte vse dan ali 1 liter kompotja, ali pa zvečer mesto kompotja solato s kruhom, in pa pijte 1 liter mleka dnevno. Na ta način dosežete, da pače krvni pritisk, na drugi strani pa vpliva takša dieta povoljno tudi na srce samo. Samo po sebi se razume, da je vsak večji telesni napor prepo-vadan. Druge dneve lahko jeste navadno lahko hrano, ki ne sme biti preveč slana

in ki ne sme vsebovati preveč mesa. Poleg tega pa morate seveda tudi uživati zdravila, ki vam jih predpiše vaš zdravnik. Prednji nasveti sicer v mnogem olajšajo zdravljenje, ne morejo pa popolnoma nadomestiti zdravljenja, ki so v vašem primeru potrebna.

Iliirja: Poskusite z dnevno masažo in gibanjem v topli vodi. Kopel napravite vsaj 2X dnevno po 15 min.

Gorenjka: Imate pač posledice po trajni odlučitvi. Priporočam, da namažete lase večkrat tedensko z oljem, ali pa z briljantno.

I. J. Vrnjačka banja: Obrnite se na kako aptekot v Beogradu!

T. V. Celje: Mislim, da imate na nosu bodisi šen, ali pa ulje. Zdi se mi, da bo moj nasvet prepozno, ker bi se verjetno že morali obrniti na zdravnika.

S. P. Ljubljana: Imate zelo debele noge. Nekaj časa ste gojili nogomet. — Verjetno je to posledica nogometa. Ako ste sedaj opustili nogomet, bodo postale noge zopet tanjše. Sicer pa je vprašanje, da imate res tako močne noge in dali ne pretiravate?

Rik S. Ljubljana: Že v zadnji številki sem pojasnil, da je težko spoznati splošno bolezen (kapevico) pri ženski in da tu odloča v prvi vrsti pregled služi z mikroskopom. Pojdite torej k zdravniku privatno, ako vas ženiša pred delodajalcem, da dvignete bolniški list. Tako ste vsaj rešeni moreče skrbi in negotovosti.

J. G. Gorenjsko: Menim, da niste še popolnoma izlečili vnetja okoli maternice. Zato imate tudi tako pogosto in močno perilo. Ravnavajte se še nadalje po navodilih, ki ste jih dobili na kliniki. Svoje stanja nikar ne primerjajte s stanjem drugih bolnic, ki so imele mogoče povsem drugo bolezen, dasti so bili zunanji znaki za lajka mogoče enaki. Po mojem mnenju ni prav nobenega povišja, da se razburjate.

A. A. iz A.: Mislim, da bi bilo najbolje, ako greste h zdravniku, ki vas je zdravil, da vam da željene informacije. Iz vašega pisma je sicer razvidno, da vaš položaj ni neugoden, vendar se morate paziti in se zato pač držite navodil zdravnika, ki vas je zdravil skoro 3 mesece.

Kmetijska

Kisanje mleka
A. K. Lj. Kupite več mleka, pa se vam prehitro skisa. Slišali ste, da se dobi neka sredstva, n. pr. jedilna soda in drugo, ki prepreči kisanje mleka.

Kisanje mleka je naravni pojav, ki ga moramo ravno tako naravno zadržati in nikoli popolnoma zaustaviti. Vsako dodajanje kateregakoli sredstva glivice v mleku sicer zamori, da ne morejo mleka ki-

ŠAH

Projekt olimpiade v Buenos Airesu, pa tudi mednarodni politični zapletaji so povzročili, da je za letošnje poletje na vidiku razmeroma zelo malo pomembnih šahovskih prireditvev. Tako je dobil relativno več važnosti nedavno končani mednarodni turnir v Stuttgartu, čeprav je igralo v njem štiri ali pet udeležencev, ki sicer komaj spadajo v močnejši mojstrski turnir. Za Bogoljubova je zmaga v turnirju pred dvema velemojstroma znatna rehabilitacija, čeprav predstavlja v največjem času poleg drugega mesta lani v Harzburgu le osamljen uspeh v seriji njegovih slabših rezultatov. Večina poročil si je tudi edina v tem, da je imel Bogoljubov v Stuttgartu dokaj sreče. Kot moralnega zmagovalca turnirja označuje mnogi Berlinčana Richterja. Res mu je samo nesrečni poraz proti O'Kellyju na začetku turnirja vzel prvo mesto. Po stilu igre je morda Richter eden najorginalnejših mojstrov v Evropi. Igra izredno ostre napadalne partije, včasih sicer ne popolnoma korektno, Richter pa je močno odvisen od razpoloženja in je tudi bolehen, pa se zato njegovi uspehi zelo menjavajo: enkrat je med prvimi, drugič med zadnjimi. V Stuttgartu mu je uspelo skoro vse. Ostale štiri nagrade so si razdelili Elis-kases, Engels, Kieninger in dr. Vidmar. Za Englsa in Kieningerja je delitev mesta z velemojstroma znaten uspeh. Ob sta solidna mednarodna mojstra z izrazito pozicijsko igro, v vrste velemojstrov pa ni verjetno, da bi za stalno prodrla. Za oba favorita turnirja, nemškega prvaka Elis-kasesa in našega prvaka dr. Vidmarja pa je njun placement majhen neuspeh. Ob sta sicer, enako kakor Kieninger, ostala neporažena, radi prepoznatih remijev pa nista utegnola dohiteti bolj odločnih Bogoljubova in Richterja. Tudi od Foltysa je bilo pričakovati za nianso več, čeprav res sedaj še nekaj let ni bil več v najboljši formi. Izmed ostalih nihče ni posebno presenetil. Za O'Kellyja je nekaj časa izgledalo, da se bo plasiral med nagrajene, pa je pozneje odpadel. Nasprotno se je Grob po slabem startu nekoliko popravil. Končno sta oba zavzela približno pričakovani mesti. Za Hessa in Stalidja je časten uspeh, da sta dosegla več nego tretjino. Madžar Szily, ki je šele lani postal nacionalni madžarski mojster, se ob svojem prvem nastopu v inozemstvu ni uveljavil.

O olimpiadi v Buenos Airesu poročajo sedaj, da se bo vršila od 23. avgusta do 19. septembra. Po dosežanih slabih izkušnjah s pripravami za olimpiado pa se je bati, da bo sledila morda še tudi novica o odpovedi prireditve.

Z matcha Anglija — Holandska, ki se je vršil o Binkoštih v Haagu na 10 deskah: je doslej znan rezultat prvega dne: 5½: 4½ za Anglijo. Alexander je porazil na prvi deski dr. Euweja (1), na drugi pa je Thomas podlegel Landauu.

Otvoritev z damskim kmetom
Beli: Richter. Črni: Grob. (Stuttgart, 6. kolo, 19. maj.)

1. d2—d4 Sg8—f6
2. Sbl—c3
Richter je eden izmed redkih mojstrov, ki se poslužujejo te nenavadne in pač tudi ne najboljše poteze, mesto običajnega 2. c2—c4 ali Sg1—f3.

2. b7—b6? To pa že ni najboljši odgovor, ker prepušča belemu preveliko premoč v središču. Najenostavnejše je seveda d5, nakar igra Richter običajno 3. Lg5. Črni ima potem izbiro med Lf5 in c5, kar oboje vodi ob pazljivi igri do prednosti za črnega.

sati, škodi pa prav gotovo tudi mleku samemu in ga zastrupi. Da bo ostalo mleko dalj časa sladko, ga po prekuhanju nizko shladite (vsaj na 14° C) ter ga nato postavite na hladno in zračno mesto. Pri uporabi ogrejte le ono količino mleka, ki vam je sproti potrebna in ne vsega mleka. Nikoli ne puščajte prevretega mleka, namenjenega otrokom za malico, na toplem mestu. Tako prestano mleko otrokom škoduje ne pa koristi.

Sladko vino
M. P. B. Dobili ste sodeček vina, ki je bilo do nedavna sladko in zelo čisto. V zadnjem času je postalo vino motno in zgubljja na sladkosti. Kaj naj storite, da bo ostalo vino sladko in čisto?

Vaše vino je začelo vreti zato, ker zadržuje še vedno nepredelane sladkorje, ki ni v jeseni prevrel. Gotovo je bil mošt v hladni kleti, da ni mogel dobro kipeti. Svetujemo vam, da pustite sedaj vino povreti, nakar ga pretočite in nekoliko zavepljajte. Vino se bo samo stislilo, sladko sicer ne bo več, pač pa bo močnejše.

Ali je sol živini potrebna?
J. K. Šmr. Želite vedeti, če je sol domačim živalim potrebna in koliko jo morate pokladati dnevno govedu in prašičem.

Največkrat je premalo soli tudi v boljji krmi kakor v detelji in finem senu. Ker živali sol potrebujejo, jim jo morate nadoknaditi v obliki kuhinjske ali rdeče živalske soli. Zlasti je to potrebno pri krah- ob telenuju. Čim slabšo krmo pokladate, kakor n. pr. slamo, repo, krompir in podobno, tem več soli je živini treba. Preveč soli se pa zopet ne sme dati, ker škodi. Primerna porcija za krave naj bo 2-4 dkg dnevno, za jalo govedo 3-4 dkg, za ovce 0.5 dkg in za svinje 0.5-1 dkg dnevno.

Bolhe na grahu
M. P. M. Na grahu so se pojavile male živalice, ki so podobne bolham ali ušem. Na mestih, kjer se zadržujejo, rastlina bledi.

Mrčes, o katerem pišete, se imenuje grahova uš, ki napravi na grahu precejšnjo škodo. Pepel, s katerim posipavate grah, jih ne uniči. Priporočamo vam, da poskusite posipovati z mešanico milnice in petroleja ali tobacni izvečkom.

Cepljenje breskev
S. A. M. Na vrtni imam breskvine divjake, ki jih nameravam poplemeniti s cepiči, katere poskusim dobiti na Goriskem. Kateri način cepjenja mi priporočate in kdaj naj cepim?

Pomladno cepjenje ste že zamudili. Ker nameravate uvoziti cepiče od drugod, pride v poštev cepjenje v speče okoli, ki se vrši konec julija do srede avgusta. Če bo takrat suša, prilivajte divjakom nekaj dni pred cepljenjem vodo, da bodo za cepjenje bolj sočni. Poleg tega pazite na očesca, da so sveži in pravilno razvita.

3. e2—e4 Lc8—b7

4. e4—e5! Beli pa tudi zaigra nekoliko preostro. Solidneje bi bilo 4.f3, nakar bi črni težko kaj zmogel proti belemu središču.

4. — Sf6—e4

5. Dd1—f3? Se vedno je šlo 5. Se4; Le4; 6. f3. Po-teza v partiji je pravzaprav napaka, ki pa je slabi nasprotnik ne opazi.

6. — d7—d5? Po tej potezi je črni, kakor se kmalu po-kaže, že izgubljen. Pravilno je bilo Sc3; 6. Db7? Sc6; 7. bc3? a6! z grožnjo Ta7, pa na 8. La6; Tb8, na 8. d5 pa Sa5. Seveda je bila ta kombinacija za Groba že nekoliko pretežka.

6. Lf1—b5? c7—c6
7. La6? bi sledilo slično kakor v partiji Na c6; f6; 8. Se4; d4! 9. Dh5+ (g6? 10. De5, Tg8, 11. De6).

7. e5—e6! Beli na fin način porablja priliko, da z žrtvijo kmeta pride do napada.

7. — f7—e6
8. Sc3—e4! d5—e4

Če cb5; potem seveda 9. Sg5.

9. Df3—h5+ Kc8—d7

Na g6 bi bilo sledilo zopet 10. De5, Tg8, 11. De6; itd. Tako se črni raje odpo-ve ro-hadi, pa se mu le tudi ne posreči več spraviti kralja na varno.

10. Lb5—c4 Lb7—a6

11. Lc4—b3 Kd7—c8

Na Dc7 bi bilo sledilo 12. Df7, Dd6, 13. Sh3, nato Lf4 itd.

12. Lb3—e6+ Kc8—b7

Na videz stoji kralj tu sedaj zignuro.

13. Lc1—f4! Sb8—d7

Seveda ne Dd4; 14. De8, z grožnjo Dc8 mat.

14. d4—d5! S tem se napad zopet prične, in tokrat tako močno, da črni nima niti začasne obrambe več.

14. — Sd7—f6
15. d5—c6+ Kb7—c6

16. Dh5—h3 g7—g5

Ali Dd4, 17. Da3! in nato Td1.

17. Lf4—e5

Beli se ne zmeni za kmeta in raje drži lovca na drugi diagonali, kjer ovira črne-mu kralju gibanje.

17. — Kc6—b7

Sedaj sledi učinkovit konec. Morda je bilo Lc8 za spoznanje boljše.

18. Ta1—d1 Dd8—e8

19. Le5—f6 e7—f6

20. Td1—d7+ Kb7—c6

21. Le6—d5+ Kc6—b5

22. c2—c4+ Kb5—a5

23. a2—a3! V tako eksponirani poziciji mora biti črni kralj seveda kmalu mat. Beli zato niti ne vzame ponujene kvalitete.

23. — e4—e3

Se edino proti grožnji Dc3+.

24. b2—b4+ Ka5—a4

25. Sg1—e2! La6—c8

Na Ka3; bi sledilo enostavno 26. 0-0, pa bi druga trdnjava tudi kmalu odločila.

26. Dh3—f5! De8—e5

Tudi na Ld7 bi prišlo 27. Dc2+; Ka3; 28. 0-0 z grožnjami 29. Ta1+; Dc3+ ali Sc3+.

27. Df5—c2+ Ka4—a3

28. 0-0! Lc8—d7

29. Tf1—b1 e3—f2+

30. Kg1—f1 Ld7—e4

31. Dc2—c1+ Ka3—e2

32. c4—c5+ črni se vda.

Na Dd5: pride seveda 33. Sc3 mat. Vasja Pirc.

R A D I O

Nedelja, 4. junija
Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (plošče). — 8.45: Verski govor (dr. Fajdiga). — 9: Tekmovanje godb na phala (prenos iz Kranja). — 11: Prenos iz franc. cerkve. — 11.30: Musorgski-Ravel: Silke

z razstave. — 12: Pevsko društvo »Lofid glas. — 13: Napovedi. — 13.20: Pevski koncert in orkestralni koncert (g. Tone Petroviti in radijski orkester). — 17: Kmet. ura: Gospodarska navodila in tržna poročila. — 17.30: Akademski pevski kvintet. — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Boka kotorska za naše osvobojenje. — 19.50: Klavirski koncert gđ. Herte Seifertove. — 20.30: a) Miroslav Vilhar (1818-1871): »Jamska Ivanka«, glasbena spevoigra (izvajajo solisti rad. komornega zbora); b) lahka glasba radijskega orkestra. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za ples in zabavo (plošče).

Beograd 16.40: Lahka in narodna glasba. — 20: Opereta »Mamsell Nitouche«. — 22.1

Naša ženska stran

Kongres mednarodne feministične zveze

Mednarodna feministična aliansa (IAF), ki združuje ženske organizacije iz različnih držav, ima izrazito feminističen program, ki temelji na popolni enakopravnosti žene z moškim. Po tem svojem ekskluzivnem programu se razlikuje od Mednarodne ženske zveze (CIF), ki sprejema vse vrste ženskih organizacij, tudi če so njihovi programi manj radikalni in oziroma na feministična vprašanja. Ker bo imela IAF v kratkem kongres (od 8. do 13. julija) v Kodanju na Danskem, bo morda čitateljce zanimalo, zvedeti kaj več o tej organizaciji, saj ni izključeno, da se bo tudi med našimi ženskami našla katera, ki bo porabila to priliko in se bo pridružila našim oficijelnim delegatkam.

Misel o ustanovitvi te organizacije se je porodila na mednarodnem zborovanju sufražetk v Washingtonu l. 1902. formalna organizacija pa je bila ustanovljena dve leti kasneje (1904) v Berlinu, kjer je bila določena tudi glavna smer: borba za politično in sploh državljansko enakopravnost žene. Ko so v večini držav žene že dosegle vsaj formalno enakopravnost z moškimi, se je spremenil tudi program IAF, ki se je osredotočil na socialno in državljansko vzgojo žen ter na borbo za neomejene možnosti, da tudi žene smejo v polni odgovornosti opravljati vse javne naloge ter tako doprinesiti k ustvarjanju boljšega sveta.

V svojem pozivu, v katerem vabi odbor žene vsega sveta k udeležbi priznava, da se niti od daleč ni posreželo ženam z volilno pravico uresničiti ideale, za katere se organizacija bori, toda čas teh možnosti je še silno kratek in sredstva silno omejena. Zato je treba napore podvojiti, borbo na političnem, socialnem, gospodarskem in vzgojnem polju okrepiti. Posebno je to nujno danes v tem težkem in nemirnem času, ko se mnogokrat zdi, da so v nevarnosti osnovne dobrine človeštva in žene se posebej. Proglas vabi zato zastopnice žene vseh narodov, naj pridejo na kongres, da se tam skupno pogovore, kaj se da in kaj je treba storiti.

Zanimanje za kongres je, kakor nam poročajo, že zdaj zelo veliko. Ni čudno to, saj je privlačen že sam kraj, kjer bo kongres: Kodanj, prestolnica Danske. Ne glede na svojo prirodno bogastva in svoje slikovitosti je Danska tudi s stališča ženskega pokreta država, ki jo je treba šteti med najbolj napredne. Enakopravnost žene v javnem življenju je skoraj popolna in to tudi v praksi, ne le v teoriji. Socialno skrbstvo je izvedeno tako popolno, da je za starost in onemoglost zavarovanih devet desetih prebivalstva. Zavedna žena, ki se mora zanimati za vsa javna vprašanja, zlasti tudi socialna, bo zato na Danskem lahko videl mnogo zanimivega.

Utrjevanje otrok

Otrok že ponavadi sam odklanja vse ono, kar mu ne prija in sprejema ono, kar mu stori dobro. Mati naj predvsem skuša spoznati in gojiti te otrokove dobre nagone, ne da bi se dala pri tem zapeljati po njegovi muhavosti in trmi. Navadno čuti otrok sam, ali ima dovolj hrane ali ne, ali je pretoplo ali premalo oblečen itd. Zdravniki in vsi pametni starši se danes zavzemajo za zmerno, nepretrgano utrjevanje otrok. Utrjen otrok se ne bo prehladil ob vsaki sapici

in ne bo takoj nalezl vsake bolezni. Utrjevati je treba otroka z umivanjem, kopanjem, z zračnimi in sončnimi kopelmi kože in sploh vsega telesa. S tem pa je treba pričeiti v toplem letnem času in ne prenehati niti v hladnih dneh, ker je treba napraviti telo odporno za mraz in vročino. V zimskem času naj se otroci v prostem času sankajo, smučajo itd. Naloge naj izvrše po možnosti že prejšnji popoldan, da jim skrb zanje ne bo omejevala svobode.

Tudi žene se pripravljajo

V čudnih časih živimo: vse države pripravljajo, da nočejo vojne in da se oborožujejo samo zato, da bi mogle ohraniti mir. Včasih smo mislili, da je protivojna in protivojska propaganda najizdatnejša pot do svetovnega mira — čez noč pa so nas prilike izučile, in zdaj vemo, da je čim popolnejša vojna pripravljenost najboljše jamstvo za varnost in mir.

Tudi ženske po vsem svetu razumejo to težko nalogo. Njihova priprava je dvojna. — Prva obsega spoznanje načina in sredstev za takojšnjo pomoč sebi in drugim ob zračnih napadih, ob poškodbah in ranah, ob nalezljivih boleznih itd. O tem se morajo teoretično in praktično poučiti vse ženske, po mestih in po kmetih. Druga priprava za vojno je usposobljenost žensk za izvrševanje javnih dolžnosti: poučevanje prebivalstva, preprečevanje panike, organiziranje medsebojne gospodarske pomoči, nadomestovanje gosposkine pomoči, nadomestovanje gosposkih pri organizacijskem, gospodarskem in strokovnem delu v vseh panogah.

Že zadnja vojna je močno pritegnila ženske k najrazličnejšim dolžnostim. Se bolj pa bo ženska potrebna v bodočih vojnah, ko bodo neposredno prizadeti vsi sloji, kajti način bojevanja in obrambe je sedaj drugačen, kot je bil nekdanj. Zato čitamo, kako se po svetu ženske pripravljajo za vojno v vseh pravih, tudi v strogo vojaškem. V Italiji so že pred dobrim desetletjem uvedli strelske vaje za žensko mladino. Na Kitajskem in v Rusiji imajo ženske polke. V Nemčiji, kjer vedno poudarjajo, da spada ženska samo v družino, delajo ženske v vojni industriji v zadnjem času je za vse ženske obvezna državljanska vzgoja, ki vključuje tudi pouk v bojevanju. Kolonele pišejo, da poljedelski najemnik (kolonist) ne more dobiti zemljišča, če njegova žena ne dokaže, da zna dobro streljati s puško. Dekleta stopajo na različna mesta v službo države. Vse je popisano, registrirano in razvrščeno, tako da bi v primeru vojne država točno vedela, s kakšnim materialom razpolaga, kam in na katero mesto lahko koga postavi.

Podobne priprave pozna tudi francosko žentstvo. Na Angleskem so si ženske organizacije že razdelile delo za primer vojne. Organizirale so sekcije, ki bodo zdravile vse vrste strokovnjakinj in izvedenec ter bodo poučevale ženske v vseh strokah, ki so potrebne za državno obrambo. V transportni sekciji bodo n. pr. članice, ki znajo voziti motorje, kolesa, avtomobile itd. Bolničarska sekcija bo delala sporazumno z Rdečim kržem in ne bo združevala samo bolničark, zdravnic

Zdravje in kozmetika

Potenje nog je jako neprijetna zadeva. Dnevne kopeli v vroči slani vodi ali v vodi ki ji primešamo boraksa, so zelo koristne. Tembolj, ako koplamo noge izmenoma v slani vroči ter v slani mrzli vodi. Tudi umivanje oziroma mazanje z zavarkom od hrastovega lubja ali s francoskim žganjem je priporočljivo. V nogavice lahko nasujemo nekoliko salicilovega praška, če vije pa večkrat ovlažimo z razredčeno formalinovo raztopino. Na 1 liter vode 1 žlico formalina. Od potu mokrih nogavic ne smemo sušiti in jih potem znova obleči. Take otrdele nogavice ne propuščajo zraka, kar le še bolj pospešuje potenje. Noge ostajajo mrzle, kar povzroča razna prehlajenja.

O lepem vedenju naših babic

Samovoljni modni se v zadnjem času ne ljubi veliko premišljovati in izkajati za nečim novim. Napravila je obisk v galeriji starih portretov in sklenila, da se bodo letos dekleta nosila po modi svojih babic in prababic, po modi, ki je vladala pred dobrimi šestdesetimi leti. In tako je elegantna Parižanka oblekla krinolino — in ženske vsega sveta jo posnemajo.

Pa to še ni najhuje. Veliko huje bi bilo, če bi hudomušna moda obenem s starimi kostimi privlekla nazaj tudi navade in pravila o lepem vedenju, o dostojnosti in obliki sploh, ki je vladala za časa naših babic.

Tedaj bi si mlada dekleta morala zapomniti zlasti tole: Mladenka naj se nikoli ne pogovarja sama z mladeničem. Če pa jo ta nagovori, naj mu odgovarja tako glasno, da jo slišijo vsi, ki stojijo v bližini. Sicer bo njeno dobro ime zelo trpelo. Med pogovorom z mladeničem ne povešaj oči, pa tudi ne bujli naravnost vanj. Plesalcu glej na ramena in pazi, da mu nikoli ne pogledaš naravnost v oči, ker si bo sicer domisljal, da si zaljubljena vanj.

naj ju vselej spremlja kakšen starejši sodnik. Lahko se ji namreč pripeti, da kakšen njenih znancev ni bil obveščen o njeni poroki in če bi jo nenadoma srečal v družbi mladega moškega, bi bila namah ob dobro ime.

V jedilnici naj vise le slike, ki predstavljajo verske ali zgodovinske dogodke. Pogovor naj bo kolikor mogoče nevtralen, najboljše, če se suče okoli lepega ali slabega vremena in zgodovinskih dogodkov. Malo bolj kočljiva je zadeva z gleženjem. Če so babice pri vstopu v kočijo hote ali nehotne malce preveč privzdignile krilo, tako da se je prikazal izpod njega ljubeč gleženj, je bil to moškimi znak, da lahko podvzamemo primerne korake... Danes se je ta kočijava točka pomaknila tja do kolena — pa še zdaj so moški več ali manj ravnodušni.

Mladenki ni dovoljeno vstopiti v salon, če je v njem samo en moški. Naj počaka pri vratih, dokler ne pride še kdo, tako si bo ohranila svoje dobro ime.

Tudi mladeničem se ne bi godilo veliko bolje po starih pravilih dobre vzgoje: Če si na deželi se vzdrži vsake razposajenosti. Veslanje, nogomet, plavanje, streljanje in druge podobne igre so kaj nevarno in neumno razvedrilo, ker pogosto vodijo do preprirov, dvobojev in drugih neizgredov.

Čezmerno potenje nadleguje nekatere ljudi tudi v hladnem letnem času. V tem primeru je treba vsakakor zdravniškega pregleda. Možno je namreč, da tiči za tem kaka resna bolezen, n. pr. jetika.

Dober domač pripomoček proti potenju je kaduljev »(žajbljev) čaj, ki ga popijemo približno četrt litra na dan. Tudi otiranje z vinskim kisom in vodo — vsakega pol — dobro služi. Prav tako tudi utrjevanje telesa z vodo, kar je treba začeti že takoj spomladi.

Materino mleko

V letu 1919. je v Magdeburgu pričela ga. dr. Kayserjeva zbirati materino mleko. Čestokrat se namreč zgodi, da mati ne more dojeti svojega novorojenčka, ker nima mleka, ali ker je bolna. Materino mleko pa je za otroka neprecenljive vrednosti, zlasti za šibkejša otroke.

Na poziv dr. Kayserjeve se je prijavilo mnogo mater, ki so imele odvisno mleko ter so ga potem prodajale ali darovale tujim otrokom. Vse pa se je vršilo pod strogim nadzorom zdravnikov. Niso pa uporabljali le svežega mleka, marveč so ga tudi konzervirali v prašek, da so ga lahko pošiljali v Ameriko ali na Japonsko.

Danes je ta postopek oddajanja mleka že zelo razširjen in ga uporabljajo po vseh kulturnih državah na svetu.

Tedenski jedilni list

Kako bi kuhala, če ...

PONEDELJEK. Obed: Ragujeva juha z belušji. Brzle na raznu ga mirane z novim pečenim krompirjem. Solata. Orehove rezine. Telečji paprikaš. Čmok v prtiču.

TOREK. Obed: Grahova juha s safalado, zrezano na rezine. Raznjici na špinaci. Črešnjey kolač. — Večerja: Telečji rižoto z svežim grahom.

SREDA. Obed: Na govej juhi jetni riž. Govedina obložena s kolerabicami, novim dušenim korenjem, peso in krompirjevo slamo. — Večerja: Špinacni kroketi. Solata.

ČETRTEK. Obed: Na juhi sago. Telečji tički v omaki. Vrvice. Linska torta. — Večerja: Vampi s parmezanom. Sadje.

PETEK. Obed: Pretlačena fižolova juha z ječmenčkom. Kuhana riba z maslom. Sirove omelete. — Večerja: Rezanci z orehi. Artičoki.

SOBOTA. Obed: Na juhi riž z grahom. Govedina s prikuhami: redkvice, špinaca, pražen krompir. Drobniakov omaka. Črešnjey kompot. — Večerja: Paniran telečji jezik. Solata.

NEDELJA. Obed: Možganja juha. Telečja noga s hrenom. Ocvrto jagnje ali piška. Solata. Biskvitna torta z vanilijno kremom. — Večerja: Prekajen jezik s svežim grahom. Sadje.

Kako moram kuhati, ker ...

PONEDELJEK. Obed: Krompirjev golaž. Ajdovi žganci. — Večerja: Pražen krompir. Solata.

TOREK. Obed: Močnikova juha. Sirovi čmok iz krompirjevega testa v prepraženih drobtincah. Solata. — Večerja: Rižovo meso.

SREDA. Obed: Na juhi vrvice. Govedina s špinacem in praženim krompirjem. — Večerja: Čespljeva kaša.

ČETRTEK. Obed: Na juhi zdrobovi čmok. Mesta faširana štruca. Krompirjevi žličniki. — Večerja: Koruzni žganci s kislim mlekom.

PETEK. Obed: Gobova juha. Zdrobov pečenjak. Čespljev kompot. — Večerja: Leča z ocvrtimi jajci. Solata.

SOBOTA. Obed: Na juhi vranični vilanci. Govedina s praženim krompirjem in kislno repo. — Večerja: Široki rezanci s kuhano in faširano kranjsko klobaso. Solata.

NEDELJA. Obed: Na juhi riž z svežim grahom. Raznjici na špinaci. Pehtiranovi štruklji. — Večerja: Golaž. Makaroni. Solata.

Recepti

Orehove rozine

V skledi vmešaj, da se speni, 10 dkg presnega masla, 14 dkg sladkorja z vaniljo, 2 celi jajci in dva rumenjaka. Ko je dobro vmešano, dodaj 14 dkg presejana meke. Zmes vliži v dobro namazano, z moko potreseno tortni model, če mogoče podolgate oblike in postavi v zmerno vročo pečico. Medtem stepi iz dveh beljaj.

Mladenč naj se predstavi novi znanci nekako takole: »Milostiva gospa (gospodinja), dovolite mi, da vam izrazim svojo globoko spoštovanje, ki ga gojim do vas?« Ali še bolj vladno? »Milostiva gospa (gospodinja), dovolite vašemu vdanemu služabniku, da vam izreče svoje najgloblje spoštovanje.«

Vedeti mora namreč, da je to edini način, kako bo najbolj ugajal ženskemu spolu.

Mladenč naj bo na plesu predvsem na razpolago gostiteljici in plesu naj z damami, ki nimajo plesalca. Ta dekleta se navadno ne morejo ponašati ne z lepoto, ne z duhovitostjo, ne z bogastvom. Kljub temu bo njihov plesalec bogato nagradjen, kajti takšno dekle je iz hvaležnosti pripravljeno na vse: hvallja bo njegove vrline, rada bo prikledala njegove napake in ga bo prikazala svojim prijateljicam v čim lepši luči...

To je le majhen izvleček iz pravil o lepem vedenju naših babic. Bog ve, ali so bile te naše uboge babice tudi v resnici kaj bolj čedno, kakor so njihove vnukinje? O moških bi lahko smelo trditi, da so danes veliko bolj krepstni, kajti prav nič jih ne motijo slike golih žensk po jedilnicah in salonih, ne razburjajo se, če jim mladenka v nerodnosti — bodisi igra ali ne — pokaže svoje koleno in če so sami z dekletom v sobi, ta ni v nobeni nevarnosti, da bi se ji kaj hudega zgodilo...

Kolikokrat na dan si šminkate ustnice?

Pazite na to, kolikokrat na dan ste primorani ponoviti šminkanje ustnic in poskusite nato rdečilo GUITARE, ki je neizbrano in brez sledov. Obvezujemo se povrniti vam vaš izdelek, v kolikor bi se dan. Pripravljen na badi KISEPTKA, se rdečilo odlično pripi, daje ustnicam priroden izgled, a nagubane, trde in raskane ustnice postanejo gladke in elastične. Ustnice, namazane z rdečilom GUITARE, nikdar ne izgledajo vijoličaste, namazane in nenaravne, kakor to delajo nemoderna rdečila. Mnoge žene dolgujejo rdečilu GUITARE lepoto svojih ustnic, s katero se tako ponašajo. Rdečilo GUITARE se dobiva v vseh strokovnih trgovinah v 16 blesteh in modernih nijansah po sledečih cenah: din 48.—, 24.— in 16.—; poskusni komad, zadosten za enomesečno rabo din 9.—. Generalno zastopstvo za Jugoslavijo: Ljudevit Schön, Zagreb, Jelačićev trg 1.

kov trd sneg, primešaj vanj 10 dkg sladkorne moke in 7 dkg zmletih orehov. Ko je torta na pol pečena, namaži to enakomerno povrhu in speci počasi popolnoma. Pečeno in ohlajeno torto zreži na rezine in potresi s sladkorjem.

Sirovi čmok iz krompirjevega testa

so kaj preprosti, izdatni in okusni. Naredi testo iz 30 dkg moke in pol kilograma kuhanega, olupljenega in pretlačenega krompirja, enega jajca, pol žlice masti in

primerno soli. Svež sir pretlači, nekoliko osoli in dobro premešaj. Testo razvaljaj kakor za čespljeve cmoke, zreži na štirioglate krpe in položi na vsako pol žlice sira, zavij skupej, oblikuj podolgate cmoke in kuhaj v slanim kroupu toliko časa, da priplavajo na površje. Nato jih s peknovko poberi na rešetno, in ko se dobro odtečejo, jih povaljaj po drobtincah, ki jih pripraviš na masti, prepraženi v pekaču. Pusti jih še nekaj minut v vroči pečici, da dobe skorjico, pa postavi na mizo.

Lepe pralne obleke

Pri pralnih oblekah sledi moda najbolj preprostim zamislili, toda ravno samoumevna preprostost kroja in okrasja učinkuje tako mladostno in ljubeznivo, da se nam te vrste obleke morajo priljubiti. Prava eleganca ne pozna preobčutnosti niti preveč vidnega okrasja in zato je enostikrat lažje zbuditi eleganten videz v enostavni pralni obleki, kakor v preveč razstavni izdelani svileni toaleti. Tiste, ki si ne morejo privoščiti zares dobre svile, bi storile boljše, če bi si namesto manjvredne svilene obleke omislile res lepo obleko iz dobrega pralnega blaga, n. pr. iz lepega platna v učinkoviti, moderni barvi, ki v elegantni prekaša vsako umetno svilo in leno tvorijo. Sedaj v poletni sezoni je moda lepim pralnim oblekam tolikanj naklonjena, da jih lahko nosimo tudi popoldne, če je treba.

Vendar pa so pralne obleke seveda v prvi vrsti namenjene sportu in praktični uporabi, ker lahko tvegamo, da se umažejo in pomečkajo, saj so po vsakem pranju zopet kakor nove. Na počitnicah, na sprehodih, pri delu doma in na vrtu se šele izkaže, kolikanj so nam naše skromne, pralne obleke neobhodno potrebne.

Nove pralne obleke v kratkosti in širini kril ne zastajajo za popoldanskimi. S širokimi, nabranimi krili posnema moda kmečki slog, ki se pri pisanem pralnem tvorijo vsekakor še lepše uveljavljajo, kakor pri finih popoldanskih svilah. Preprost ovrtniček, mala pentlja pod vratom, na tej ali na oni obleki žepček, v pentljo zavezan pas in niz drobnih gumbov, tu ali tam guba, dve ali celo krog in krog namagubano krilo — to je ves mladostno ljubki slog pralnih oblek, ki ne pride nikoli iz mode.

MODNI SALON ANICE ISTINIČ

Ljubljana 7, Pod gozdom 8.

Vzorčaste, večbarvne pralne obleke izpopolnjate letos moda z belo platneno garnituro, sestojč iz ovrtnika in manšet. Bela garnitura umiri preveč pestri videz obleke in ji da nekaj otroško ljubčnega. Kakor vidite, je obleka na prvem mestu naše skice tako okrašena; tukaj prehaja okrogli beli ovrtnik v majhen, bel preprski vložek, ki je dobro prešit z robčki (1. skica).

Kmečkemu slogu sledi naslednja pralna obleka iz sinjega zefirja, ki ima tesen, spredaj v konico zarezan životek in bogato nabrano, zvončasto krilo. Životek je spredaj zapet z nizom malih, belih gumbov, obleki pa daje neko posebno noto širok, dvojen ovrtnik iz naškrobljenega platna, ki se z njim skladajo tudi manšete in kratki rokavčki (2. skica).

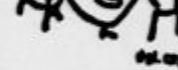
Ljubka, pikčasta obleka je dvodelno ukrojena, zgornji del je prevezan s pasom iz enakega tvoriva in se odpira pod pasom v dveh koncih. Dokaj široko krilo je sestavljeno iz več delov in ima spredaj globoko vloženo gubo (3. skica).

Okusno in mladostno učinkuje obleka iz enobarvnega platna. Pri izbori platnena tvoriva vam svetujemo, da se odločite za platno, ki se ne mečka. Je sicer nekoliko dražje, toda prihranili si boste mnogo likanja in jeze! Platneno obleko najlepše okrasimo z gubami. Na naši skici izhajajo tri dvojne gube, ki jih vidite na krilu, iz odgovarjajočih izrezov na životu.

Život je nad vodornimi zarezami lahko nabran in zapet s gumbi iz enakega platna (4. skica).

Neredna stolica

upliva na vas organizem. Dobro sredstvo za odvajanje, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

Dr. med. L. B. 2704/36

DARMOL

Kako si zamišljamo popoldansko obleko iz tankega, pralnega tvoriva, vam kaže zadnja skica. Život te obleke je zadaj in spredaj po sredi naguban na krilu pa se iste gube spodaj razširijo in mu tako dajo moderno obliko. Dve mali pentlji pod vratom izrezom in z nagubanim volančkom opremljeni, kratki rokavi izpopolnjujejo sliko te okusne in preproste obleke (5. skica).

ELITNA KONFEKCIJA
Maslek
MARIBOR
PRINAŠA VEDNO NAJNOVEJŠE

Moderno cvetje iz perja

Cvetje iz perja je mikavna pariška novost in se v barvah, nežnosti in lahкотnosti presenetljivo približuje resnični lepoti pravega cvetja. Izkazalo se je, da v trajnosti barv in oblike prekaša vsako drugo umetno cvetje, ker mu ne škodita niti vročina niti vlaga. Posebno očarljivo učinkuje novo cvetje na lahkih poletnih kostumih, ki jim daje izrazito popoldansko, profinjeno noto. Velike kite nežnobarvne, novega cvetja nemešča moda na poletne večerne obleke, majhen šopek iz podobno oblikovanih cvetov pa v visoko nakodrano pričesko.

Zaloge pod vodo

Poskusi s pločevinastimi tanki v švicarskih jezerih — Pšenica v temperaturi 4 do 5 stopinj pod ničlo — V vojni ni potrebno samo orožje, ampak tudi hrana

Hladnost rečne ali morske vode so že mnogokrat izkoristili za shrambo jestvin. Sedaj pa preiščujejo v zvezi z veliko potrebo po skladiščih za vojne zaloge in zaloge za dobo stiske, kako bi to stvar izkoristili na debelo.

V Švici so se spomnili na skladišča za živila in druge potrebščine, ki jih

nudi narava zastoj

v tamkajšnjih jezerih. Popolnoma zastoj ta skladišča tudi niso, kajti samo ob sebi umevno je, da niti žita, niti drugih živil ne morejo potopiti kar tako pod vodo. Potrebna so za to še vedno velika hranaščina, podvodni tanki.

Takšen tank ni nič drugega nego pod vodo

plavajoče in zasidrano skladišče

Na pobudo zveznega svetnika Duttweilerja so izdelali za poskušnje tanke po 60 do 250 ton, sedaj pa so naročili še 500 tonsko »naravno hladilnico«. Izdelati jih morajo vse prej nego masivno, iz 3 do 6 mm debele pločevine, pri čemer se je treba tudi spomniti, da drži močan zunanji pritisk pod vodo.

raznotežje notranjemu pritisku z blagom napolnjenega tanka.

Takšne tanke bodo v bodoče izdelovali v raznih oblikah, tako da bodo primerni za spravljanje tekočin (jedilnega olja, sadnih sokov itd., a tudi industrijskih olj in bencina), kakor za zrnata in mokasta živila, žito, kava, sladkor itd. Posebne hladilne naprave dobe tanki za živila, ki zahtevajo še nižjo temperaturo nego normalno 4 do 5 stopinj nad ničlo, ki vlada

40 m pod površino,

kjer bodo tanki zasidrani. Za polnitev in praznitev so potrebne pnevmatične in mehanične naprave.

Nevarnosti, da bi se živila in druge potrebščine pod vodo pokvarile hitreje nego na kopnem, ni. Za predmete, ki so vodotesno zaprti v skladiščih, je pač vseeno, kakšen element je zunaj tankovskih sten, zrak ali voda. Važno je le to,

kako je v notranjosti tanka.

Razno blago mora pri navadnem uskladiščenju »dihati«, to se pravi, da potrebuje neko določeno množino suhega, po potrebi obnovljenega zraka, da se ne pokvari. Toda baš pri stalni temperaturi 4 do 5 stopinj, ki bi vlada v podvodnem tanku, to »dihanje« n. pr. za pšenico preneha. Oglikova kislina, ki se stvori v tanku, spravi žito

v nekakšno zimsko spanje,

ki lahko traja več let, ne da bi blago izgubilo svojo svežost.

Prednosti podvodnih tankovskih skladišč so očitne. Predvsem je izdelava takšnih naprav v primeru izdelave običajnih skladišč ali celo hladilnic dosti cenejša, zgraditi se dajo hitro in prostor ne dela potem nobene skrbi več. Običajne pokvare in izgube zavoljo miši ter žuželk odpadejo, in končno je važno tudi to, da takšnega podvodnega skladišča

ne ogrožajo bombe.

V globini 40 m so tanki, kakor so pokazali poskusi, iz letal nevidni in če se po naključju v bližini razpoči bomba, tedaj se s tekočino napolnjeni tank zavoljo tega ne pokvari. Pri poskusu so 7 m od podvodne-

ga tanka v globini 17 m spravili bombo 50 kg do razpoka in

tank je ostal cel.

S tanki za žito delajo ta čas še poskuse, v vsakem primeru pa bodo tudi s trdnim blagom napolnjena podvodna skladišča varnejša pred bombami nego vsako skladišče nad vodo. Duttweiler opozarja tudi na to, da je skladišče živil pod vodo

lažje prikriti

nego vsako še tako skrito skalno klet. Le malo posvečenih ljudi bo vedelo za pravo lego takšnega skladišča.

V Švici je ideja podvodnih tankov kot shramb za živila in druge zaloge zbudila tudi v zasebnih krogih veliko pozornost. Na zasebni podlagi in brez državnih podpor se ustanovlja delniška družba, ki bo izdelovala podvodne tanke in jih dajala v najem, že ustanovljena pa je zadruga, ki bo

nakupovala in spravljala živila ter surovine.

Zadruga nima nobenih pridobitnih namenov, daje pa vsaki družini možnost, da si za primer vojne ali druge stiske ustvari železno zalogo. Vsaka družina dolga 100 švic. frankov in prejme v vrednosti predstavlja že dosti več, nego je predpisala zvezna oblast, ki zahteva

za vsako štiričlansko družino zalogo

v vrednosti kakšnih 30 švic. fr. Tako se mala Švica, ki je za primer kakšnega resnega spora zelo nerodno zaklinjena med vesile, pripravlja na vsa mogoča presenečenja. Tam se dobro zavedajo, da potrebuje dežela za svojo obrambo še nekaj več nego same topove: v primeru sile morajo ljudje tudi jesti.

Računi dame s kamelijami

Pred sto leti se je živelo v Parizu neverjetno poceni

V Parizu so nedavno prodajali na javni dražbi račune Marije Duplessisove, ženskega bitja, ki je dala Francozu Dumasu mlademu snov za njegov roman »Dama s kamelijami«, italijanskemu skladatelju Verdiju pa lik za Violetto v njegovi milijonkrat prelajani, a še vedno nanovo zaželeni »Traviati«.

Iz teh papirjev izhaja, kako poceni je bilo tistih življenje v Parizu. In to kakšno življenje! Kajti Marija Duplessis je živela razkošno in zapravljivo — dokler je bila mlada in sveža in dokler ji tuberkuloza ni izpodjedla stržena življenja. Junakinja Dumasovega romana in Verdijeve opere je živela kakor mala božica...

Za stanovanje, ki je bilo vse prej nego skromno, je plačevala na leto 600 frankov. Za obleke iz najčistejše svile, ki je gotovo podrtavala privlačnost njenega telesa, je plačala nekje 30 frankov. Predpasniki, kakršnih mogoče ni nosila gdca Duplessisova, pač pa njena steklinja, so bili takrat v Parizu po 50 centimov, zapeljiva jutranja halja pa ni stala več nego 250 fr.

Dama s kamelijami je dobivala hrano iz restavracije »Voisin«. Dne 23. avgusta 1845, si je privoščila dve postitvi, dva raka, pi-

ščanca, steklenico bordojskega vina in steklenico šampanjca ter je plačala za vse skupaj šest frankov.

Kakor Chopin, si je Duplessisova rada nabavljala nove rokavice, katere je menjavala čisto vsak dan. Ko se je življenje te tuberkulozne ljubavnice jelo nagibati h koncu, se je seveda izpremenil tudi značaj njenih računov, kjer zavzemajo čedalje večje postavke izdatki za kurjavo. Drgetajoča Marija je naročala ogromne količine drv in premoga. Pokojnica je še dolgo po svoji smrti ostala živa v srcih pariškega sveta. Njena pisma so bila predmet splošne pozornosti, zbiratelji so plačevali zanje visoke cene. Za trezne račune se niso toliko trgali, vendar pa mora vzdihniti človek še danes, po skoro sto letih: Kakšen bešen konec življenja, ki je živelo od razkošja ljubezni!...

Rdeča krvna telesca

V nekem znanstvenem zavodu v Pekingu so z mikroskopom opazovali ritmične gibe v notranjosti poedinih rdečih krvnih teles, in sicer neko vrsto utripanja ob njihovih roboh, precej hitro ritmično gibanje v stanicah samih in končno nekakšno vidno skakanje vse stanice. Te gibe so pa opazovali le pri popolnoma dozorelih stanicah, mlada rdeča krvna telesca jih niso kazala. Kakšen praktičen pomen bo imela ta ugotovitev posebnega življenja rdečih krvnih teles, trenutno še ni mogoče povedati.

Plima in oseka ter rojstva

Med primorci je razširjena misel, da se med oseko ne rodi niti ljudje niti živali, temveč običajno le ob času plime. Mnoge babice v primorskih krajih imajo celo kolektor plim in oseke stalno pri sebi.

Kakor pa so pokazale stvarne raziskave neke porodničnice v Kielu, pri čemer so preiskali več nego 1300 primerov rojstev, je ta vera prazna vera, vsaj kar se tiče človeških rojstev. Porodi se dogajajo skoraj enakomerno ob času plime, kakor ob času oseke. Zdi se le to, da so porodi ob času plime nekoliko številnejši.

Nov poveljnik v Kremlju

Straža v Kremlju, ki je bila leta in leta sestavljena iz oddelkov GPU, je dobila novega poveljnika v osebi brigadnega generala Spiridonova. Doslej je bil poveljnik kremelske straže Rogov.

Dve sto let stara želva

V živalskem vrtu v San Diegu (Kalifornija) imajo želvo, ki je stara nad 200 let. Ujel so jo pri Galapaških otokih

Angleške prostovoljke

V okviru angleške narodne obrambe se je osnoval tudi ženski zbor. Prostovoljke nosijo vojaške uniforme, prirojene za žensko

Veveričje petorčice

Kanadske petorčice mikajo k posnemanju. Neka gostilna v Bill O'Neilu v Omaha je postala znana samo zaradi reklamne trika, ki je osnovan tudi na petorčicah — čeprav iz živalskega sveta. Te petorčice so verice, doma v parku poleg gostilne. Živalice so silno prikupne, prav nič bojazljive in se rade približajo vsakemu gostu. Sprehajajo se kar po gostilniških mizah in zobljejo lesnike in orehe, ki jim jih prinašajo obiskovalci, ljudem kar iz rok.

Mater peterih veveric je povozil avto na cesti. Gostilničarju so se nato zasmili mladiči ter se je zavzel zanje. Da bodo veverice privlačnejše, jih je dalekovidni gostilničar krstil z imeni kanadskih petorčic zakoncev Dionne. Imenujejo se kakor deklice: Emilija, Ivona, Aneta, Marija in Cecilija. Ljudje imajo z živalicami veliko veselje, gostilničar pa dobro kupčijo.

Prej duhovnik, potem vlomilec

Policija je zajela nevarno tolpo vlomilcev, ki so v zadnjih osmih mesecih izvršili v Bukarešti nad 30 velikih vlovov. Načeloval ji je bivši duhovnik Anton Weiss. Ukrade-no zlato in srebro so vlomilci prodajali dvema bukarčanskima draguljarjema, ki so ju istotako zaprli.

125 let stara topovska krogla

Neka kmetica iz Lyngörja na Švedskem je našla na svoji njivi 125 kg težko topovsko kroglo, ki je bila izstreljena l. 1812. V bitki med Švedi in Danci. Izstrelak bodo shranili v muzeju.

Radiski sprejem brez motenj

Napaka v modulacijskem načinu sedanjih oddajnikov — Valovna dolžina namesto moči oddajnega vira — Nič več šumenja, vrenja in pokanja

Nedavno smo poročali, da je znanemu ameriški inženirju Edwinu H. Armstrongu uspelo rešiti staro vprašanje radijskega sprejema brez motenj. Če pomislimo, kolikokrat se pojavljajo v tisku takšne vesti, a se potem izkažejo za neresnične ali vsaj pretirane, ni čudno da je svet tudi to vest sprejel —

s prilično nevernostjo.

Medtem pa je poročala strokovna tehnična literatura o izvrstnih uspehih, ki jih je dosegel Armstrong s svojo metodo in tako je vredno, da se pobavimo malo z njo. Če morejo označiti sprožitve, električni motorji, slaba vključila, tramvaji, električne železnice, masazne priprave in drugi vzroki na najbolj neprijeten način motiti radijski sprejem, se moramo za to zahvaliti le dejstvu, da imata način vplivanja na naše sprejemnike po glasbi in govoru iz oddajne postaje in način vplivanja po motnjah isto

elektromagnetsko podlago.

Armstrong si je dejal, da bi bilo treba zato zgraditi sprejemnik, ki bi pač ne reagiral na nihanje v napetosti, kakršne povzroča n. pr. blisk ali kakšen drug vir motenj, reagiral bi pa na vplive drugačne vrste po glasbi in govoru. Misel je preprosta, v dejanju pa je seveda ni tako lahko uresničiti. Napaka je bila v modulacijskem načinu dosedanjih oddajnikov, ki so jih gradili skoraj izključno tako, da so se nihaji oddanih zvočnih valov končno spreminjali v

električne napetostne nihaje

v sprejemni anteni, kjer so se na neprijeten način mešali z napetostnimi nihaji mo-

tenj. Oboji vplivi imajo tako zvano amplitudno modulacijo. Akustika in visokofrekvenčna tehnika pa poznata že davno še drug modulacijski način, ki ga imenujemo frekvenčna modulacija. Pri tej se ne modulira moč oddajnega vira temveč njegova valovna dolžina. Oddanemu visokemu tonu ustrezajo potem hitre, globokemu tonu pa počasne

spremembe frekvence.

prav tako ustreza močnemu zvoku znatna sprememba frekvence, slabotnemu pa majhna sprememba.

Iz tega je razvidno, da zahteva nova metoda predvsem nove oddajne postaje ali vsaj preureditev starih postaj, in to se v Ameriki ta čas dogaja. V Alpeneu kakšnih 25 km od newyorškega središča, si je zgradil Armstrong 40kilovatno oddajno postajo po svojih načelih, ki oddaja v valovno dolžino 7 m, torej s kratkim valom. Uredil je to postajo za frekvenčno modulacijo

z akustičnim območjem

skoraj vseh slišnih zvokov, torej skoraj za ves zvočni obseg od 16 do 16 tisoč hertzov. Najboljši dosedanjih oddajniki so obsegali komaj revščino 16 do 4500 hertzov! Nadalje je Armstrong zgradil posebne sprejemnike, kajti z navadnimi, ki so urejeni le za amplitudno, ne pa za frekvenčno modulacijo v zgoraj omenjenem smislu, sprejem ni mogoč. Novi sprejemniki so bili sploščena malo obilni, imeli so po 12 in več cevi ter jih je bilo upravljati na precej zamotan način, sedaj pa izdelujejo že sprejemnike, ki niso večji od navadnih

in tudi ne dražji!

V takšnih sprejemnikih se amplitudno modulirane motnje izločajo, frekvenčno modulirane oddaje Armstrongovih postaj pa se odražajo čisto in jasno ter z visoko muzikalno kakovostjo s skoraj neslišno podlago. V odmorih med oddajami in pri tihih oddajah ni slišati več nobenega šuma in vrenja ali celo pokanja, celo če prisloniš uho na zvočnik, ne slišiš skoraj nobenega nepoklicanega zvoka več. Tako je torej Armstrong

radijskim prenosom odprl novo bodočnost. Hudo je le to, da bo treba vse postaje preurediti in kupiti nove sprejemnike. Za industrijo, ki izdeluje radijske priprave, pa to seveda ni hudo...

A NEKDOTE

V cerkvi je klečala ženska pred podobo sv. Mihaela. Zbrano je molila in je na koncu prižgala novo svečo. Poleg te sveče pa je pritrčila še drugo svečo, ki se je ob svetnikovih nogah krivila.

Pridigar Swift je videl, kaj dela ženska in je vprašal:

»Kaj pa delate? Mar ste prižgali drugo svečo hudiču?«

»Tako je,« dejala ženska. »Človek mora danes povsod iskati prijateljev, ker nikoli ne ve, kam pride...«

K skladatelju Dvořaku je prišla nekoč mlada ženska, ki si je domisljala, da je rojena za pevko in je prosila glasbenika, če bi mu smela zapeti neko pesem. Dvořak ji je izročil note. Ko je odpela pesem do kraja, je menila: »Ta pesem se prav težko pojce. Dvořak je pristavil: »In tudi težko poslušaj.«

VSAM DAN ENA

»Kako to, da sam pomivaš posodo? Saj imaš vendar kuharico, ki ti vodi gospodinjstvo.«

»Ne — kuharico sem imel, zdaj je postala moja žena...«

(Politikena)

Milijonarka s prazno blagajno

Razmetavala je milijone s polnimi rokami

Ob prelomu stoletja je bila ena izmed najbolj znanih osebnosti v Parizu lepa Tereza Humbertova, »Velika Tereza«, kakor so jo splošno imenovali. S svojim možem, mladim pesnikom Frederick Humbertom, je razmetavala milijone s polnimi rokami. Dvajset let je z zaklepano blagajno varala svet, dokler se ni zgodil skandal, o katerem so po pariških ulicah še mnogo let prepevali zbadljivke. Sedaj pa je odločila usoda, da je Humbertova kot bedna starica v resnici dobila dedščino, potem ko je pol

človeškega življenja goljufala svet z izmisleno dedščino.

L. 1878 je bila poroka, ki je v javnosti dvignila mnogo prahu. V Toulousu se je mladi pesnik in sin predsednika trgovskega sodišča Humbert poročil z lepo Terezo Daurignacovo. Dočim je mladi mož prinesel v zakon eno najuglednejših imen v deželi, se je Tereza ponašala z imetjem 100 milijonov zlatih frankov. Ta denar ji je zapustil, kakor je pripovedovala, neki Američan, po imenu Crawford. Toda smola je hotela, da sta nastopala proti njegovi oporoki dva njegova nečaka. To je imelo za posledico, da je morala ga Humbertova hraniti tistih 100 milijonov frankov v zaprti blagajni, dokler bi se zadeva ne rešila pred sodiščem.

Tako je pripovedovala vsaj mlada žena, ki so se v njeni hiši na pariški Aveniji Velike armade zbirali najodličnejši prestolniški krogi. In svet ji je verjel, obiskovalci so obdvojali zapечатeno blagajno v stanovanju, vse ji je na ta račun posojalo denar, Tereza je odločala o modi, vsi pogledi so se obračali za njo, kadar je pri slavnostnih predstavah v operi stopila vsa posuta z dragulji v svojo ložo. Dvajset let sta z konca Humbertova s pomočjo posojil živila razpisno življenje.

L. 1902 pa se je bomba razpočila. Zavoljo številnih tožb je bilo sodišče prisiljeno, da odredi, naj se skrivnostna blagajna odpre in pregleda. V njej so našli samo knjigo Humbertovih verzov z naslovom »Resnični bogatini«. Zakonca sta še pravočasno ušla. Seveda je čar Velike Tereze potem kmalu izginil. Pozneje pa so jo prijeli in obsodili na daljšo ječo.

V poznejših letih se je nekdanja velika dama spremenila v bedno beračico, ki je živila le od milodarov. Te dni so jo našli le z veliko težavo v neki podstrešni sobici in ji sporočili, da ji je eden njenih bratov zapustil nekoliko tisoč frankov, tako da 80-letni ženci vsaj od glada ne bo treba umreti.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 7.
Moška in deška konfekcija vedno v zalogi. Na željo prvovrstna izdelava po meri v lastnem modnem salonu.

Agent za prodajo na obroke je naletel na zavarovalnega zastopnika
(Vart Hema)

SPORT

Največ bo danes — nogometa

Razen nogometašev bodo tekmovali tudi kajakaši, kolesarji, atleti in tenisaši

Današnji sportni spored je zelo bogat in precej pester, toda v splošnem bo le prevladoval spored z nogometom.

V Ljubljani bo dop. ob 9.30 rovanžna prv. tekma med Grafiko in Vrhniko, in sicer na igrišču Ilirije za Kolinsko tovarno.

Dopolodne ob 10.15 bo dalje še prv. juniorska tekma med mladima Korotana in Jadrana.

Popoldne ob 15. se bo na igrišču Ljubljane začel jubilejni nogometni turnir SK Svobode, na katerem bodo razen slavljence igrala za lične pokale še moštva Kranja, Hermesa in SK Ljubljane, tako da bodo v treh urah odigrane kar štiri tekme.

Kajakaši bodo ob 15. nad tencskim mostom izvedli tekmovalno za državno prvenstvo v slalomu s kajaki, na katerem bodo razen naših domačih nastopili tudi nekateri znani zagrebški vozači.

Na Dolenjski cesti bodo popoldne ob 14. startali kolesarji za prvenstvo ljub-

ljanskega podsveza, in sicer seniorji na 100 km dolgi progi Ljubljana—Trebne in nazaj, juniorji pa od Ljubljane do Stične in nazaj (60 km).

V Celju bodo imeli danes prvi atletski miting za vse kategorije tekmovalcev od mladincev do seniorjev, in sicer ob pol 9. na Glaziji.

V Mariboru bo danes popoldne ob 16.30 na igrišču SK Rapida prva kvalifikacijska tekma za vstop v nacionalno ligo, in sicer med SK Bato iz Borova in ISSK Mariborom. Tekmo, ki bo ob vsakem vremenu, bo sodil beograjski sodnik.

Glavni atrakciji današnjega sporeda pa bosta seveda oba velika dogodka v Zagrebu in Beogradu, in sicer nadaljevanje teniškega turnirja v evropskem polfinalu za Davisov pokal med Belgijo in Jugoslavijo in pa mednarodna nogometna tekma med Italijo in Jugoslavijo.

Kako sta igrala naša v Milanu?

(Izvirno pismo očividca teniškega srečanja med Jugoslavijo in Italijo)

Za malokatero mednarodno teniško tekmo je vladalo toliko zanimanja v milanskih in italijanskih sportnih krogih, kolikor za nedavno srečanje Italije in Jugoslavije. Vse dneвно in periodično časopisje je že ves teden pred tekmo pisalo o tem srečanju za Davisov pokal, kot veliki sportni prireditvi. In prav je bilo tako! O tekmi sami, ki je trajala štiri dni namesto tri, so poročila z raznimi ilustracijami strokovnih poročevalcev zavzemala kar po cele strani. Strokovni teniški poročevalci milanskega sportnega dnevnika »La Gazzetta dello Sport«, Vincenzo Cucchia, ki imenuje Puncčec »nepremagljivo trdnjavo«, »skalnatega močaka«, »težko havičico« itd., ne more dovolj prehladiti silo-

Franjo Puncčec

glavni steber naše teniške ekipe v vseh tekmah za Davisov pokal

vitega, vztrajnega, tehnično dovršenega in hladnokrvnega Franje, fizično in duševno neprimerljivo, ki je s svojim raketo vžgal »smrtonosne udarce (colpi micidiali)« tako naglo, borbinstvo in odločnostjo, da se je včasih vse iskriilo kakor izpod konjskih kopit. Prav tako tudi ostali poročevalci nimajo primernih besed, s katerimi bi označili vse sportne vrline in neukrotljivo ognjevitost in borbinstvo Puncčeca, ki je štiri dni obilno gostil ljubitelje tenisa in vsega sporta s svojimi mitraljeznimi »smashes« in »volleys«, proti katerim je bila posebno včasih še tako napeta in vzdržna Maginotova obramba nepogojna.

Tekma je bila na vzornem in aristokratskem igrišču »Porro-Lambertenghis«, last kluba »Tennis Milano«, ki je na skrajnem delu mesta in res krasen in udoben kakor teniški objekt, kakršnega zmore pač lahko samo milijonsko in bogato mesto kakor je bogati Milan. Razen glavnega igralnega prostora s tribunami je v istem obzidju še enajst igralnih prostorov, kjer trenirajo člani kluba. Igralci imajo na razpolago tudi moderno bazensko kopališče z lepo urejenimi slačilnicami ter primerno kavarno s terasami, velikim sečnatim vrtom in raznimi drugimi udobnostmi. Svečano lice so te dni dajale igrišču še posebno trobojnice obeh prijateljskih držav. Vse štiri dni je prisostvovalo tekmi ogromno občinstva in celo mnogo tujcev, razen Jugoslovencev tudi Nemcev in Angležev, ki niso hoteli izgubiti te izredne prilike. Ogromen in naravnost nevzdržen naval pa je bil v tekmo, ko je bil na sporedu double, kjer pa so bili mušketirji naravnost z lahko uokrotili italijansko dvojico Taroni-Cuccelli. Vse se je zdelo tako, kakor da sta se mlada Italijana že pred tekmo resno prestrašila in se že v naprej sprizajnila z

usodo. Tudi Mitit je ta dan z večjo srčnostjo pokazal svoje sposobnosti in je bil mnogo boljši kakor dan prej proti mlademu letalskemu častniku Canepelu. Enako brez odpora je prepustil tudi srečanje z De Stefanijem. Netočno je, da se je Mitit boril proti sodnikom in občinstvu. Kvečjemu se to nanaša na Puncčeca, če hočemo biti objektivni...

Najzanimivejši del vse tekme, ki se gledalcem nudi le malokdaj, je bilo nedeljsko srečanje Puncčec—Canepelu, v silovitem zadnjem singlu. Ne verjamem, da bi bil Canepelu — čeprav v sanjah — samo za trenutek mislil na svojo zmago, ker je preveč inteligenten in preračunljiv. Hotel pa je izgubiti nadvse častno, tako da je vse prisotne naravnost iznenadil in žel od vseh mnogo priznanja. Ni zastoj aviatik; boril se je kakor enokrilnik z ogromnim bombnikom, in sicer ne samo v obrambi, ampak je včasih tudi fanatično in silno napadal, da je celo Puncčeca večkrat spravil v zadrego. Borba v prvem setu, ki je trajal eno uro in dvajset minut, se je odigrala z srcem v roki, kakor pravijo Italijani. Puncčec je zmagal, kakor smo računali, toda šele v ponedeljek, ker je bila v nedeljo po nedovršenem tretjem setu (5:4 za Puncčeca) igra odgojena sporazumno z jugoslovenskim kapetanom dr. Pavlico, ne pa na zahtevo italijanskega kapetana. Sicer pa niti pravila za Davisov pokal ne dovoljujejo, da bi se igra nadaljevala po 19.30 uri. V tej tekmi je bilo toliko dramatičnih prizorov, posebno na tribunah, da se skoraj ne da povedati. Videli sem, kako so se milanska dekleta — in tudi gospe — kar mrzlično tresle, škripale z zobmi in se objemale pri vsaki dobljeni točki njihovega ljubljence. Priznati mi je treba, da je bil tudi Krpan iz Čakovca deležen marsikakega aplavza in priznanja. Pri tem je bila seveda najbolj glasna gruča prisotnih jugoslovencev. Razburjenje je še povečalo nenavadno močan veter, ki je pihal vse popoldne in neumljeno sipal rdeč prah v oči igralcem in gledalcem. Zelo napet je bil tudi tretji set v ponedeljek, ki se je končal z zmago domačine 8:6, čeprav pred mnogo manjšo množico ki pa ni bila nič manj navdušena. V četrtem setu se je Puncčec slednjič odločil za zaključek. Takrat se je z levim naskokom vrgel na nasprotnika in ga res tudi odpravil po kratki in silni borbi z 6:3, na kar je od veselja vrgel rakete v zrak in skočil kot srnjak čez mrežo. Nato sta si oba velika borec krepko stisnila roko, občinstvo je bilo burno pozdravljalo.

Takoj nato so vsi po vrsti čestitali Puncčecu ter jugoslovenskim predstavnikom, predvsem predsednik prof. Bonaccossa, italijanski kapetan, sodnik in drugi. Vse dni prej so prisostvovali tekmam številni odličniki, med njimi gen. Vaccaro, predsednik ital. sportske zveze, zvezni tajnik faš. stranke za Lombardijo, Rino Parenti, nečak duca, Vito Mussolini, ravatelj lista »Il Popolo d'Italia« mnogo generalov in drugih odličnih predstavnikov. Z jugoslovenske strani je bil navzočen gen. konzul Milan Stanković z gospo, konzul dr. Ranko Mikičič, vojaški ataše major R. Trojanović, tajnik po. lanišča Tija Plamenac in tiskovni ataše Miloš Crnjanski ter mnogo drugih članov jug. kolonije.

Ob zasluženju in junaško priporjeni zmagi, ki je Jugoslovenom odprla pot v evropski polfinale, se veselijo in čestitajo belim mušketirjem vsi Jugoslovenci, z nado kakor je prepričevalno izjavil trener Vissault, da še niso zaključili zmagoslavne pohoda in bi po vsej pravici to pot morali pripasti Davisov pokal jugoslovenski ekipi.

(Poročilo o današnjem prvem dnevu iger med Belgijo in Jugoslavijo v Zagrebu, objavljamo na 2. strani.)

Pred občnim zborom JZSS

Danes ob 8. bo v beli dvorani hotela Union XVII. redni občni zbor Jugoslovenskega zimsko sportnega saveza, naše vrhovne vsedržavne sportne organizacije, ki ima svoj sedež v Ljubljani in šteje še zmerom največji del ali sploh vse aktivne zastopnike te panoge v naši ožji domovini. Če se ne motimo, tudi letošnji občni zbor naših zimskih sportnikov ne bo prinesel bistvenih sprememb, vendar pa je bilo v teku sezone nekaj dogodkov, ki obetajo v današnjih razpravah morda le nekaj živahnije razprave. V splošnem pa lahko računamo, da bo vodstvo našega blednega sporta ostalo slej ko prej v rokah preizkušenih delavcev in funkcionarjev, ki so ga dozdaj dolga leta vodili v splošno zadovoljstvo. Pred nami so poročila posameznih saveznih funkcionar-

jev, iz katerih zaradi pomanjkanja prostora povzamemo lahko le glavne podatke iz poslovanja preteklega leta.

Poročilo generalnega tajnika g. Toneta Kunstja ugotavlja med drugim, da se upravni odbor JZSS zaveda, da je svojo dolžnost v vsem izpolnil in je v danih razmerah in s sredstvi, ki so mu bila na razpolago, storil največ, kar se je dalo napraviti. Upravni odbor glede svoje sestave v zadnjih letih ni imel posebne sreče in je moral prav zaradi tega večkrat spreminjati svojo sestavo. Menjala so se razni savezni funkcionarji, toda kljub temu je bilo delo upravnega odbora in posameznih odsekov lepo složno in v celoti usmerjeno za napredek smučarskega sporta. Savezna pisarna je morala letos opraviti mnogo večje delo kakor prejšnja leta in je razen tega mnogo tega dela opravila tudi sama po sebi — brez sej. Tudi sa-

vezni odseki so marljivo poslovali in je bil med vsemi najbolj agilen tehnični odsek, ki je res izvršil veliko delo, čeprav morda s njim niso bili vsi zadovoljni. Pri tej priliki omenja g. generalni tajnik, da se članstvo z rednimi izjemami ni zavedalo svojih dolžnosti nasproti savezu, tako da v teku poslovne dobe ni bilo mogoče izdati popolna pravila in pravilnice, kakor je bilo v načrtu prejšnje leto. Tudi v mladinskem odseku je bilo zanimanje članstva mnogo precejšnje, da bi bil mogoče dovesti vse stave naloge. Propagandno statistični odsek je izvršil veliko delo v statističnem pogledu in letos je prvič izdelal pregled o članstvu pri JZSS, čeprav po krivdi članov samih še zmerom ni popoln. Veliko vez med savezom in članstvom so opravljale številne okrožnice, ki pa jih članstvo kljub opetovanju pozivom ni upoštevalo v dovoljni meri. Disciplinarni se je v teku leta nekoliko izboljšal, toda značilno je, da so se pokazali največjaš najmlajši člani in prav letos se je pokazalo, da bi se je v smučarstvu morali starejši učiti od mlajših.

Med posadaveži je bil najpomembnejši in najdelavnejši in tudi po tekmovalnih najboljši številni zastopnik gorenski, s katerim pa savezna uprava v administrativnem in disciplinskem pogledu ni bila najbolj zadovoljna. Bilo je mnogo razprav in različnih mnenj o njegovem delovanju, toda navsezadnje se je le izkazalo, da je imela savezna uprava prav; JZSS pa je obžaluje, da so se iz vrst delavcev izločili nekateri, ki jih bo težko pogrešati. Tudi ljubljanski podsavez v administrativnem pogledu ni bil na višku; tehnično delo pri njem pa je trpelo zaradi slabega vremena in oddaljenosti od terenov in snega. Mariborski podsavez je bil zelo delaven v tehničnem pogledu in je tudi v administrativnem spadal skupno z zagrebškim med najboljšje v savezu. Zagrebčani so imeli največ težav s snežnimi razmerami, letos pa jim je vendar uspelo, da so na svojih tleh — na Sljemenu — odlično izvedli državno prvenstvo v klasični kombinaciji. Enako agilen je bil tudi podsavez v Sarajevu, medtem ko o beograjskem ni mogoče trditi enakega. O slabem poslovanju tega podsveza je marsikaj že med letom izšlo v dnevnem tisku in je nekateri najbolj kričali primere iz one dobe objavil že naš list. Novo izvoljena uprava beograjskega podsveza se je zdaj resno lotila dela in upa se lahko, da bo ta podsavez prihodnje leto tudi med onimi, ki mu ne bo prigovarja.

Generalni tajnik se nato v svojem poročilu precej obširno peča z radijsko oddajno službo o priliki svetovnih smučarskih tekem v Zakopanem in popolnoma upravičeno ugotavlja, da je ljubljanska radijska postaja te prireditve, na katerih je našo državo zastopal velik del Slovencev, popolnoma ignorirala. Mnogo težav je imel savez tudi s preskrbo dopustov za tekmovalce, pri čemer pa pohvalno ome-

V nekaj vrstah

Beograd : Sofija 3 : 2

Te dni imajo v Beogradu zanimiv teniški turnir med Beogradom, Bukarešto in Sofijo. O bolgarskih igralcih smo že pred kratkim pisali, da ne pomenijo nič posebnega, medtem ko je popolnoma drugačna stvar z Rumuni. Njihova zastopnika Caralulsi in Schmidt sta dobro znana turinška igralca in so imeli Madžari mnogo posla z njima, da so ju s tesnim 3:2 iztisnili iz tekmovalca za Davisov pokal. Rumunom je seveda največ od tega, da bi letos osvojili krasen srebrni pokal rumunskega kralja Karola, tembolj ker so ga dobili prehodno že dvakrat in bi ga sedaj — v primeru tretje zmage — prešli v trajno last.

Najprej sta v tem turnirju nastopili reprezentanci Beograda in Sofije. Beograd sta zastopala Smerdu in Radovanović v singlu ter Konjović-Laslo v double, med katerimi so vsi štirje pokazali svojo premoč nad Bolgari, pa se pri tem niso baš preveč naprezali za boljši rezultat.

Podrobno je bilo v singlih takole: Smerdu : Mladjov 6:4, 6:4, 6:1. Radovanović : Jordanov 6:3, 6:3, 6:0, ali skupno 2:0 za Beograd.

V double so Bolgari proti pričakovanju nudili hud odpor in sta Konjović in Laslo zmagala šele v petih setih 3:6, 1:6, 6:2, 6:4, 8:6. Ostali dve partiji so Beograščani predali Bolgarom brez borbe.

V ostalem je zanimivo, da je JTS suspendiral vse Beograjski teniški klub zaradi neudeležbe njegovih igralcev na nacionalnem prvenstvu, in sicer vse igralce s funkcijami vred. Jedro sporta je v tem, da Brnović, odličnega juniorja BTK, pri savezu nočejo verficirati niti mu dati dopustnogo iz starega kluba. Prav za prav je to tudi del borbe med sportnim Zagrebom in sportnim Beogradom.

★

Motociklistične dirke za veliko nagrado Jugoslavije, ki bi morale biti prihodnje nedelje pri Sv. Nedelji blizu Zagreba, so bile iz tehničnih razlogov preložene na jesen, in sicer na dan 3. septembra.

Na nedavnem občnem zboru sabljarskega saveza v Petrovgradu je bilo med drugim sklenjeno, da bo prihodnje leto tekmovalne za državno prvenstvo v Ljubljani v izvedbi SK Ilirije. H kraju je bila sprejeta še spomenika, ki naglašajo pomen sabljarskega sporta v vseh kulturnih državah in zato priporočajo raznim ministrom, naj bi lepi sport čim prej uvedejo kot obvezni predmet v vse prosvetne ustanove, začeniši od srednjih pa do visokih šol.

Jugoslovanski atletski savez je prejel ponudbo nemškega saveza, ki bo najbrže tudi sprejeta, da naj bi bil v dnevih 28. in 29. julija v Celovcu mednarodni atletski troboj med Jugoslavijo, Rumunijo in Nemčijo. Nemci predlagajo obem, naj bi bila te vrste tekmovalnja v bodce redno vsako leto v eni izmed omenjenih držav.

Nekateri listi beležijo vest, da namerava znani nemški teniški igralec von Cramm postati šved in da bo lahko kot novi državljan po dveh letih že igral v švedski ekipi za Davisov pokal.

Mariborčana v reprezentanci jugoslov. železničarskih klubov. V proslavo 70letnice rumunskih državnih železnic bo v dnevih od 9. do 11. junija v Bukarešti meddržavna nogometna tekma med reprezentancama železničarskih klubov Rumunije in Jugoslavije. V jugoslov. reprezentanci bosta igrala Ronjak in Antolič, člana SK železničarja iz Maribora.

nja. Kranjskega industrijskega društva na Jesenicah, ki je šla v tem pogledu tekmovalcem širokogrudno na roko.

JZSS je imel v teku sezone mnogo načelnih razgovorov glede aktivnega udeleževanja v smučarstvu s Savezom SKJ, z ZFO, z jugoslovenskim olimpijskim odborom, s savezom sportnih savezov ter z raznimi ministri in krajevnimi oblastmi. Med temi je treba posebej omeniti ministrstva za telesno vzgojo, ki je z velikim zanimanjem spremljalo delo v savezu in ga tudi s navdušenjem in vsemi razpoložljivimi sredstvi podprlo. Na pobudo tega ministrstva je bila v prvih dneh novembra 1933 v Ljubljani važna konferenca zimsko-sportnih delavcev, ki je pokrenila temeljito pripravljenost misel organizacije svetovnega smučarskega prvenstva v Jugoslaviji.

Poročilo generalnega tajnika se nato podrobno bavi z obojema JZSS do smučarskih organizacij v tujini in ugotavlja z zadovoljstvom, da so bili vseskozi prisrčni. Posebno velja to za poljski smučarski savez, kjer so odposlanci našega saveza dobili dragocene informacije in podatke za izvedbo podobne organizacije v prihodnjih letih pri nas.

JZSS je letos kot svoje najvišje priznanje podelil zlati savezni znak najbolj uspešnemu letošnjemu tekmovalcu Cirilu Pračku, ker je bilo tako odlikovanje enakovredno Francu Smoleju podeljeno za krasne uspehe v tujini že pred leti.

O kraju se g. generalni tajnik z besedami tople zahvale spominja odstopivšega predsednika JZSS g. dr. Pavlina, ki je s svojimi denarjem omogočil, da se je dal izvesti bogati spored, ki ga ima JZSS za seboj v pretekli sezoni.

V poročilu smučarsko-tehničnega odseka g. Staneta Predaliča čitamo najprej podrobne podatke o saveznih treningih za vse smučarske discipline, nato pa podrobne podatke o doseženih uspehih na tekmah za državno prvenstvo v klasični in alpski kombinaciji ter v vztrajnostnem teku na 30 km. Dalje vsebuje poročilo podrobne številke o saveznem prvenstvu v samostojnih skokih, o stafeti na 4x10 km in o juniorskem državnem prvenstvu. Obširno poglavje je posvečeno inozemskim tekmovalcem naših tekmovalcev, tako v Zakopanem, Harrachsdorfu, Celovcu, na Dobruču, v Rumuniji, v Cortini d'Ampezo in v Sestrieru.

Vzorno sestavljenemu tajniškemu poročilu je priključeno še poročilo blaginjak ter mladinskega (pod vodstvom prof. Vinka Zaletela) ter propagandno-statističnega odseka (v rokah Bože Kramaršiča) in Zbora smučarskih učiteljev (izpod peresa načelnika Jerneja Jelenca). Iz vseh teh poročil se vidi, kako so bili tudi ti odseki delovni v okviru danih možnosti ter so v svojem področju tudi zabeležili lep napredek v podrobni organizaciji našega smučarstva.

Še enkrat dirka okoli Srbije

Srbije

Dvakrat smo po končani kolesarski dirki okoli Srbije že pisali o vtihih posameznih udeležencev na tej prireditvi, prvič z besedami pohvale in priznanja, drugič z besedami kritike in graje, vse tako, kakor so nam pripovedovali udeleženci sami. Po znanem načelu, da želimo o vsaki stvari slišati le obe plati zvona, bi bila za nas razprava o tej vožnji prav za prav že zaključena. Toda zdaj se je oglašil še tretji — kolesarske zadeve so sporne na tri strani — in sicer funkcionar ljubljanske kolesarske podzveze in vodja šestorice naših dirkačev g. Stanek Pleško, ki navaža še nekatera dejstva, ki ne smejo ostati neobjavljena. Njegove trditve mečejo razen tega precej slabo luč na onega kolesarja, ki je na dirki okoli Srbije videl vse samo slabo, ni pa bil dovolj kritičen tudi glede samega sebe. G. Pleško navaža med drugim:

Pisec drugega članka o podrobnostih s kolesarske dirke okoli Srbije v našem cen. listu spada med nedisciplinirane sportnike, trdi pa ponekod tudi neresnične stvari. Kot vodja ekipe sem se zelo trudil, da bi našim vozačem priskrbel vse po želji in zato sem se z odločilnimi faktorji že v naprej dogovoril glede vseh podrobnosti prehrane in stanovanja. Ko smo prvič dobili tamkajšnjo hrano, ki našim vozačem ni ugajala, sem dobil pojasnilo, da so bili prireditelji pripravi, da nam bodo s takšno hranonajbolj ustregli, v poznejšem poteku dirke pa po svojih močeh poskrbeli za drugačno. Hrana je bila v ostalem več kot zadostna in tudi okusna. Kdor je ostal kdajkoli brez kosila ali brez zajtrka, je bila tega kriva le njegova malomarnost. Pri prenočitvi je veljalo načelo, da so dobili boljša ležišča oni, ki so častneje nastopali na dirki kakor ostali.

Tudi glede rešitve finančnega vprašanja g. K. S. ni povedal vsega točno. Po odstopu prvih tekmovalcev je bil sprejet sklep, naj se pošlje 11 vozačev domov, in sicer tako, da se jim plača vožnja do Beograda (kar je znašalo vsega 57 din), razen tega pa je vsak od njih dobil tudi 150 din. Po prihodu v Beograd ti udeleženci niso mogli odpotovati takoj, ker niso imeli veljavnih povratnih kart, zato pa so dobili za čas čakanja vse, kar so zahtevali in še 130 din v denarju. Dejstvo je, da je vsak vozač dobil 350 din dnevni, čeprav je bilo sklenje-

no v naprej, da vozači, ki ne bodo tekmovali do konca, nimajo pravice zahtevati dnevnice in avtomatično izpadejo iz tekmovalstva.

Poudariti bi hotel še to, da je bilo na tej dirki 700 km ceste odlično, 200 km vsaj takšne kakor so naše, na ostalih 100 km pa je bila kaldrma. Organizacija je bila takšna, da je mi še dolgo ne bomo kos takšne. Predvsem zato, ker nimamo finančnih sredstev in pa zato ker pri nas ni pravega razumevanja za tako veliko organizacijo.

Iz SK Ljubljane. Jutri, v ponedeljek, 5. t. m. seja u. o. ob 19.30 v klubovnem tajništvu, Beethovnova ul. 19.

SK Jadrana. Danes ob 11. obvezen sestanek za vse igralce I. garniture pri M. Sokliću, Trnovo, Pred konjušnico 4. Predsedstvo.

Kolesarska podzveza Ljubljana razpisuje podzvezno prvenstvo za A) in B) kategorijo na progi Ljubljana-Trebne in obratno, ki bo dne 4. junija s provizoričnim startom pri gostilni Gasperlin v Zadvoru (Vevče). Oficialni start bo pa pri gostilni Jelačin na Dolenjski cesti. Kategorija A) starta ob 14. ter vozi do Trebnjega in obratno (100 km). Kategorija B) starta ob 14.15 ter vozi prav tako kakor A), samo da gre proga do Stične in obratno (60 km). Oficialni cilj je pri Jelačinu na Dolenjski cesti, dočim je častni cilj pri Gasperlinu v Zadvoru. Razdelitev daril bo v gostilni Gasperlina v Zadvoru ob 18. Ker je ta dirka istočasno izbirna za juniorsko državno prvenstvo v Zagrebu, je za juniorje start obvezen. Prijava za obe skupini 10 minut pred startom. Vozi se v smislu zveznih pravil. Sodniki in funkcionarji podzveze naj bodo na startu točni.

Največja tovarna kuhinjskih strojev na svetu razstavlja

Med velika podjetja, ki letos prvokrat razstavljajo na mednarodnem ljubljanskem velesejmu, spada tudi tvrdka Alexanderwerk A. v. d. Nahmer A. G. iz Remscheida v Nemčiji, ki šteje s svojimi 3000 delavci med največja podjetja za izdelovanje kuhinjskih in živiliških strojev na svetu.

V svoji okusno prirejeni veliki kofli, ki nedvomno spada med najbolj reprezentativne na velesejmu, razstavlja tovarna veliko izbiro vzorcev iz svojega fabrikacijskega programa, v prvi vrsti moderne stroje za mesnice in kuhinje, ki se tudi pri nas bolj in bolj udomačuje.

Mesar bo našel tu poleg normalnih strojev na transmisijski pogon in poleg novovrstnega stroja za polnjenje klobas z avtomatičnim mazanjem še veliko izbiro vsakovrstnih modernih strojev z ugrajenim elektromotorjem, kakršnim dajejo zdaj prednost tudi vsa sodobna urejena podjetja v Sloveniji. Poleg oblikovno lepo izvršenega električnega volkca (stroja za rezanje mesa), elegantnega stroja za rezanje drobnja in tako zvanega »elektro dvojkara«, ki je kombinacija obeh, je deležen prav posebnega zanimanja tudi motorni polnilce klobas na pogon s tlačnim oljem, ki je to pot sploh prvikat razstavljen. Omeniti je treba tudi električne narezkavalne stroje, ki morajo biti po svoji okusni izdelavi v pravi okras vsaki trgovini.

Gostilničarji, restavratelji, hotelirji in upravniki kuhinj na zavodih in ustanovah se bodo posebno zanimali za velike kuhinjske stroje. Med njimi bodo v koji »Alexanderwerk« odkrili v prvi vrsti velik mešalni in stepalni stroj, pri katerem se brzina lahko zdržema regulira, in ki razen tega dopušta še pogon drugih pomožnih strojev. Tu je dalje znameniti »kuhinjski motor« teh tovarn, ki se lahko pritakne k vsakemu kuhinjskemu stroju in ki je bil doslej prodan že v desettisočih primerih. Je to idealen pogonski agregat za vsak kuhinjski obrat, ki prehranjuje do 150 ljudi. Tu lahko en sam motor žene skoraj vse kuhinjske stroje, kolikor se jih potrebuje: mesoreznilce, droboreznilce, ribežer, stroj za narezovanje in sekiranje zelenjave, dalje mešalnico, stepalnico, stiskalnico za sadni sok, pasirnilco, stroj za smazanje in osterenje nožev in vilice, kruhoreznilce, slačedolnico itd. Ta bogata izbira kuhinjskih pomagal je slednjič izpolnjena še z veliko, avtomatično delujočo kruhoreznilco, razdeljevalnim strojem za surovo maslo, ki omogoča odmerjanje popolnoma enakih porcij ter z izredno praktično lupilnico za krompir.

Nedvomno bo obisk kol 189 — 197 »Alexanderwerk« v paviljonu »G« izredno poučen za vse interese, zlasti še, ker bo večina strojev v obratu. (—)

Letošnji rojstni dan angleške kraljice matere

Na letošnji 72. rojstni dan angleške kraljice-matere Mary so bile vse javne zgradbe v Londonu okrašene z državnimi zastavami. Običajni slavnostni obed pa je odpadel, ker kraljica zaradi nedavne nezgode z avtomobilom še vedno ne sme zapustiti svojih apartmanov v Marlborough Houseu.

Malta je dobro utrjena

Guverner Malte je imel te dni nagovor, v katerem je sporočil, da je Malta nezavzeta. Obrambno topništvo otoka je v primeri z lanskim letom za četo odstotkov močnejše.

Najnovejši izdelek Opelovih tovarn,

znanih po izvrstnih, trpežnih, ekonomičnih vozilih »Kadette« in »Olympia«, po luksuznem, udobnem »Admiralu« ter »Blitz« tovornih vozilih, je nova tipa »Kapitan« svojaka v konstrukciji in obliki. Novi Kapitan: Karoserija iz odporne jeklene pločvine s principom samonosilnosti, petdesetdeset, nadomestna štiridesetletni Super-6. Dimenzije znatno večje, teža ista; odlično premaguje terenske prilike, stalna hitrost 112, maksimalna 130 km. Tehnične posebnosti: lahko upravljanje na ovinkih, sposobnost vzpona v direktni 11/4, v prvi brzini 35%, brezhibno delovanje špihalnih vzmeti s hidravličnimi blažilci. Motor je 6-cilindrski, 60 ks. Svojo odlično, brezhibno konstrukcijo, ki predstavlja najnovejšo pridobitev na polju avtomobilizma, je temu vozilu zagotovljena dolga nemotena obratna doba.

Tovarna M.A.N. je s svojim uveljavljenim produkcijskim programom za Dieslova vozila, ki obsega vozila od 3 do 9 ton

tovorne teže, učinkovito zastopana. Ze dolgo je Jugoslavija odlična odjemalka teh stabilnih in robustnih vozil; več eto voz je bilo samo zadnja leta odpravljenih v Jugoslavijo. Številni avtobusi, ki vršijo promet po mestih in na deželi, uživajo pri prometnih podjetjih izvrstnih sloves. Vprav v hriboviti pokrajini s težavnimi cestnimi razmerami za danem nudijo nove dokaze svoje zanesljivosti.

K uspehu M.A.N. Dieslovih vozil v Jugoslaviji je močno pripomogla vzorno izgrajena trgovinska organizacija z obilno zalogo nadomestnih delov. Za strokovno oskrbo vozil jamči tudi dejstvo, da so zadnja leta številni domači monterji obiskali tvornice v Nürnbergu in so si tam pridobili v specialnih točajih posebno strokovno znanje.

Zastopstvo: Deza-Beka v paviljonu J na velesejmu pa razstavlja tudi vozila Chevrolet in Buick.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—, dopolni la živitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pisnu obnemo s naročilom, ali pa po poštini položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

V gostilni Pri Lovcu, Rimska c. 24

BLEIWEISOVA 2.

Domača in dunajska kuhinja. Izborna pristna vina. Domača žganja. Likerji. Pivo v vrčkih. Torte, pecivo, delicatese.

Express-kava din 1.—

Kam pa, kam?

Beseda 1 din, davek 3 din za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Gostilna Turk
v Strelški ulici toči izvrstna dalmatinska vina. Miza in topla jedila. — Morske ribe. — Vljudo vabljeno. 13882-18

Vabimo na koncert
Gostilna Rahne priredila veliko zabavo. Dobra pijača in jedila. — Vabi Rahne. 13928-18

So ptičje zbrane
v planine letajo mladini namenjajo, da ples da nes je. Gostilna Kramar 13942-18

Gostilna Martine
Zg. Šiška
Danes pomnožno jaz! Ples! Velika plesna dvorana! So be za zaključne družbe! Senčnat vrt! Odprto do 2. ure! 13887-18

V gostilni Putrich
danes ples do 2. ure. Izborna vina Gorka in mizna jedila. Vljudo vabljeno. 14048-18

Patentirane
„Super“
tehtnice
drž. žigosane

Špecerije, mesarji, peki!

Ne mučite se več z Vašimi navedenimi tehnikami na uteži, ker dobiti že za nizko ceno praktične, točne, trpežne in lepe »Super« tehtnice, ki tehtajo brez uteži. Obiščite nas na Ljubljanskem velesejnu paviljon »G«.

Iščemo zastopnika za Slovenijo.
TVORNICA TEHTNIC J. SEBEŠČEN,
Subotica — Tel. 662.

Oglasi v »Jutru« imajo vedno največji uspeh!

G. T. Rotman:

S Pegazom — okrog sveta

59
Jojmene, jojmene, ali je znal kralj Lipilapi teči! Kakor blisk je šinil iz svoje »palace« in zdiral po puščavi, gospod Jodelberger in njegovi levi pa za njim. Siromak je vokal in tulil na vse pretege. Nazadnje je eden izmed levov dohitel. Trepetaje je padel Lipilapi na kolena...

60
Ta čas je bil gospod Vrtačnik našel ubogega Petra. Nesrečni deček je ležal v kotu, priklenjen z debelimi verigami, ki so bile zavarovane z obsebnimi ključavnicami. Toda na srečo je visel ključ tik zraven na steni, in tako je bil Peter hitro rešen iz strašnega položaja. Ubogi deček je bil od prebitega strahu ves izmučen in skoraj ni mogel spraviti glasu iz sebe.

Samostojno šiviljo

za izdelavo plesnin z okrobo sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Izdelava«. 13610-1

Natakarico
vzamem takoj. Dam tudi na račun gostilno v okolici Ljubljane. Prednost imajo samo s kavcijo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kavcijo zmožna«. 13869-1

Pletilja
za rokavice in navtikalne takoj dobiti mesto. Naslov v vseh posl. Jutra. 13860-1

Mlajši prodajalec
za prodajo jedil in pijač pri vlakih dol službo. Navedbo znanja jezika in prednostno znanje nemškega jezika. 13866-1

Zenska
inteligentna, bolna na raku, jetnik ali spolno naj zaupno navi naslov (opis) na ogl. odd. Jutra pod »Sprejemne«. 13977-1

Frizerko
perfektno v vseh delih, prvotno mesto, sprejem. — Dobro mesto, Salon Mrak, Radovljica. 13985-1

Gospodinja
mlada in sposobna se išče. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gospodinja«. 14080-1

Posušeno služkinjo
zmožno vseh hišnih del — sprejme rodnina 2 oseb. Vprašati: Cesta v Rožino dolino 30, pritličje. Takojšen nastop. 14138-1

Mizarskega pomočnika
pohištvenega, dobrega, — sprejem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Škrbine & komp., Vižmarje, št. Vid nad Ljubljano. 14099-1

Frizerka
starejša, dobra ondulerka, dobi takoj službo. Ag. Krajnc, Celje, Razlagova ulica. 14117-1

Vrtnarskega pomočnika
in vajenca, zanesljivega pridnega in poštenega, — sprejem takoj. Vrtnarstvo Adolf Vatovac, Vrazov trg. 14094-1

Servirko za hotel
na Gorenjskem sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gorenjsko 6«. 13785-1

Gospodinja (bono)
išče m. kot otkom s perfektnim znanjem nemščine. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra«. 13756-1

Urarskega pomočnika
za Zagreb popolnoma samostojnega in sposobnega za popravilo in montažo novih in sprejem. V ponudbi navedi koliko časa je pomočnik, kdaj lahko nastopi in zahtevno plače. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »6333«. 13606-1

Frizerko
perfektno sprejem, salonski Rozman, Kranj. 13706-1

Pisarniško moč
za samostojno delo, pred vsem veščo slovenske in nemške trz. korespondence, takoj sprejem. Ponudbe pošljite na ogl. odd. Jutra pod »Pridna moč«. 13711-1

Mesarskega pomočnika
takoj sprejme Jos. Zajc, Stična. 13714-1

Foto retušerji!
Nudim plošče za retuš na dom. Foto Jug. Kranj. 13788-1

Kuharica
30 do 40 let stara, poštena, pridna, za vse hišne posle, večje okusne dobrane, posebno prikuhe, kuhane fine močnatne jedi (razen torte in dr.) sladkarije, dobi mesto. Plača dobra. Naslov v vseh posl. Jutra. 13781-1

Več izvežbanih zidarjev
ki se razumejo na vsa dela ter enega predelavca sprejme stavbno podjetje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Celo sezono«. 13676-1

Brivski pomočnik
s 4 letno prakso, bi rad premeniti službo. Gre tudi na leto. Nastop takoj ali po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Staneu Strausu, Sočani«. 13681-1

Tamburirarico
za kumbar stroj takoj sprejem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »4 din na uro«. 13612-1

Brivskega pomočnika
dobrega delavca, sprejem takoj. Naslov v vseh posl. Jutra. 13681-1

Prodajalka
starejša, samostojna moč iz dežele dobi mesto takoj v trgovini z mešanico blaga. Naslov na pod. Jutra pod »Maribor pod »Samostojna«. 13819-1

Gospodinja na deželo
zanesljivo, samostojno, dobro kuharico, večjo vseh gospodinskih del in isto, takoj sprejem. Ponudbe s sliko v nemščini na pod. Jutra v Mariboru pod »Samski gospode«. 13814-1

Zagarja
sprejem za takoj, Linhartova 16, trg. karva. 13824-1

Blagajničarko
takoj sprejem. Predstavite se osebno v hotelu Stara Pošta, Kranj. 13993-1

Praktikant
za tovarniško pisarno na deželi, absoluten meščan, slika, vreden in marljiv dobi mesto. Lastno ročno pisane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Slika tovarna«. 13846-1

Mizarskega pomočnika
dobrega, sprejme mojster za skupno delo. — Gregorčičeva 17b. 13991-1

Krojaškega pomočnika
za prvotnost velike komade in vajenca takoj sprejme Sommer, Celje, Gosposka št. 2. 13811-1

Korespondentko
s perfektnim znanjem srbohrvaškega in nemškega jezika, kakor tudi obeh stenografij išče večja tovarna. Prednost imajo osebe z znanjem iz katerega drugega jezika. Ponudbe na ogl. odd. Jutra z navedbo zahtevkov pod »Slika«. 13809-1

Kolarski pomočnik
dobi takoj službo. Alojz Vrečko, Škofja vas 29, Celje. 13810-1

Frizersko ali briv. pomočnik
takoj sprejme Alojz Čoh, frizer, Dol pri Hrastniku. 13796-1

Kuharico
sprejeto in sposobno, išče srednjeverjale gostilna. Navedbo znanja jezika na ogl. odd. Jutra pod »Slika kuharica«. 13996-1

Mlajšega uradnika
(praktikanta) sprejme takoj industrijsko podjetje v Ljubljani. V pošto pride samo marljiva moč. Ponudbe z navedbo znanja jezika na ogl. odd. Jutra pod »Vestna moč 77«. 14001-1

Natakarja in kuharico
samostojno, sprejme takoj večja restavracija v Ljubljani. Naslov v vseh posl. Jutra. 14006-1

Frizerko
dobro moč, sprejem. Novi trg, Breg št. 1, Fr. Cokan, Ljubljana. 14003-1

Dva krojaška pomočnika
za velike komade za stalno sprejme Franjo Škrbec, Lož. 14038-1

Zakonski par
z enim otrokom, vešč vseh kmetijskih del dobi mesto na letnem posestvu na Dolenjskem. — Ponudbe na Beti Baloh hotel Windischer, Novo mesto. 14035-1

Zanesljiva, izobražena vzgojiteljica
perfektna v nemščini, dobi mesto pri večjih otrocih. Spricvala s sliko se prosijo na Norveški konzulat, Beograd, Katičeva 10. 13812-1

Spretna pletilja
dobi takoj mesto pri Križaniču v Grosupljah 1. 13765-1

Prvovrstno kuharico
sprejem za vsa hišna dela. Dobra plača. Naslov v vseh posl. Jutra. 13948-1

Frizerko
dobro ondulerko sprejem takoj. Mesto stalno. Salon Wildmann, Napoleonov trg Ljubljana. 13929-1

Brivski pomočnik
mlajši, dobi stalno zaposlitev pri Sinkovec Albin, Ljubljana, Dolenjska cesta. 13958-1

Kurjača
izprašena, sprejme takoj. Mizarska družba, Hrenova ul. 8, Ljubljana. 14106-1

Dva sodarska pomočnika
pridna in zmožna, dobita stalno službo, Josip Gumzej, Celje. 14116-1

Učiteljski par
sprejme dobro kuharico za vsa gospodinska dela. Večletna spricvala pogoj. Plača po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna služba«. 14120-1

Natakarico
plačilno, simpatično takoj sprejme boljša restavracija v Ljubljani. Naslov v vseh posl. Jutra. 14076-1

Natakarice
sprejete, simpatične in poštene za stalno službo, išče prvotnost restavracija. Oferte na ogl. odd. Jutra pod »Sposobna«. 13970-1

Mizarskega pomočnika
dobrega, sprejme mojster za skupno delo. — Gregorčičeva 17b. 13991-1

Blagajničarko
takoj sprejem. Predstavite se osebno v hotelu Stara Pošta, Kranj. 13993-1

Praktikant
za tovarniško pisarno na deželi, absoluten meščan, slika, vreden in marljiv dobi mesto. Lastno ročno pisane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Slika tovarna«. 13846-1

Mizarskega pomočnika
dobrega, sprejme mojster za skupno delo. — Gregorčičeva 17b. 13991-1

Krojaškega pomočnika
za prvotnost velike komade in vajenca takoj sprejme Sommer, Celje, Gosposka št. 2. 13811-1

Korespondentko
s perfektnim znanjem srbohrvaškega in nemškega jezika, kakor tudi obeh stenografij išče večja tovarna. Prednost imajo osebe z znanjem iz katerega drugega jezika. Ponudbe na ogl. odd. Jutra z navedbo zahtevkov pod »Slika«. 13809-1

Kolarski pomočnik
dobi takoj službo. Alojz Vrečko, Škofja vas 29, Celje. 13810-1

Frizersko ali briv. pomočnik
takoj sprejme Alojz Čoh, frizer, Dol pri Hrastniku. 13796-1

Kuharico
sprejeto in sposobno, išče srednjeverjale gostilna. Navedbo znanja jezika na ogl. odd. Jutra pod »Slika kuharica«. 13996-1

Mlajšega uradnika
(praktikanta) sprejme takoj industrijsko podjetje v Ljubljani. V pošto pride samo marljiva moč. Ponudbe z navedbo znanja jezika na ogl. odd. Jutra pod »Vestna moč 77«. 14001-1

Natakarja in kuharico
samostojno, sprejme takoj večja restavracija v Ljubljani. Naslov v vseh posl. Jutra. 14006-1

Frizerko
dobro moč, sprejem. Novi trg, Breg št. 1, Fr. Cokan, Ljubljana. 14003-1

Dva krojaška pomočnika
za velike komade za stalno sprejme Franjo Škrbec, Lož. 14038-1

Zakonski par
z enim otrokom, vešč vseh kmetijskih del dobi mesto na letnem posestvu na Dolenjskem. — Ponudbe na Beti Baloh hotel Windischer, Novo mesto. 14035-1

Zanesljiva, izobražena vzgojiteljica
perfektna v nemščini, dobi mesto pri večjih otrocih. Spricvala s sliko se prosijo na Norveški konzulat, Beograd, Katičeva 10. 13812-1

Spretna pletilja
dobi takoj mesto pri Križaniču v Grosupljah 1. 13765-1

Prvovrstno kuharico
sprejem za vsa hišna dela. Dobra plača. Naslov v vseh posl. Jutra. 13948-1

Frizerko
dobro ondulerko sprejem takoj. Mesto stalno. Salon Wildmann, Napoleonov trg Ljubljana. 13929-1

Brivski pomočnik
mlajši, dobi stalno zaposlitev pri Sinkovec Albin, Ljubljana, Dolenjska cesta. 13958-1

Kurjača
izprašena, sprejme takoj. Mizarska družba, Hrenova ul. 8, Ljubljana. 14106-1

Dva sodarska pomočnika
pridna in zmožna, dobita stalno službo, Josip Gumzej, Celje. 14116-1

Učiteljski par
sprejme dobro kuharico za vsa gospodinska dela. Večletna spricvala pogoj. Plača po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna služba«. 14120-1

Natakarico
plačilno, simpatično takoj sprejme boljša restavracija v Ljubljani. Naslov v vseh posl. Jutra. 14076-1

Natakarice
sprejete, simpatične in poštene za stalno službo, išče prvotnost restavracija. Oferte na ogl. odd. Jutra pod »Sposobna«. 13970-1

Mizarskega pomočnika
dobrega, sprejme mojster za skupno delo. — Gregorčičeva 17b. 13991-1

Blagajničarko
takoj sprejem. Predstavite se osebno v hotelu Stara Pošta, Kranj. 13993-1

Praktikant
za tovarniško pisarno na deželi, absoluten meščan, slika, vreden in marljiv dobi mesto. Lastno ročno pisane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Slika tovarna«. 13846-1

Mizarskega pomočnika
dobrega, sprejme mojster za skupno delo. — Gregorčičeva 17b. 13991-1

Krojaškega pomočnika
za prvotnost velike komade in vajenca takoj sprejme Sommer, Celje, Gosposka št. 2. 13811-1

Korespondentko
s perfektnim znanjem srbohrvaškega in nemškega jezika, kakor tudi obeh stenografij išče večja tovarna. Prednost imajo osebe z znanjem iz katerega drugega jezika. Ponudbe na ogl. odd. Jutra z navedbo zahtevkov pod »Slika«. 13809-1

Kolarski pomočnik
dobi takoj službo. Alojz Vrečko, Škofja vas 29, Celje. 13810-1

Frizersko ali briv. pomočnik
takoj sprejme Alojz Čoh, frizer, Dol pri Hrastniku. 13796-1

Kuharico
sprejeto in sposobno, išče srednjeverjale gostilna. Navedbo znanja jezika na ogl. odd. Jutra pod »Slika kuharica«. 13996-1

Mlajšega uradnika
(praktikanta) sprejme takoj industrijsko podjetje v Ljubljani. V pošto pride samo marljiva moč. Ponudbe z navedbo znanja jezika na ogl. odd. Jutra pod »Vestna moč 77«. 14001-1

Natakarja in kuharico
samostojno, sprejme takoj večja restavracija v Ljubljani. Naslov v vseh posl. Jutra. 14006-1

Frizerko
dobro moč, sprejem. Novi trg, Breg št. 1, Fr. Cokan, Ljubljana. 14003-1

Dva krojaška pomočnika
za velike komade za stalno sprejme Franjo Škrbec, Lož. 14038-1

Zakonski par
z enim otrokom, vešč vseh kmetijskih del dobi mesto na letnem posestvu na Dolenjskem. — Ponudbe na Beti Baloh hotel Windischer, Novo mesto. 14035-1

Zanesljiva, izobražena vzgojiteljica
perfektna v nemščini, dobi mesto pri večjih otrocih. Spricvala s sliko se prosijo na Norveški konzulat, Beograd, Katičeva 10. 13812-1

Spretna pletilja
dobi takoj mesto pri Križaniču v Grosupljah 1. 13765-1

Prvovrstno kuharico
sprejem za vsa hišna dela. Dobra plača. Naslov v vseh posl. Jutra. 13948-1

Frizerko
dobro ondulerko sprejem takoj. Mesto stalno. Salon Wildmann, Napoleonov trg Ljubljana. 13929-1

Brivski pomočnik
mlajši, dobi stalno zaposlitev pri Sinkovec Albin, Ljubljana, Dolenjska cesta. 13958-1

Kurjača
izprašena, sprejme takoj. Mizarska družba, Hrenova ul. 8, Ljubljana. 14106-1

Dva sodarska pomočnika
pridna in zmožna, dobita stalno službo, Josip Gumzej, Celje. 14116-1

Učiteljski par
sprejme dobro kuharico za vsa gospodinska dela. Večletna spricvala pogoj. Plača po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna služba«. 14120-1

Natakarico
plačilno, simpatično takoj sprejme boljša restavracija v Ljubljani. Naslov v vseh posl. Jutra. 14076-1

Natakarice
sprejete, simpatične in poštene za stalno službo, išče prvotnost restavracija. Oferte na ogl. odd. Jutra pod »Sposobna«. 13970-1

Mizarskega pomočnika
dobrega, sprejme mojster za skupno delo. — Gregorčičeva 17b. 13991-1

Blagajničarko
takoj sprejem. Predstavite se osebno v hotelu Stara Pošta, Kranj. 13993-1

Praktikant
za tovarniško pisarno na deželi, absoluten meščan, slika, vreden in marljiv dobi mesto. Lastno ročno pisane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Slika tovarna«. 13846-1

Mizarskega pomočnika
dobrega, sprejme mojster za skupno delo. — Gregorčičeva 17b. 13991-1

Krojaškega pomočnika
za prvotnost velike komade in vajenca takoj sprejme Sommer, Celje, Gosposka št. 2. 13811-1

Korespondentko
s perfektnim znanjem srbohrvaškega in nemškega jezika, kakor tudi obeh stenografij išče večja tovarna. Prednost imajo osebe z znanjem iz katerega drugega jezika. Ponudbe na ogl. odd. Jutra z navedbo zahtevkov pod »Slika«. 13809-1

Kolarski pomočnik
dobi takoj službo. Alojz Vrečko, Škofja vas 29, Celje. 13810-1

Frizersko ali briv. pomočnik
takoj sprejme Alojz Čoh, frizer, Dol pri Hrastniku. 13796-1

Kuharico
sprejeto in sposobno, išče

OTROŠKE VOZIČKE KOLESA ŠPORTNE PREDMETE
najugodnejše kupite
Miklošičeva cesta 20
Banja Luka

Opremljeno sobo s vso sobno opremom v centru. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 14029-23

Opremljeno sobo s vso sobno opremom v centru. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13955-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 14003-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 14016-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13971-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Opremljeno sobo s posebnim vzhodom od centra. Naslov v vseh poslovalnicah. Jutra. 13916-23

Dobermane
lepe mlade, čistokrvne iz
nabojnega plemena starši
opetovano premirane, z
dokazom proda Ivan Grlić
gojitelj iz lastnik Ljubljana,
Grad.
13961-27

Zlate fazane
3 pare proda Dimnik Janko
Devica Marija v Polju.
14136-27

Dopisi
Vsaka beseda 2 din; da-
vakev 5 din; za dajanje
naslova 5 din; najmanj
š znesek 30 din.

Tovarišico
prijetno družabnico išče
gospod. Ponudbe na ogl.
od Jutra pod »Avtoletu-
letu«
13624-24

Višji državni uradnik
soliden, ločen, ne po lasti
krivici išče znanje in
iskreno delo. Ponudbe na
ogl. od Jutra pod »Zna-
čaja«
13930-24

Starejši
situiran gospod
kateri pride večkrat v Celje
in Maribor, želi spoznati
solidno gospodinjico ali go-
spod. Čedne zunanjosti. Slika
zadnja roba in se čisto vrne.
Dopise na ogl. od Jutra
pod »Rožmarin«
14008-24

Samostojna gospa
prosi dobro situiranega
gospoda za 1500 din po-
sloja. Ponudbe na ogl.
od Jutra pod »Pri-
jatelj«
14021-24

Veletrgovec
iz Zagreba, prihaja čes-
to poslovno v Ljubljano,
išče sobo pri samos-
tojni lepi dami do 30
let, za odpočitek. Pismo-
vne ponudbe na Pu-
blicitas Zagreb pod »Ve-
letrgovec«
13752-24

Nada!
Dobro svetuje! V tovar-
ni Lutz sem si ogledal vzor-
ce pravih emailirnih na-
pisnih črk. A na vselejmi
novi razstavi v paviljonu
»E« bori pri Rupen-Lutz
vse naroli. Dalje čitaj pod
»Prodaja«. Pozdrav Jože.
13803-24

»Cvetoča pomlad«
odosen, javite naslov. Stro-
go zanesljivo.
13909-24

Iščem kolearko
za nedeljske izlete. Ponudbe
na ogl. od Jutra pod
»Cvetoči maj«
13982-24

Osamljena
gospodinja
želi korespondirati z
boljšim samostojnim gos-
podom, tinega znanja do 30
let, nekažnjena. Ponud-
be s sliko na ogl. od
Jutra pod »Lepota du-
še«
14087-24

Ženitve
Vsaka beseda 2 din; da-
vakev 3 din; za dajanje
naslova 5 din; najmanj-
ši znesek 20 din.

Posestnik -
gostilničar
poroči gospodinjico, vdo-
vo do 40 let. Dopise na
području Jutra v Celju
pod »Gostilničar«
13730-25

Za svojega
prijatelja
posestnika nove hiše v
prijetnem kraju Gorenj-
ske iščem v svrhu ženi-
te dekle iz trgovskega
ali gostilniškega pokli-
ca, staro od 25 do 30
let, nekaj gotovine, ki
bi bila dobra gospodinja.
Ponudbe na ogl. od
Jutra pod »Sreča na
Gorenjskem«
13702-25

Mlad obrtnik
dobro situiran želi poročiti
gospodinjico z nekaj gotovi-
no. Slika zadnja roba in se
čisto vrne. Ponudbe na
ogl. od Jutra pod »Sre-
ča na Gorenjskem«
13702-25

30leten mesar
z lastno hišo se želi poro-
čiti. Gotovina zaželena.
Vdove niso izključene. Po-
nudbe na ogl. od Jutra
pod »Resno mislim«
13780-25

Brivski mojster
z lastnim salonom, želi po-
ročiti frizerko, zdravo, do
25 let staro, z nekaj go-
tovine. Ponudbe na ogl.
od Jutra pod »Dobra pri-
lika«
13782-25

Samska trgovka
na deželi, srednjih let, bi
poročila krajše upokoje-
nca ali državnega služben-
ca. Ev. tudi trgovca, ob-
stanka ali kmetovalca, s pri-
mernim premoženjem, od
40 do 50 let. Prosojiti:
tizen in varčen. Ponudbe
na ogl. od Jutra pod si-
fno »Trgovina 40«.
13798-25

Obrotnik
srednjih let pošten dru-
žine in nekaj gotovine
se želi priženiti na pro-
močnem kraju Slovenije
na dom ali elično. Res-
ne ponudbe na ogl. od
Jutra pod »Ženitev«
13679-25

**Najsrečnejše, naj-
boljše in najhitreje**
se lahko oženite ali o-
možite preko renomira-
nega, solidnega in naj-
starejšega ženičbenega
urada »REZORA« v Za-
grebu. Informativne pro-
spekte razpošilja proti
prednakažilu 10 din v
znakam, diskretno: na
»Rezora«, Zagreb, Pošta 3.
13858-25

Dekle
s 15.000 din poroči upo-
kojenca. Dopise na ogl.
od Jutra pod »Re-
zora 601«
13804-25

Upokojenka
srednjih let in s svojo
lastno vilo bi poročila
državnega ali bančnega
uradnika 50 do 60 let
starega. Ponudbe na ogl.
od Jutra pod »Osam-
ljena 1939«
13915-25

Gospodinja
blizu Ljubljane, držav-
na uradnica, želi znan-
ja z boljšim gospodom.
Dopise na ogl. od Jutra
pod »Marija«
13863-25

Gospod
z gotovino bi se poročil
na malo posestvo v Ma-
riborskem okraju, dopise
na ogl. od Jutra pod
»Dobra pomoč«
13881-25

Simpatična
gospodinja
24 let stara, lepe postave
10 tisoč din prihran-
ka, hči posestnice vdo-
ve, želi poročiti državnega
uradnika, vdovalo po
sestnika s večjim pre-
moženjem. Ponudbe na
ogl. od Jutra pod si-
fno »Sreča te išče«
13757-25

Gospod
v stalni službi želi spo-
znati gospodinjico, ki bi
mu posodila 15.000 din.
Možitev ni izključena.
Cenji, dopise na ogl. od
Jutra s sliko pod »Idea-
len namen«
13086-25

Letovišče
Beseda 1 din, davek 3
din za sifro ali dajanje
naslova 5 din; najmanj-
ši znesek 17 din

Malinska:
»Pension Praha«
pri ustanovitvi in kopali-
šču na obali, lepe sobe, pri-
vredna domača in do-
najska kuhinja. Nizke cene.
Prospekti zastoj. V. Vrtič-
nik.
12979-38

Morje
vam nudi najlepši počit-
niš na zdravju. Komplet
na oskrba 40 din, izključ-
no oskrba vključno takš-
e 40 din. Pension Mari-
ja Pliš, Sv. Jakob š-
ljeveca, s parnikom uro
od Susaka.
13622-38

1-2 opremljene
sobe
oddam čez poletje. Ko-
šir, Medno 43, pošta St.
Vid nad Ljubljano
13870-38

V idiličnem gradu
s parketom pri Vojniku
oddam več družinskih
sob letoviščarjem - ja-
ko okusno in obilno
hrano po nizki ceni. -
Lenti Šergan.
14040-38

Poceni letovišče
v pravici banovini. Kra-
sna lega, zdrav kraj 600
m nad morjem. Prospek-
ti so na razpolago v
vseh posl. Pustolovci
Konšek, Troljane.
13755-38

KOLESA
»PRESTO«
»TORPEDO«
in druge najboljšje
znamke
na ugodne obroke.
Stara kola
vzamemo v račun.

NOVA TRGOVINA
TYRŠEVA 36.
(nasproti Gospo-
darske zveze)

Po priznani nizki ceni
si nabavite
najboljše moške o-
bleke, perilo in vsa
praktična oblačila
pri
Preskerju
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 14

Hrano po izredno nizki ceni
dobite v s dan v mnogovrstni izbiri, okusno pripravljeno
v MENZI - Kolodvorska ul. 8.
PALAČINKE DIN 1.-

Gradbeno podjetje
ANTON MAVRIČ
pooblaščen graditelj
in sodni izvedenec
Ljubljana, Tyrševa c. 55
izvršuje visoke in nizke zgradbe ter vsa v to stroko spadajoča
dela strokovno in brezhbiho. Izvršuje načrte in skice ter daje
brezplačno strokovne nasvete. — Podjetje ima vedno na
razpolago gradbeni material iz lastnih kamnolomov in gra-
moznice kakor tudi vse vrste kamna, kamnoseško in grobo
obdelanega, naravne kamnite plošče za tlakovanje hodnikov
po vrtovih in ograjenje greč, nadalje nudi pospalni material
kakor zmet pesek iz kamna ali navaden pesek iz gramoznic
ter razne vrste dolomitnega peska.
Telef. 33-82.

ZAHVALA
Vsem, ki so ob težki izgubi mojega ljubljene-
ga soproga, gospoda
ANTONA PIRCA
KLJUČ. DRŽ. ŽEL.
z menoj sočustvovali se najiskrenejše zahvaljujem.
Posebna hvala gosp. Hüblu za ganljive besede ob
odprtem grobu, pevskemu in godbenemu zboru »Drave«,
nac. udruženju železničarjev, stanovskim tovarišem,
vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov, sploh
vsem in vsakemu posebej prisrčna hvala!
MARIBOR, dne 3. junija 1939.

ZAHVALA
Vsem, ki ste nam izrazili sožalje, z nami tekom
dolga trpljenja sočustvovali, obiskovali mučnico,
poklonili vence in cvetje in spremili na zadnji poti našo
soprogo in mamico, gospo

JERMAN MARIJO
soprogo starešine okraj. sod. v Ljubljani
se pristrčno zahvaljujem. Posebno globoko se zahvalimo
gg. zdravnikom, ki so tako požrtvovalno in z vsemi
svojimi močmi skušali rešiti njeno, za nas tako drago-
ceno življenje.
LJUBLJANA, dne 4. junija 1939.

JERMAN JAKOB in sinovi

Kulturni pregled

Predavanja prof. dr. Golombka

Ljubljana, 3. junija
Včeraj je priredil prof. dr. Josef Go-
lombek iz Varšave dve predavanji.
Prvo se je pričelo ob 18. uri v zborni-
h dvorani univerze v navzočnosti nekaterih
odličnih gostov, med katerimi so bili poljski
konzul prof. dr. Stele, pesnik Oton
Zupančič, minister v p. Fr. Novak,
doc. dr. Cholewa, mestni kulturni re-
ferent dr. Janko Pretnar, predsednik
Društva prijateljev poljskega naroda dr.
R. Molé, dr. Burian in mnogi drugi.
Odličnega predavatelja je predstavil de-
kan filozofske fakultete dr. Kidrič. V
približno enournem predavanju je poljski
gost v lepi srbohrvaščini orisal življenje
in delo enega največjih poljskih pesnikov
Juliusza Slowackega (1809—1849). Prikazal
ga je kot nedosežnega mojstra poljske
pesniške besede, lirika, epika in drama-
tika žlahtnega kova. Življenje tega poeta,
ki je imel svojega vzornika v Byronu, je
značilno za tisto dobo poljske zgodovine,
ko je po neuspeli vstaji morala največja
elita poljskega naroda v emigracijo, kjer
so umetniki sublimirali svoje hrepenenje
po domovini in neomajno vero v narodo-
vo vstajenje v stvaritve visoke umetniške
vrednosti. Tudi Slowacki je ustvarjal svoja
dela v tujini, zlasti v Švic. in v Pa-
rizu. Mogočno ga je inspiriralo potovanje
na vzhod, ki mu je obrodilo med drugim
»Himno zahajajočemu soncu« in zname-
nitno pesnitev o kugi, ki smo jo nedavno
slišali v slovenskem prevodu dr. Tineta
Debeljaka. Slowackega himnične pesnitve
o Svici uvršča predavatelj med najlepše
poeme v vsej svetovni literaturi. Obir-
ne se je prof. Golombek pomudil pri
romantični zgodovinskih dramah kakor
sta »Lila Veneda« in »Balladina« ter pri
nedovršeni pesnitvi »Beniowski«. Poseb-
no zanimiv je bil tisti del predavanja, v
katerem je prof. Golombek orisal zadnja
leta velikega pesnika, ko se je pod vplivom
Mickiewicza popolnoma preobrazil in
postal kot človek in kot pesnik mistik-
asket. Zdal je njegova poezija stopila po-
polnoma v službo domovine. Njegov sve-
tovni nazor se je spremenil v čisti spiri-
tualizem, ki že spominja na metempsicho-
zo; veroval je, da vse obstoji zaradi duha
in prihaja iz duha. Osrednje delo tega ob-
dobja je pesnitev »Kralj Duha«. Tudi nje-
gov vrel patriotizem ima izrazito duhovni
značaj.

Poslušalci so z očitnim zanimanjem sle-
dili lepim in jasnim izvajanjem odličnega

predavatelja in ga nagradili s presrečnim
aplavzom.

Ob 20. zvečer se je zbralo v dvorani De-
lavskie zbornice sorazmerno lepo število
občinstva. Prof. dr. Golombka je pozdravil
in predstavil tajnik Društva prijateljev
poljskega naroda dr. Tine Debeljak. Nato
je imel varšavski gost predavanje o Poljski
in Poljakih. Njegova izvajanja so bila
vpravi vzoren primer, kako je treba tuje-
mu občinstvu prikazati bitje in žitje na-
roda, ki mu ni dovolj znan in za katerega
hoče predavatelj vzbuditi razumevanje in
simpatije. Prof. dr. Golombek je uvodoma
poudaril znano poljsko ljubezen do do-
movine in prikazal na to poljsko krajino
z njenimi različnimi tipi od tatarskega
visokogorja do melanholičnih močvirij Po-
lesja, orisal s kratkimi, a učinkovitimi po-
teznami značilne prebivalstva, predstavil po-
samezna mesta in razgrnil na to v najšir-
ših potezah zgodovino poljskega naroda
od Boleslava Hrabrega do Josefa Pilsud-
skega. Prav tako je zgoščeno, vendar pa
pregledno in jasno pripovedoval o razvoju
poljske literature, glasbe in likovne umet-
nosti. Tako je v enournem predavanju
poslušalcem razširil in poglobil pogled
na sodobno Poljsko in v zgodovinski razvoj
poljskega naroda. Obžalovali smo samo,
da niso spremljale predavateljevih prijet-
nih izvajanj še izbrane skopične slike:
tako bi besede zapustile še globlji vtisk.
Občinstvo je ob koncu navdušeno pritru-
jevalo predavateljevim besedam, da Poljska
hoče mir, da pa bo do zadnjega moža
branila svojo svobodo, svojo čast, svoje
nedotakljive ozemlje in naravno pravico
do življenjskega prostora.

Ob 18. uri je prof. dr. Golombek predava-
val na univerzi o poljskem modernizmu.
S svojo že znano jasnostjo in pregled-
nostjo je prikazal duhovne osnove Mlade
Poljske in njene najvidnejše predstavi-
telje. Literarno izobraženim ali vsaj za-
interesiranim poslušalcem je nudilo to
predavanje poseben užitek. Vsa tri pre-
davanja uglednega poljskega gosta so
prispevala k zanimanju za poljsko kulturo
in razširila željo po poglobitvi jugo-
slov.-poljskih kulturnih odnosov.

Zapiski
Potrebni predlogi obč. svetnika dr. Jo-
že Bohinjec. Ravnatelj OUZD, občinski
svetnik dr. Jože Bohinjec je poslal kul-
turnemu odboru mestnega poglavarstva v
Ljubljani nekaj hvala vrednih predlogov,
o katerih bo še beseda v občinskem svetu.
Tako predlaga dr. Bohinjec, da bi se v ma-
gistratnem poslopu ali na drugem pri-
mernem mestu vklesala v plošče ali obe-
lske imena umrlih zaslužnih slovenskih
kulturnih delavcev, in sicer na podlagi
sklepa občinskega sveta. Dalje predlaga,
naj bi mestna občina organizirala potujo-
če knjižnice za bližnjo in daljno periferijo
Ljubljane, dalje, da bi kulturni odbor vplival
na lastnike knjigarn, naj bi se le-ti z
izloženimi okni bolj kakor doslej pokaza-
li veličino slovenske kulture in odmer-
jali tujim knjigam manj prostora. Potlej
predlaga dr. Bohinjec postavitev orienta-
cijskih desk za razne kulturne zavode v
mestu, pa vpliv na gostilničarsko organi-
zacijo, da bi nalagala osebu gostinskih
obratov večjo skrb za lepo in pravilno slo-
vensčino. Priporočil je tudi predlog, da
bi Zveza jugoslovanskih mest organizirala
razstavo jugoslov. knjige: v Ljubljani hr-
vaške in srbske, v Zagrebu in Beogradu
slovenske. Naposled izraža dr. Bohinjec
željo, da bi kulturni odbor bolj podpiral
delovanje raznih kulturnih društev v Ljub-
ljani.

Dr. Ivan Ešli, tajnik Jugoslov. akade-
mije v Zagrebu in odlični hrvaški publi-
cist, ki že dolga leta seznanja hrvaško
kulturno občinstvo tudi s slovenskimi li-
terarnimi pojavi, je bil imenovan za izvr-
šila dolžnosti upravnika splitskega gle-
dališča. Z novo sezono bo gledališče v Splitu
obnovilo svoje delovanje.

Karla Čapka »Pisma iz Anglije«, eno
najboljših del lani umrlega češkega pisate-
lja, so izšla v hrvaškem prevodu dr. Ivana
Ešliha kot nov zvezek zagrebške »Savre-
mene biblioteke«. V isti knjigi je objavljen
tudi prevod Čapkovga esaja »Kako nastane
gledališka predstava«.

Majniški zvezek »Cankarjevega glasni-
ka« (Cleveland, urednik Etlbin Kristan)
prinaša poleg uvodnika »Zeleni, cvetni
maj«, ki apostrofira sodobne pojave, tri
prav tako sodobne sonete Antona Debe-
lja, ki dalje novo prozo Ivana Molka
»Na zemlji ni življenja« in članek Milana
Medvečka »Razmere zahtevajo akcije«, ki
se bavi s kulturnimi problemi naših ame-
riških naselencev in kritično razglablja
organizacijo kulturnega in družabnega
življenja v njihovem središču — Clevelan-
du. S pripovednimi prispevki so zastopani
še Katka Zupančič, Ivan Vuk in Ivan Jon-
tež, Etlbin Kristan pa objavlja nadalje-
vanje svoje nove igre v dveh dejanjih
»Obujen spomin«, epske pesnitve »Dreč-
tova pot« in proze »Julijina zmota«. Vsi
ti prispevki pričajo, da Etlbin Kristan, ki
je sicer prekinil vse stike s staro domo-
vino — saj je le ta po krivici skoraj po-
zabila nanj — ostaja tudi onkraj oceana
in v zvezi z znatnemu bremenu led zvest
slovenski besedi. Ni samo prizadeven ured-
nik najboljšega ameriškoslovenskega me-
sečnika, marveč piše tudi poezijo, drama-
tiko in prozo. Ali si ne bi gospodje pri
našem gledališču ogledali katere izmed
njegovih novih iger in tako tega predvo-
jnega dramatika zopet postavili na repre-
zentativni slovenski oder?

Zbornik »Kako živi naroda«. Zavod za
proučevanje seljačkov i narodnog gospodar-
stva, ki ga je ustanovila Gospodarska
Sloga v Zagrebu, je pravkar izdal drugo
knjigo svojega zbornika »Kako živi na-
roda«. V tej ilustrirani knjigi so na skoraj
200 straneh zbrani članki raznih strokov-
njakov, ki prikazujejo resnične razmere
med prebivalstvom Hrvaškega Zagorja in
Prigorja, Gorskega Kotara, na mejah Like
in Dalmacije, življenje planšarjev, ljudstvo
v Liki in v Podgorju, v dalmatinski Za-
gorji, na otoku Braču, okrog Neretve, v
Bosni, v Slavoniji in Sremu. Je to globok
prezrež skoz stvarnost narodnega življenja,
zbirka izredno zanimivih in poučnih
člankov, ki vsi dokazujejo, kako potrebne
so preosnove in koliko dela se zahteva
socialna in kulturna povzdigava hrvaškega
ljudstva. Kdor se zanima za hrvaško na-
rodno in socialno življenje, mu je treba
toplo priporočiti to knjigo. Stane 20 din
in se naroča pri Gospodarski Slogi, Za-
greb, Novinarski dom.

Ribe iz jezera Palič

Med zadnjimi poplavi se je raz-
lilo tudi jezero Palič pri Subotici. Kanali,
akoz katere teče voda iz jezera v Subo-
tico, so sicer opremljeni z rešetkami, a
pod silo naraslega vodstva so te rešetke
popustile, ali pa jih je morda kdo nalašč
odprl. Naenkrat je bilo v subotičkih kana-
lih vse polno rib iz jezera Paliča in revni
prebivalci Subotice so se z vso vneto lo-
tili ribolova. Zakupnik ribolova na pali-
škem jezeru bo zahteval zdaj od suboti-
ške občine odškodnino. Iz jezera Paliča so
že enkrat pred 25. leti ušle ribe v subo-
tiške kanale med dolgotrajnim deževjem
in poplavi ter so tudi takrat rešetke
odpovedale, ali pa jih je kdo odprl.

Velika razstava fotografij vojnih prizorov

V Beogradu na Terazijah v poslopu
sokolske zveze bo do 10. t. m. odprta za-
nimiva razstava, katero prireja najsta-
rejši srbski vojni fotoreporter, prof. Dra-
gojub Pavlovič. Razstavljeno je okrog 700
povečanih fotografskih posnetkov najraz-
ličnejših dogodkov iz prizorov iz vojnih
let 1912—1918. Te vojne fotografije se
niso bile nikdar razstavljene in, ko jih
gledamo zdaj po tolikih letih, imamo pred
seboj zanimiv pregled legendarnih borb,
trpljenja in vstajenja. V razstavi dvorani
je tudi starinski aparat, s katerim je prof.
Pavlovič posnel velike in presretno
zgodovinske dogodke. Med obiskovalci je
seveda največ bivših bojevnikov, ki gle-
dajo sebe in svoje tovariše, od katerih so
mnogi ostali celo brez grobov. Glejajo
svojo moč in mladost od leta 1912—1918.
Fotografije so razdeljene na oddelke: sr

L. WINDER:

Gospodⁱⁿ Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

vtoriziran prevod

Krščanski socialci niso podcenjevali veličine tega uspeha, ki jim je bil brez truda padel v naročje; toda ljubljene meščanstva, ki se je bilo pridružilo krščanskosocialni stranki, Franc Ferdinand vzlic temu ni postal. Ostal je ljudstvu tuj in neviden. Ljubljene ljudstva je bil Lueger in je to tudi ostal. Francu Ferdinandu ni bilo toliko do priljubljenosti kakor cesarju; neprijetno mu je bilo, da se naklonjenost množic, ki si je iz skrivnostnih, nezanih razlogov ni mogel osvojiti. A tudi nikomur drugemu ni privoščil, da bi bil priljubljen. Niti županu dr. Luegerju ne, čeprav ga je moral šteti zdaj za svojega zaveznika in sobojevnika. Ko je »lepi Karel« — tako so imenovali župana Dunajčanke, ki so za »lepim Otonom«, »lepim nadvojvodo« brenčale in se ga bale, za Luegerjem pa brenčale in ga ljubile — ko je lepi, postaven, samozavestno nastopajoči dr. Karel Lueger prišel v Belvedere, da bi se kot vodja krščansko-socialne stranke zahvalil prestolonasledniku za neprecenljivo pomoč, je Franc Ferdinand samemu sebi v presenečenju začutil, kako mu je vzplamenel v srcu brezmejno ljubosumje. Pred njim je stal sedemindesetleten mož; nadvojvoda je bil devetnajst let mlajši od njega. Osemindesetletni prestolonaslednik, ki je bil »cvetoč« na oko, zavzet širokoplet mož na vrhuncu življenja, se je, ko je stal pred županom, z muko in osramočenjem zavedel, da igra vlogo premaganega tekmeča. Franc Ferdinand si je v tolažbo dejal, da se ni nikoli pojal za naklonjenost

86 ljudstva kakor tale tu in da je Habsburžana ne vredno, zavdati političnemu hitrostniku cenene uspehe in tolikan izpremenljivo ljubezen drhali. Toda na dnu srca je Franc Ferdinand vendarle čutil zavist, ljubosumje in osramočenje, in njegov kritični razum je lakomno pograbil priliko, da si natančneje ogleda toli hvaljeni čar osebnosti, ki se ji je muhasti Dunaj že mnogo let zaljubljen valjal pred nogami.

Lueger je v nepriljubljeni držbi stal pred prestolonaslednikom. Ničurno nakodrana, skrbno počesana županova brada je priklenila oči kritičnega ogledovalca, ki se je nehote začudil, da ima sedemindesetletni mož tako malo sivih las. »Najbrže si jih barva«, je pomislil Franc Ferdinand in se razveselil misli, da nima Lueger niti enega pravega lasu na sebi. Ta misel se je še utrčila, ko je poslušal županova gladke, nepriljubljene, kar pregladke in preneprisiljene besede v pristnem dunajskem narečju, ki mu je dajal ljubeznivo se prelivajoči glas še posebno iskren poudarek. Franc Ferdinand je pomislil: »Mož si je za danes pripravil ustop: možki ponos pred kraljevskimi prestoli, toda na osnovi tiste zaupne enakopravnosti, ki misli, da ima kot ljudski kralj pravico do nje. Le nadaljuj, le govori, mene ne premoti, prostaki plebejec.« Župan se je smehljaj; njegove zvite oči — ali je bilo mar prevara? — so mežikale prestolonasledniku, kakor da bi govorile: »Vem, da ti ne morem ničesar natvesti, saj ti niti nočem; a vsi drugi imajo radi, da jim kaj natvezem, zato sem ljubljene ljudstva. Igrajva torej vsak svojo vlogo, ti svojo, jaz svojo; meni je moja bolj po godu.«

Lueger je govoril o najbližjih ciljih svoje stranke, o privlačnosti velikoavstrijske misli ter o upih, s katerimi vsa Avstrija zasleduje in spremlja sleherni prestolonaslednikov korak. Posebno razveseljivo je, tako je rekel župan, ki je čedalje lahkotneje kramljal, da visoki gospod ne naklanja katoliškemu šolskemu društvu svoje podpore samo

pred javnostjo, ampak hoče tudi res sodelovati. Z drobnjo šaro dnevne politike seveda ne bi hoteli nadlegovati visokega zaščitnika, toda pri kakem važnem povodu se bodo drznili potrkati v Belveder; že zavest, da se smejo zanesti na takšno pomoč, bo stranko silno okrepila. Gospodje nasprotniki, Schönererjanci prav tako kakor sociji, falotje vsakršne baže, imajo samo zato korajžo, ker cesarji, da jih prijemljejo zmerom le z rokavicami na rokah. Stranka pa misli, da je prestolonaslednik — pardon, morda se sliši kakor dobrikanje, saj vsakdo ve, da njegova cesarska visokost ne mara za petolizniške puhlice, ali, Bog pomagaj, kar je res, je res, in beseda mora na dan — stranka torej misli, da je prestolonaslednik mnogo odločnejša osebnost in bo zaradi tega želel, da se neusmiljeno in brez ceremonij udari po sodrgi, ako postane predzna. In v tem smislu...

...dvignem kozarec«, je pomislil Franc Ferdinand ter se nasmehnil; res je bilo podoba, da manjka županu samo še kozarec šampanjca, pa bi vtihotapil v avdienco dvorano razpoloženje veselega, že davno več ne uradnega banketa.

»Dragi gospod župan«, je rekel Franc Ferdinand, »nikar ne pozabite, da moram zaradi svojega položaja za zdaj ostati molčeč opazovalec.«

»Seveda, cesarska visokost, to vsi vemo. A to ne bo trajalo vekomaj. Potrpljenje je božja mast.«

»Kako me treplja po ramenu«, je pomislil Franc Ferdinand. »In kako dobrikanje me snubi s svojim glasom. Najbrže si domišlja, da me bo s svojo očarljivostjo upijal kakor branjeve in branjevske hčere, ki ga malikujejo.«

»Kako prav za prav delate«, je rekel, na pol nejevoljen, na pol kakor da bi se zabaval, »kako dosežete, da lahko delate z ljudmi, kar hočete?«

»Moj Bog, cesarska visokost« — Lueger se je zasmel in videti je bilo, da mu dobro de — »govorim pač z ljudmi, kakor vem in znam. Preprosti človek spoznava v meni preprostega moža iz ljudskih vrst; pa mi zaupa.«

»Predrznost, da mi to reče«, je pomislil Franc Ferdinand. Razdraženo, a še vedno z nasmehom, je dejal: »Ne, zdaj ne mislim na vaše privržence, ampak bolj na ljudi, ki bi morali biti prav za prav vaši nasprotniki. Recimo na primer to, da ste — ne tako kakor jaz — pri raznih judovskih listih še nekam dobro zapisani. In vendar ne skrivate svojega antisemitstva; antisemitstvo imate celo v programu, ali ne?«

»Da, da, cesarska visokost«, se je Lueger zasmel, »o judovskih listih se res ne morem pritoževati. Razložiti je pa lahko. Ne vem, ali cesarska visokost veste, kaj navadno rečem Judom, ki prihajajo k meni: »Kdo je Jud — to določam ja z!« Franc Ferdinand se je pridružil njegovemu smehu.

Po tej avdienci mu je ostal trpki občutek, da je zvitemu samozadovoljnemu ljubljencu Dunajčanov pripravil novo zmagoslavje. »Nikoli se ne bom izkušal prikupiti ljudem«, je sklenil sam pri sebi. »Meni ne bodo nikoli radovoljno sledili — kakor temu prostaku. Mene ljudstvo ne bo ljubilo, balo se me bo. To je vloga, ki se prilaga mojemu značaju. Ljubezen najdem samo pri Zofiji.«

Peljal se je z njo v Konopište. Dunaj ga je bil spet razočaral, kakor že tolikokrat. Njegov politični nastop se je bil izjalovil, nakopal mu je bil na milijone sovražnikov, doktorju Luegerju pa pripravil velik uspeh. Razočarani je vzel svojo puško in streljal po cele dni, na tisoče živali je pobil. Ko je bila morilna strast utolažena, je vzel vrtnarske škarje in se ukvarjal s konopiškimi vrtnicami. Ob toplih pomladnih večerih je sedel z Zofijo v parku in pozabljal, da je nezadovoljen.

Zofija mu je leto dni po svatbi povila hčer. Veselilo ga je, da prvorojeni otrok ni bil sin. Sin, ki bi bil izključen od prestolonasledstva, bi ga bil težil. Hči mu je bila simbol domačega miru, rodbinske sreče, ki ga je morala odškodovati za vsa razočaranja.

Gospodinje, uradi, zavodi, podjetja!

Lepa, suha drva, najboljši premog in vse druge vrste kuriva dobavlja

IV. SCHUMI

Ljubljana, Dolenjska c.

Preden oddaš plesarska in ličarska dela, se obrni na nas!

FR. REBERNIK

stavbeni — pohištveni pleskar, ličar — slikar in črkoslikar

Ljubljana, Komenskega 22

za dobro delo jamčimo — Cene konkurenčne! Telefon 31-77.

AB-KO

Ljubljana, Tyrševa c. 34. družba z o. z.

Specialna damska koleša

angleškega sistema. Oprema: Magistroni, FB-Regina, Clement, Universal in Balilla pribor. Sportni dirkalni okvirji po 460 din. Serije cavi Titanus in Standard.

MLIN V BAČKI

išče solidne trgovce

v dravski banovini, ki bi prevzeli komisijsko zalogo pšenične moke. Trgovci, ki razpečajo mesečno 1 — 2 vagona moke v prodaji na drobno proti gotovini in ki lahko nudijo jamstvo za komisijsko blago, naj tozadevne ponudbe z referencami naslovijo pod »Agil 1939« na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9. Korespondenca v srbohrvaščini ali nemščini

Narodne avbe

za manifestacije, najsvetanejši izraz — izdeluje in prenovi modistka

SLABINA MARIJA, Ljubljana — Stari trg 3.

Zagrebska parfumerija

išče zanesljivo

strokovno prodajalko

z večletno prakso in prijetno zunanjostjo. Nastop takoj. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Parfumerijae«

SODNA DRAŽBA

DVEH DVONADSTROPNIH HIS Z MANSARDO IN VRATOM V LJUBLJANI, STRELISKA ULICA 22 IN 24, 19 STANOVANJ, TRGOVINA IN GOSTILNA — VISOKA DONOSNOST

bo dne 15. junija 1939 ob 11. uri pri okrajnem sodišču v sobi št. 16. Posestvo je sodno cenjeno din 2.371.315, najmanjši ponudek znaša dinarjev 1.185.658, potrebna kavcija dinarjev 237.132.

NJIVICE — OTOK KRK

na zapadni obali otoka, druga postaja od Sušaka. Gozdnato, mir, odmor, okrepčilo. Hotel, pensloni, gostilne, privatna stanovanja. — Informacije: Turistični odbor.

18. junija je dan žrebanja velike novinarske loterije

Glavni dobitek

moderen auto

znamke OPEL, kupljen pri tvrdki AUTOKAR, Novisad.

OSTALI DOBITKI:

spalnica, motorno kolo, radio-aparat, šivalni stroj; dvokolo,

In še

1000 VREDNOSTNIH STVARI

Ne izpušajte te edinstvene prilike, da za 20 dinarjev dobite avto ali pa kako drugo dragoceno stvar.

Požurite se in naročite srečko, ker bo preostala mala količina kmalu razprodana. Naročila naj se pošljejo Novosadski sekciji Jugoslovenskega novinarskega udruženja. Denar poslati na ček, račun št. 55.532.

KOLESA

»PRESTO«, »TORPEDO«

in druge najboljše

na ugodne obroke.

Stara koleša

vzamemo v račun.

NOVA TRGOVINA

TYRŠEVA 36.

(nasproti Gospodarske zveze)

HOTEL „BELLEVUE“

najlepša razgledna točka v Ljubljani, priznana prvovrstna kuhinja, izborna vina in pivo, lepe čiste tujske sobe s tekočo mrzlo in toplo vodo. Udobne kabine za solnčne kopeli in prho. Pension od Din 60.— do Din 80.—. Krasne terase, lasten gozdni park, avtoagarage. V seziji večkrat koncert.

Izreden užitek za letovišcarje!

Zahtevajte prospekte!

Telefon interurban 30-42

Se priporočam

P. ŠTERK, hotelir

Ob vsaki priliki — se spomnite

da so »Jutrovi« »Mali oglasi« Sloveniji najuspešnejša, najcenejša in najhitrejša posredovalnica za sinde vse vrste, za prodaje in nakup vse stvari, za nepremičnine, lokale, podjetja, kapital, šenitve in za vse drugo

bitajte in širite JUTRO

CIRIL TOMŠIČ

FAKTOR POŠTNE TISKARNE V POKOJU

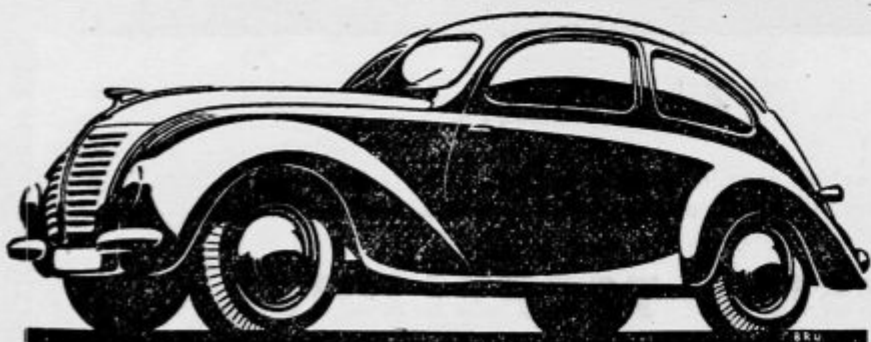
danes ob 11. uri dopoldne, previden s tolažili sv. vere po dolgi, mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb našega nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 5. junija ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Dolenjska cesta 23, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 3. junija 1939.

ROTIJA TOMŠIČ, soproga; MIRA, CIRILA, IVAN, ANTON, STANE in MILKA, otroci — in ostalo sorodstvo.

HANOMAG

PAVILJON »F«

Vsi najnovejši modeli razstavljeni — Kvalitetni izdelek!

Zastopnik:

EMIL RUMPEL

LJUBLJANA — Langusova 7

Umrli je nenadoma naš dragi tovariš, gospod

URBANEC MIROSLAV

višji tehnični kontrolor X. telegrafsko-telefonske tehnične sekcije v Mariboru

Dragega pokojnika spremimo na njegovi poslednji poti dne 4. junija ob pol 5. uri na pobeškem pokopališču.

MARIBOR, dne 3. junija 1939.

Uradništvo X. telegrafsko-telefonske tehnične sekcije

GLAVNO ZASTOPSTVO ZNAMENITIH NEMŠKIH AVTOMOBILSKIH TOVARN:

BAYERISCHE MOTORENWERKE A. G. — München
MAYBACH — MOTORENBAU, Friedrichshafen a. B.

Ing. G. TÖNNIES

LJUBLJANA — Tyrševa cesta 33 — Telefon 27-62

BMW
avtomobili in
motorna kolesa

Maybach
SW 38 in Zeppelin

OBIŠČITE NAS NA VELESEJMU, paviljon ŠOTOR!

JADRANSKA PLOVIDBA D.D.

SUSAAR

Brzo-parobrodna služba iz Benetk in Sušaka v Dalmacijo. Odhod iz Sušaka vsak dan razen srede in petka ob 16. uri. Turistične proge iz Sušaka in Benetk v Dalmacijo ter iz Sušaka in Trsta v Grčijo, po zmernih paviljnih cenah. Dnevno večkratna zveza za vsa kopališča in letovišča jugoslovenske obale. Prospekte in navodila daje direkcija na Sušaku, ter vsi uradi »Putnika« in družbe »Wagons Litt Cook«.

POZOR

TOVARNE USNJA!

Razprodajamo celotno strojno opremo zagrebske tovarne usnja.

Vprašati pod šifro: »KOŽA-strojevi« na »INSERTA«, oglasno-reklamni zavod, Zagreb, Jelačićev trg 4.

DOM. ČEBIN

premog, drva, koks

KRANJ
Vidovdanska c., tel. 14.

LJUBLJANA
Wolfova 3, tel. 20-56

Novo odprta
menza

FRANKOPAN

Zagreb,
Frankopanska ul. 18

Dobiva se pristna domača hrana po cenah:
KOSILO: 6, 8 in 10 din;
VEČERJA: 3, 5 in 7 din.
Sprejmemo se abonenti na 3 mesece.
Ile. Sprejemajo se tudi ekskurzije. Priporoča se ANICA PETRIŠIĆ

KLIŠEJE

ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

Obiščite naše Primorje!

Sušak

izhodna točka za vse kraje na Jadranu. Ugodno bivališče v vsakem letnem času. Informacije: Gradski turistički ured

Erikvenica

morsko kopališče in letovišče v Hrvatskem Primorju. Informacije: kopališče in uradi Putnika

Rab

čaroben otok na hrvatskem Jadranu. Idealno morsko kopališče-letovišče. Informacije: Turistički odbor

Omišalj (otok Krk)

divno letovišče v bližini Sušaka. Hoteli, vile, pensijoni, zmerno cene. Informacije: Turistički odbor

Malinska (otok Krk)

priljubljeno morsko kopališče. Peščena plaža. Večkratna dnevna zveza s Suškom. Popoln pension z vsemi taksami dnevno: od 50.— do 70.— din. Informacije: Turistički odbor.

Razirna krema LA TOJA

EDINSTVENA NA SVETU!
Na zahtevo brezplačni vzorci.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
CHEMOTEHNA, družba z o. z. Ljubljana,
Mestni trg 10.

Novi HOTEL „MALIN“
MALINSKA na otoku Krku
(s parnikom 1¼ ure od Sušaka).
Tik kopališča. Izvrstna kuhinja in
vina. Pension 52 — 63 din dnevno.
Zahtevajte prospekte!

Ako želite »najpopolnejše harmonike sveta«, vedite, da vodi strokovno zastopništvo in edina specialna trgovina
RUDOLF HROVAT
Zagreb, Ilica 49.
vsekakor najboljšje harmonike!

Dragocene licence
nemških patentov
za Jugoslavijo oddamo.

Interesenti izvedo pobližje pri:

Bureau Jugopromet
HAMBURG — LANGE MÜHREN 12.

M. DRENIK
Za aube LJUBLJANA
in zavijačke, KONGRESNI TRG št. 7.
zlate niti, luskinice, rožnati trakovi itd.

»Čuvar vaše imovine«.

»Čuvar vašega zdravja«.

Higijenska guma Domač proizvod
V vseh strokovnih trgovinah, gospod...

AUTOMOBILISTI

POZOR!

mehaniki in potrošni mazilnega olja

Originalna ameriška pensylvanska
Automotorna olja.
Auto »C« olja in masti.
Strojna olja vseh vrst.
Cilindrska olja za pregreto in mokro paro
Tovotne masti in mast za kroglične ležaje
Emulgalno vrtnalo olje.
Kalilno olje.
Ricino olje.
Glicerini.
Bela olja za kolesa, šiv. in pisalne stroje.
Zaloga bencina in Dieselnafte.
Stalno v zalogi. Zahtevajte ponudbe!

BENC OIL SERVICE

Ljubljana, Tyrševa cesta št. 35a
A. HMELEK — Telefon št. 4823

Parni kotel

kupimo cca 100—120 m² grelna
površine, z 10—12 atm.
Ponudbe poslati na ogl. odd.
»Jutra« pod »Br. 5892«.

Motorji Miele — Victorija
od 60—350 cm in kolesa — za časa
veleseljma — znižane cene, oglejte si
v »Jutru« pod »G«.

OSKAR REMEC,
Ljubljana, Dolenjska c. 5.

ZALOŽBA »CESTA«

LJUBLJANA, KNAFLJEVA UL. 5

Pravkar je izšla peta knjiga založbe »CESTE«:

MARIJE MAJERJEVE

„Rudarska balada“

ki na pretresljiv način opisuje življenje rudarjev
globoko pod češko zemljo in njihovo ljubezen do
doma in domovine

„Rudarska balada“

je knjiga, ki jo bo vsakdo prebral z največjim
zanimanjem in zmerom iznova spet rad posegel
po njej.

Broširana knjiga 10.— din, s poštnino 11.— din.
V celo platno vezana 15.—, s poštnino 16.50 din.

Knjiga se naroča pri:

ZALOŽBI »CESTA«

LJUBLJANA, KNAFLJEVA UL. 5

kjer dobite po isti ceni tudi že prej izšle knjige
D. Ravljena »Zgodbe brez groze«, Klabunda
»Pjotr — Rasputin«, D. Ravljena »Črna vojna«
in Thompsona »Sivko«.

OKASA tablete

Pri spolni slabosti
lahko poskusite

OKASA TABLETE

za moške

100 komadov din 220.—
proti povzetju.

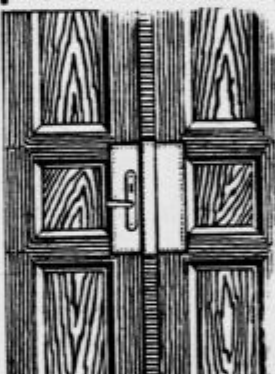
Zastopnik: Lekarna
Mr. Rožman Miroslav,
Beograd — Terazije 5.
Ogl. r. S. b. 3846-39

Meinel-Herold
MARIBOR št. 104

CELULOIDNE SČITE ZA VRATA

CELULOID
V PLOŠCAH
naročate pri
F. Zrnc
Ljubljana,
Kopitarjeva ul. 1

2951

DRVA PREMOG IV. SCHUMI

DOLENJSKA
CETA

Sposobne organizatorje in zastopnike

ISCE največja svetovna zavarovalnica za
celo področje dravske banovine, kjer je že
dobro vpeljana. Kondicije po dogovoru. —
Pismene ponudbe na ogl. oddelek »Jutra«
pod »Dobro zaslužek«.

Telefon 20-55

Sporočamo tužno vest, da je Vsemogočni
poklical k Sebi po težki bolezni dragega sina,
očeta in moža

GJURO BESEDNIKA

Pogreb bo iz mrtvaške veže bolnice v nedeljo
4. t. m. ob 5. uri popoldne.

ZALUJOČI OSTALI

Zapustila nas je za vedno naša preluba in dobra mama, stara mama
in tašča, gospa

Cerkvenik Karolina, roj. Ercigoj

Predrago pokojnico bomo spremili k večnemu počitku v nedeljo, dne
4. junija ob 16. uri na domače pokopališče.

SKOFLJE PRI DIVAČI, 2. junija 1939.

JOZEF, soprog; MARIJA, ANA, KAROLINA, FRANCELJ, otroci;
TOZON FRANC, AMBROŽIĆ ANTON, DUJC RUDOLF, zetja.

ZAHVALA

Za izredno veliko število izrazov toplega sočutja ob smrti našega ljubljenege očeta, brata, tasta, svaka, starega očeta, strica, starega strica in prastrica, gospoda

JOSIPA TSCHELIGIJA

izrekamo tem potom našo najglobljo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo zastopniku gospoda župana in mestne občine magistratnemu ravnatelju gosp. Rodošku, čast. duhovščini, g. stolnemu in mestnemu župniku msgr. Umeku, patru Val. Landergettju, stolnemu vikarju Pribožiču, katehistu Sparlu in župniku Bračiču iz Limbuša, dalje mestni in okoliškim gasilskim četam, zastopstvom gostilničarskih organizacij, finančne kontrole, pevskih in sportnih društev in vsem ostalim številnim pogrebem, ki so našega dragega pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti.

Iskrena hvala za globoko segajoče poslovilne besede bivšemu poveljniku mariborske gasilske čete g. Ramsaku in g. ravnatelju Priegerju, ki je govoril v imenu lovcev, ki so prišli od blizu in daleč.

Lepa hvala tudi za mnoge vence in šopke!

MARIBOR, dne 2. junija 1939.

ZALUJOČI OSTALI

Važno za neveste in gospodinje!

Tvrđka F. I. GORIČAR, Ljubljana, nudi v svojem specialnem oddelku za perilo in stanovanjske opreme:

tekače (tepihe) meter . . . od din 15.—
predposteljnike . . . . . od din 30.—
odmerjene preproge 130/200 . od din 160.—
zavesa šir. 70 cm . . . . . od din 10.—
zavesa šir. 150 cm . . . . . od din 22.—
zavesa šir. 300 cm . . . . . od din 60.—
svilene brokat odeje s I. vato od din 220.—
klot odeje s fino vato . . . . . od din 110.—
platno za rjuhe šir. 150 cm od din 12.—
platno za kapne šir. 180 cm od din 20.—
gradl za žimnice, prvovrsten od din 19.—

naprej,
kakor tudi vse vrste belo in barvasto blago
ture, izgotovljeno posteljno in osebno perilo,
za perilo, inlete, damaste, namizne garni-
perje, puh, žimo, morsko travo itd. — po
posebno nizkih cenah!

Vsakovrstno posteljno in osebno perilo
izdelujemo tudi po naročilu!

Oglejte si našo razstavo na velesejmu
v paviljonu »K« 3.

KOPALIŠČE TATZMANNSDORF STEIERMARK

Zdravilišče za srčne in ženske
bolezni v južni Nemčiji

DOBA ZDRAVLJENJA: OD 14. APRILA
DO OKTOBRA.

Polni pension: pred- in posezoni RM 4.—
glavna sezona . . . RM 5.—

za bolezni srca, živcev in ženske
bolezni, revmatična obolenja,
ogljikovo kisle vrelne kopeli,
mineralne kopeli, železomohirne
kopeli, kure s pitjem, zavod za
zdravljenje z mrzlo vodo.

Saurer - Diesel

tovorni automobili in
autobusi najštedljivi-
vejši Diesel

GLAVNO ZASTOPSTVO IN SKLADIŠČE REZERVNIH DELOV:

ING. VIKTOR HIEBER — ZAGREB
BEOGRADSKA 13

V LJUBLJANI: FRIO KOS, TEHNIK — MASARYKOVA 14

Pletilne stroje

št. 6 in 8

90 — 100 cm,
širine — moderne
stroje s krotčnimi
ključavnicami (Nop-
penschloss) v brezhib-
nem stanju kupimo. —
Enako kupimo navi-
jalnico Spulma-
chine) s 8-10 vreteni.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Za-53378«.

INSERIRAJTE
V »JUTRO«

PREKO ŠTIRI MILIJONE GRITZNER šivalnih strojev JE V UPORABI

GRITZNER ŠIVALNI STROJI
SE DOBLJO V VSEH BOLJ-
SIH TRGOVINAH S ŠIVALNI-
MI STROJI

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA JUGOSLAVIJO
EM. FISCHER, ZAGREB, Palmotičeva 82
Veletrgovina dvokoles, motociklov in šivalnih strojev

VODNE TURBINE

ZA VSE RAZMERE

autom. regulatorje, zatvornice,
opreme za žage in mline

Izdeluje in dobavlja

G. F. SCHNEITER,
ŠKOFJA LOKA TOVARNA STROJEV
Prvovrstne reference — Zmerna cena!

KOLESA

kupite dobro in po-
ceni tudi na obroke
pri

H. SUTTNER, Ljubljana

Brezobvezen ogled! Aleksandrova 6.

VIRILINETS?

Moški — ki trpe na
spolni slabosti, zamore-
jo poskusiti preprati
»VIRILINETS«.

Škatlica z 20 tabletami 64 din, s
40 tabletami 97 din, s 100 tableta-
mi 203 din. Dobiva se v lekarnah.

Reg. št. br. 265-939

1. a v luskinah, pakovan

NAFTALIN

v 100 kg lesenih sodih neto-težina
prodaja po zelo ugodnih cenah

Stanko Florjančič,

kemo-tehnični predmeti, Ljubljana
Poštni predal 231 — Telefon 20-82.

Celuloidni ščit,

pri vratnih ključkah vam prihrani več-
kratno pleskanje. Vrata bodo vedno
čista. Dobavlja jih

SEMENIČ V.

Privoz 13, Ljubljana — Tel. 36-92

Celuloid je na zalogi v vseh barvah.
Sprejmejo se dobri akviziterji.

VRTNE SOLNČNIKI

izdelujem počeniš
od din 85.—

BELA FETTMANN

Zagreb
Masarykova 9

Zahtevajte katalog
ilustrovani cenik!

T W N

motorji

200 ccm

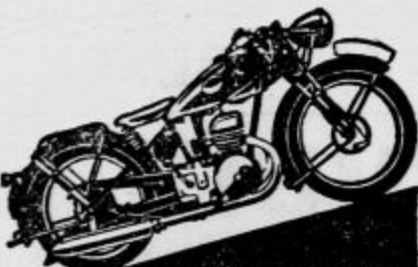
250 ccm

350 ccm

najbolj dovršeni motorji sedanosti!
TWN motorji se dobijo v vseh stro-
kovnih trgovinah in pri generalnem
zastopstvu

R. PRPIC, ZAGREB
Vrhovčeva ulica 13

Trgovci in mehaniki! — Zahtevajte
obširne in brezplačne cenike!

TRIUMPH WERKE
NÜRNBERG A.G.

Obrestujemo vloge

na hranilne knjižice in v tekočem računu
z najugodnejšo obrestno mero

Dajemo posojila

vsake vrste

Kupujemo,

prodajamo in posojujemo vrednostne
papirje

Opravljamo vse posle

denarnih zavodov

Dravska banovina

jamči z vsem svojim premoženjem in
davčno močjo za naše obveznosti

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE

Ljubljana, Maribor, Celje, Kočevje

ZAHVALA

Ob prerani smrti našega nepozabnega soproga, očeta, deda, brata, strica, svaka in
tasta, gospoda

JOSIPA LENARČIČA

izrekamo za ganljive dokaze spoštovanja in prijateljstva preminulemu, za nam izkazano
sočutje, za častno stražo in za spremstvo na njegovi zadnji poti, čt. duhovščini, vsem pre-
mnogim posameznikom, mnogobrojnim korporacijam, društvom ter govornikom, pevcem in
darovalcem prekrasnih vencev in šopkov našo pristržno zahvalo.

VERD pri VRHNIKI, dne 4. junija 1939.

ŽALUJOČA RODBINA LENARČIČ

Angleško pero IRI D'ORO

je najboljša imitacija pravega zlatega peresa. —
Iri d'Oro pero je pozlačeno, ne rjavi in ima konico
iz pravega Iridija enako kot zlato pero. —
Iri d'Oro pero lahko vstavite skoro v vsako
nalivno pero namesto pravega zlatega peresa.

Garancija tri leta.

Iri d'Oro pero stane . . . . . din 15.—
Nalivna peresa z Iri d'Oro peresom:
Iri d'Oro 1: manjše, dijaško . . . . . din 35.—
Iri d'Oro 2: normalno . . . . . din 40.—
Iri d'Oro 3: v luksuznih marmorna-
tih barvah in prozorno, da se vidi
vsebina črnila . . . . . din 50.—

Nalivna peresa so izdelana iz materiala, ki se ne
razbije, ako pade na tla.

Pri naročilu je treba navesti, da li želite, da piše
pero tanko, srednje ali debelejšje (topasto). —
Gornjim cenam je pridejati še za poštnino
din 5.—, po povzetju din 8.50.

Naročila sprejema:

Knjigarna Učiteljske tiskarne,
Ljubljana, Frančiškanska ul. 6.

Kralj nalivnih peres, Zagreb, Illica 39/a.

Parkete, trstje, bakulo, strešno
lepenko, bitumenjuto, bitumen,
lesni cement, karbolinej, strešni
lak, katran, JUGOLIT-plošče za
predelne stene in izolacijo

In razna izolacijska sredstva dobite najceneje pri
Jos. R. Puh, Ljubljana

Gradaška ulica 22
Telefon št. 25-13

Lokomobil 36/55 KS

v dobrem stanju in polnem obratu do srede junija ODDA radi
postavitve večje

KARL EHRLICH, paromlin in žaga, Pesnica pri Mariboru.

PERJE

kočaje, purje, gosje, račje,
navadno, s strojem čiščeno
in obano.

Vzorec se pošilja brezplačno
in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon števil. 59, 60, 3, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN
VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

POZOR, GOSTILNIČARJI IN RESTAVRATERJI!

Obiščite paviljon „H“ na velesejmu!

Tvrđka B. MARINKOV iz Fruške gore, Sremski Karlovec,
je razstavila svoj lastni proizvod:

Bermet vino črnino iz Fruške gore

je garantirano izgotovljeno iz najboljših starih vin.

Vino je odlikovano s prvimi nagradami in zlatimi medaljami
na mednarodnih razstavah. Je najboljšo zdravilno vino naše
zemeljske krogle. Bermet vino nudi tvrđka v sodčkih od 30
litrov naprej. — Obiskovalci velesejma! Poskusite tudi Vi
kozareček »Bermet«. Cene bagatelne, sodi na posodo! —

Zahtevajte ponudbe od:

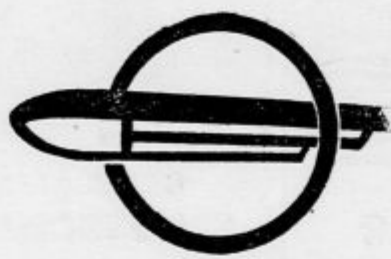
B. MARINKOV, Sremski Karlovec, Fruška gora.

Točno plačaj »Jutru« naročnino,

Vrhunec nemške izdelave

na področju INDUSTRIJE TOVORNIH AVTOMOBILOV — Vam bodo na ogled na LJUBLJANSKEM VELESEJMU sledeče razstavljene znamke:

OPEL

FRAMO

MAGIRUS

KRUPP

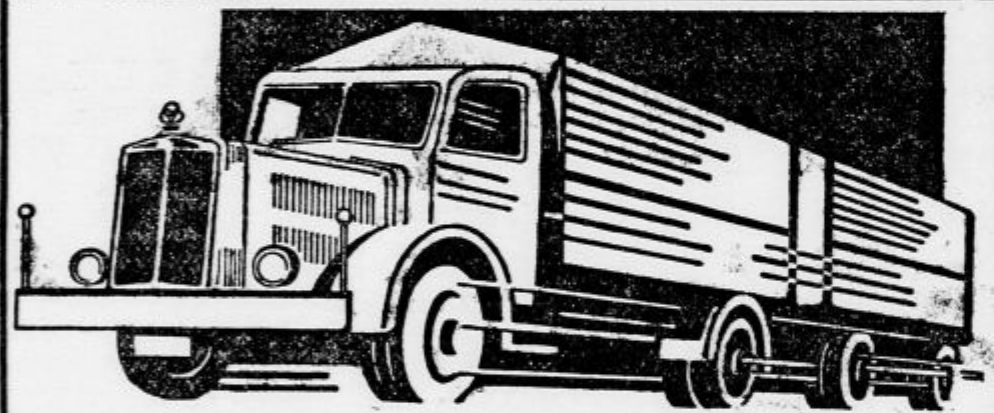

Tempo

SAURER

Ljubljana 3. 6. - 12. 6. 1939

Zanesljiva vožnja
s **KRUPP** · tovornikom
s **KRUPP** · avtobusom
Nenadkriljiv material! Močna konstrukcija!
Ekonomičen pogon! Cene ugodne!

Glavno Zastopstvo: **O. ŽUŽEK, LJUBLJANA**
Tavcarjeva ulica št. 11, Tel. int. 24-61

Razstavljeno na velesejmu v lastnem paviljonu poleg Slamiča

AKO POTREBUJETE

portretno fotografijo, povečane slike, reprodukcije, diapozitive, fotomontaže, se z zaupanjem lahko obrnete na naš foto-zavod

Franjo Mavec, Ljubljana, Miklošičeva c. 6

Prvovrstne fotoamaterske izdelave. Na zalogi vedno svež fotomaterial vseh svet. znamk

Vsakodnevna poštna razpošiljatev!

Tovarniško skladišče originalnih angleških
akumulatorjev

Exide

Vsi nadomestni ter rezervni deli za

**- Ford -
in Chevrolet**

Zahtevajte naš najnovejši cenik za Ford in Chevrolet — Veliko, najboljšo sortirano skladišče specialnih razplinjačev za vsako znamko in tip, avtomob. orodje, reflektorji, svečke, dvigala do 10 ton, bati in batni obroči, material za brtvila, auto-olje, ter nadomestni deli za hidr. zavore

AUTO-IMPORT

Telefon 31-62 — ZAGREB — Martičeva 11

Kadar si nabavljate

**STEKLO
PORCELAN
KERAMIKO
KRISTAL**

oglejte si strokovno izbiro pri tvrdki

AVGUST AGNOLA

LJUBLJANA — TYRSEVA C. 10.
TELEFON ŠT. 24-78.

Kompletne opreme za kavarne, restavracije, gostilne in gospodinjstvo.

HOČETE ZIDATI DOM?

ZAHTEVAJTE PONUDBE
NOVOUSTANOVLJENE
TVRDKÉ

KAMNIKAR LOJZE
STAVBENIK IN TESARSKI MOJSTER

LJUBLJANA
MOČNIKOVA ULICA 5

Otroški vozički najnovejših modelov

Dvokolesa, motorji, tricikli

Šivalni stroji pogrešljivi

Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

TRIBUNA F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

Morana Regenerator

Jamčimo, osvelim lasem takoj povrne prirodno barvo in stajaj!

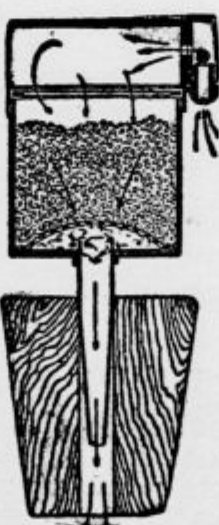
Takoj ustavi izpadanje las, odpravi prhljaj in vse kožne neprijetnosti. Jači in krepi koren, a lasje, porastejo tudi na plešastem mestu. — Dobi se v vseh odgovarjajočih trgovinah. — Pošljamo po povzetju, cena velikih steklenic s omotom in poštino vred din 50.—, S. br. 17274 god. 1937 **MORANA — SPLIT.**

»JUTRO« ZAVARUJE!

„Kubo“ brzoparilniki

z bakrenim ali jeklenim v ognju pocinkanim kotlom
KOTLI ZA ŽGANJEKUHO
vseh sistemov, kakor tudi pralni kotli, bakreni in aluminijasti kotli za sadne soke, tovarniške naprave itd. najceneje pri tvrdki

„KOTLARKA“
družba z o. z. LJUBLJANA, Kolodvorska 23, tel. 37-92.
Zahtevajte prospekte!

Obiščite nas na Ljubljanskem velesejmu od 3.—12. junija.

Prihaja tople vreme — bodite oprezni! — VAŠE VINO

VARUJE POKVARJENJA

»KAISERJEV BISULFATOR«

Rešeni boste velike skrbi, ako si nabavite in to takoj novo konstruirani in patentirani »Kaiserjev bisulfator« aparat za varovanje vina, da ne postanejo motna, da ne cikajo in se ne pokvarijo v načetih sodih.

Cena s priborom 40.— din.

MOTNO VINO in goščo v sodu temeljito očistite in se izognete vsaki škodi, če si nabavite **KATSEJEV**

»ELKA« FILTER 250, 360, 520 dinarjev.

»BISULFATOR« Ljudevit Kaiser

lastnik veletrgovine vina in alkoholnih pijač

L. R. C. ZAGREB, Kralja Petra 1. Zahtevajte takoj prospekte in navodila!

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

PODRUŽNICE: Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split. Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu — Eskontira trgovaške menice
Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5% NOVE VLOGE ZNAŠAJO Din 67,000.000.—

DELNIŠKA GLAVNICA Din 20,000.000.—
Vrši vse bančne posle najkulantneje

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.